

UDHËZIM
Nr.24, datë 2.9.2008

PËR PROCEDURAT TATIMORE NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Ne mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të nenit 10, pika 1 të ligjit Nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, Ministri i Financave,

UDHËZON:

QËLLIMI I UDHËZIMIT

Ky udhëzim ka për qëllim që, në zbatim të Ligjit Nr. 9920, datë 19.05.2008 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të vendosë rregulla dhe procedura për administrimin e detyrimeve tatimore, si dhe parimet e organizimit dhe funksionimit të administratës tatimore në Republikën e Shqipërisë. Udhëzimi synon unifikimin dhe vendosjen e standarteve bashkëkohore për të garantuar konkurrencë të ndershme, trajtim të barabartë e të paanshëm, dhe transparencë në zbatimin korrekt dhe në mënyrë uniforme të procedurave dhe të rregullave të vendosura, duke ruajtur njëkohësisht ekuilibrin e duhur ndërmjet të drejtave dhe detyrimeve të tatimpaguesve dhe të administratës tatimore.

Rregullat dhe procedurat e administrimit tatimor të vendosura në këtë Udhëzim synojnë qartësimin e kuptimit të dispozitave të ligjit për të garantuar një zbatim korrekt dhe uniform të tyre, për të siguruar administrimin e tatimeve dhe taksave me një kosto sa më të ulët për administratën tatimore dhe për tatimpaguesin, nepermjet nxitjes së vetë-vleresimit e plotësimit vullnetar të detyrimeve nga tatimpaguesit, nëpërmjet edukimit të tatimpaguesve dhe nepermjet kontrolleve të paanshme të bazuara në analizën e riskut.

KREU I
DISPOZITA TË PERGJITHSHME

1. Objekti i ligjit dhe udhëzimit për procedurat tatimore

1.1 Ligji nr.9920 datë 19.5.2008 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, në vijim i referuar “Ligji i Procedurave” ose shkurt “Ligji”, dhe dispozitat e këtij Udhëzimi “Për Procedurat Tatimore”, në vijim i quajtur shkurt “Udhëzimi”, rregullojnë procedurat për administrimin e detyrimeve tatimore në Republikën e Shqipërisë, si dhe parimet e organizimit e të funksionimit të administratës tatimore në Republikën e Shqipërisë.

Administrimi i të gjitha llojeve të tatimeve, taksave kombëtare apo vendore dhe kontributeve të sigurimeve shoqërore e shëndetësore në Republikën e Shqipërisë bazohet në Ligjin e Procedurave, në këtë udhëzim, në aktet e tjera ligjore dhe nënligjore lidhur me tatimet.

1.2 Dispozitat e ligjit dhe udhëzimit zbatohen për të gjitha llojet e tatimeve dhe të detyrimeve tatimore, përfshirë tatimet dhe taksat kombëtare dhe vendore si dhe kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore, me përjashtim të rasteve kur me ligje të veçanta është parashikuar ndryshe.

2. Fusha e veprimit

2.1 Ligji “Për Procedurat Tatimore” dhe ky udhëzim zbatohen për:

a) tatimpaguesit e regjistruar ose të detyruar për tu regjistruar në administratën tatimore, agjentët tatimore, agjentët e mbajtjes së tatimit në burim, si dhe për persona të tjerë, të përcaktuar nga legjislati tatimor;

b) personat e ngarkuar për të llogaritur, paguar, mbajtur, deklaruar dhe transferuar në Buxhetin e Shtetit kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore;

c) personat e përgjithshëm në organet tatimore të detyruar të deklarojnë dhe paguajnë kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore apo tatim mbi të ardhurat, për detyrimet e tyre lidhur me dhënie të informacionit, llogaritjen, deklarimin dhe pagesën e kontributeve dhe tatimit;

ç) tatimpaguesit dhe sistemin e tatimeve dhe të taksave vendore, për procedurat, të drejtat dhe

përgjegjësitë tatimore të cilat nuk rregullohen me ligjin nr.9632, date 30.10.2006 “Per sistemin e taksave vendore”, me ndryshimet që i janë bërë ose mund t’i bëhen atij ligji në të ardhmen.

3. Legjislacioni tatimor

Legjislacioni tatimor perbehet nga:

a) marreveshjet nderkombetare, që Republika e Shqipërisë, Këshilli i Ministrave, Organet e qeverisjes vendore, apo institucione të tjera qendrore apo vendore nënshkruajnë me shtete të tjera, apo institucione qendrore apo vendore të atyre shteteve, me kusht që këto marrëveshje të jenë të ratifikuara nga Kuvendi i Shqipërisë;

b) ligjet tatimore specifike që rregullojnë administrimin e tatimeve dhe taksave qendrore dhe vendore, përfshirë legjislacionin lidhur me mbledhjen e kontributeve të sigurimeve shoqërore dhe shëndetsore;

c) aktet nenligjore, përfshirë vendimet e Këshillit të Ministrave, Udhëzimet dhe urdhërat e Ministrit të Financave, rregulloret dhe udhëzimet teknike të Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve, të miratuara në mbështetje të ligjeve tatimore.

4. Llojet e tatimeve dhe të taksave

Emërtimet dhe përkufizimet lidhur me tatimet dhe taksat kombëtare dhe vendore jepen në dispozitat e legjislacionit tatimor, siç referohen në pikën 3 më lart.

5. Përkufizime

5.1 Administrimi i të gjithë llojeve të tatimeve, taksave kombëtare apo vendore dhe kontributeve të sigurimeve shoqërore e shëndetsore në Republikën e Shqipërisë bazohet në Ligjin Nr. 9920, date 19.05.2008 “Per Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, në këtë udhëzim, në aktet e tjera nenligjore në zbatim të këtij Ligji, në ligjet e vecanta tatimore dhe në aktet nenligjore në zbatim të këtyre ligjeve. Administrata tatimore, në marrëdhëniet e saj me tatimpaguesit dhe me persona të tjerë të tretë, gjatë gjithë procesit të administrimit të tatimeve dhe të taksave mban parasysh përdorimin e termave unike, siç përcaktohet në nenin 5 të Ligjit, si dhe përkufizimet specifike të bëra në marrëveshjet ndërkombëtare tatimore, ligjet specifike tatimore dhe ligjin për taksat vendore.

5.1.1 Në zbatim të gërmes “g” të nenit 5 të Ligjit, termi “tatimpagues”, përfshin personin e tatueshëm apo individin, i cili detyrohet nga ligji të paguajë tatime, taksa ose kontribute të sigurimeve shoqërore dhe shëndetsore, si dhe agjentin e mbajtjes së tatimit në burim.

5.1.2 Në zbatim të gërmes “gj” të këtij neni, me “vend kryesor të biznesit” do të kuptohet vendi ku tatimpaguesi është i regjistruar, ka selinë qendrore dhe ku bëhet administrimi efektiv i biznesit. Nëse vendi i regjistrimit nuk përputhet me vendin ku efektivisht administrohet biznesi, vend kryesor i biznesit do të konsiderohet ky i fundit. Vendi i administrimit efektiv të biznesit është vendi ku në të vërtetë menaxhohet biznesi, ku mbledhen organet drejtuese dhe ku merren vendimet e biznesit.

6. Detyrimi tatimor

6.1 Detyrimi tatimor lind kur personi realizon të ardhura, kryen pagesa apo bëhet pronar i një pasurie, të cilat janë objekt i tatimit, sipas legjislacionit tatimor.

6.2 Detyrimi tatimor lind edhe kur personi realizon të ardhura, kryen pagesa, në formë të jashtëligjshme, apo bëhet zotëues i një sendi, në formë të jashtëligjshme. Detyrimi tatimor lind nga momenti i realizimit të të ardhurave, kryerjes së pagesës apo zotërimit të sendit, pamvarësisht nga koha e konstatimit nga organet tatimore. Kur personi bëhet zotëues i një sendi në formë të jashtëligjshme, ky detyrim përlogaritët për të gjithë periudhën në të cilën personi ka gezuar frytet e kësaj pasurie.

6.3 Detyrimi tatimor përfshin tatimin, kamatëvonesat dhe gjobat, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe të ligjeve specifike tatimore dhe legjislacionit për taksat vendore.

6.4 Detyrimi tatimor për individë të vdekur ose shoqëri të likuiduara përcaktohet si më poshtë:

a) në rastin e një individi apo personi fizik tregtar të vdekur, detyrimi tatimor pushon në datën e vdekjes dhe trashëgimtarët ligjorë janë përgjegjës për llogaritjen dhe pagesën e tatimeve të këtij personi;

b) në rastin e një personi juridik të likuiduar, detyrimi tatimor pushon në datën e likuidimit dhe likuidatori ose përfaqësuesi, i caktuar ligjorë, është përgjegjës për llogaritjen dhe pagesën e tatimit të këtij personi.

6.5 Detyrimet tatimore llogariten dhe paguhën në lekë, përveç rasteve kur me ligj

parashikohet ndryshe.

7. Te drejtat dhe detyrimet e agjentit te mbajtjes se tatimit

7.1 Agjenti i mbajtjes se tatimit ka te njejtat te drejta dhe detyrime me nje tatimpagues, me perjashtim te rastit kur ky ligj apo ligjet tatimore specifike dhe legjislacioni i taksave vendore e percaktojnë ndryshe.

7.2 Krahas detyrimeve të tjera si tatimpagues, agjenti i mbajtjes se tatimit ka edhe detyrat që vijnë lidhur me llogaritjen, mbajtjen dhe transferimin në organet tatimore të tatimit të mbajtur në burim:

a) te llogarise dhe, te mbaje ne burim tatimin, përfshirë kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetsore, për punonjësit apo persona të tretë, në përputhje me dispozitat e legjislacionit tatimor;

b) te paguaje tatimin dhe kontributet e mbajtura në burim ne llogaritë përkatëse të organeve tatimore, ne përputhje me procedurat dhe afatet e përcaktuara në legjislacionin tatimor;

c) te mbaje regjistrime per tatimet e mbajtura ne burim, për personat të cilëve i është mbajtur tatimi dhe për pagesat e tatimit në llogaritë e organeve tatimore në përputhje me dispozitat e legjislacionit tatimor;

ç) t'i jape administrates tatimore informacione lidhur me llogaritjen, mbajtjen dhe pagesen e tatimit ne burim, përfshirë informacione të tjera që lidhen me tatimpaguesit të cilëve i është mbajtur tatimi në burim, në përputhje me dispozitat e legjislacionit tatimor;

d) te informojë tatimpaguesit të cilëve i është mbajtur tatimi në burim, lidhur me llogaritjen, mbajtjen dhe pagesën e tatimit, në përputhje me dispozitat e legjislacionit tatimor.

8. Personi i tatueshem rezident dhe jo-rezident

8.1.1 Ne nenin 8 te Ligjit jepen kriteret e percaktimit te rezidences tatimore per individet, per personat juridike dhe per personat fizike tregtare. Rezidenca tatimore është vendi ku tatimpaguesi ka përgjegjësi tatimore të plota lidhur me deklarimin e të ardhurave, pagesave dhe pasurive objekt tatimi në bazë të legjislacionit tatimor në fuqi. Pra tatimpaguesi rezident tatimor shqiptar gëzon të gjitha të drejtat dhe mban të gjitha përgjegjësitë që rrjedhin nga dispozitat e legjislacionit tatimor shqiptar, përfshirë detyrimin për regjistrimin, mbajtjen e dokumentacionit, llogaritjen, deklarimin dhe pagimin e tatimeve, dhënien e informacionit për çdo pasuri apo të ardhur që realizon nga burime në shqipëri ose jashtë saj, në përputhje me kërkesat e legjislacionit tatimor në fuqi.

8.1.2 Individet konsiderohen rezidente shqiptare per qellime tatimore, kur:

a) Kane vendbanimin ne Republiken e Shqiperise, ne kuptim te nenit 12 te Kodit Civil, pra, kane nje banese te perhershme, kane familjen, kane interesa jetesore dhe ekonomike ne Shqiperi (vendi i interesave jetike), pavaresisht se mund te punojne ne periudha te ndryshme jashte vendit apo mund te kene nenshtetesi te huaj.

b) Kane nenshtetesi shqiptare dhe ushtrojne funksione ne emer te Republikes se Shqiperise si funksionare diplomatike apo punonjes te caktuar nga shteti ne ambasada, konsullata apo organizma te tjera te ngjashme nderkombetare jashte vendit.

c) Qendrojnë ne Shqiperi ne menyre te vazhdueshme ose me nderprerje, ne total me teper se 183 dite, gjate nje viti tatimor, pavaresisht nga nenshtetesia apo vendi ku kane interesat e tyre jetike. Ne llogaritjen e kohegjatesise se qendrimit ne Shqiperi perfshihen ditet e pranise fizike, pra, jo vetem ditet e punes por edhe ditet e mberritjes, ditet e largimit dhe ditet e pushimit.

Konsiderohen rezidente tatimore shqiptare te gjithë individet qe plotesojne te pakten njerin nga kriteret e mesiperm.

8.1.3 Personat juridike konsiderohen se jane rezidente shqiptare per qellime tatimore kur :

a) Jane regjistruar si persona juridike shqiptare dhe kane seline qendrore ne Republiken e Shqiperise;

b) Kane vendin e menaxhimit efektiv te biznesit ne Republiken e Shqiperise.

Konsiderohen rezidente tatimore shqiptare te gjithë personat juridike qe plotesojne te pakten njerin nga kriteret e mesiperm.

8.1.4 Personat fizike tregtarë konsiderohen se jane rezidente shqiptare per qellime tatimore, kur jane regjistruar si të tillë ne Qendren Kombetare te Regjistrimit dhe kane vendin kryesor të ushtrimit te biznesit ne Shqiperi.

8.1.5 Te gjithë tatimpaguesit qe nuk plotesojne te pakten nje nga kriteret e permendura ne pikat 8.1.1 - 8.1.4 me siper, konsiderohen tatimpagues jo-rezidente.

9. Caktimi i një perfaqesuesi tatimor nga personat jo rezidentë

9.1 Ne zbatim të nenit 9 të Ligjit, tatimpaguesi jo-rezident emeron një perfaqesues tatimor rezident, kur kjo i kerkohet nga legjislacioni në fuqi. Perfaqesuesi tatimor rezident mund të jetë një individ, një person fizik tregtar ose një person juridik. Personi i emëruar si perfaqesues tatimor ka të drejtë të veprimeve në emër të kryesorit të tij (personit jo rezident) për të gjitha qëllimet që lidhen me tatimet. Ai është njëkohesisht përgjegjës për të përmbushur të gjitha detyrimet e tatimpaguesit jo-rezident që ai perfaqeson. Perfaqesuesi tatimor duhet të kërkojë të regjistrohet pranë Qendres Kombëtare të Regjistrimit, në bazë të prokurës së lëshuar nga tatimpaguesi jo-rezident që do të perfaqesoje, siç përcaktohet në Ligjin Nr. 7850, datë 29.07.1994 “Për Kodin Civil të Republikës së Shqipërisë”. Kur i njëjti person është emëruar me prokurë të veçantë për të qenë perfaqesues tatimor i disa tatimpaguesve jo-rezidentë njëkohesisht, ai detyrohet të regjistrohet në mënyrë të veçantë për secilin prej tyre. Regjistrimi si perfaqesues tatimor i një tatimpaguesi jo-rezident, është i ndarë nga regjistrimi që mund të ketë bërë ky perfaqesues për aktivitetin e tij. Qëllimi i caktimit të përfaqesuesit tatimor është që të sigurohet llogaritja, deklarimi dhe pagesa e tatimit në emër të kryesorit (personi fizik ose juridik jo rezident), i cili në bazë të legjislacionit tatimor shqiptar nuk është i detyruar të regjistrohet në shqipëri, por për shkak të biznesit, pasurive apo transaksioneve që kryen në shqipëri, i linden detyrime tatimore të cilat përmbushen nëpërmjet përfaqesuesit tatimor.

9.2 Neqoftese të gjithë të ardhurat me burim në Shqipëri janë objekt i mbajtjes së parafundimtare të tatimit në burim, tatimpaguesi jo-rezident mund të mos emërojë perfaqesues tatimor. Në rastin e individit jo-rezident, ai mund të mos emërojë gjithashtu perfaqesues tatimor, edhe neqoftese arrin që të dorëzojë vetë deklaratat tatimore, të cilat, sipas ligjeve të veçanta tatimore, është i detyruar t'i paraqesë në administratën tatimore.

10. Udhëzimet teknike

10.1 Në bazë të nenit 10, paragrafi 1 i ligjit, Ministri i Financave nxjerr këtë Udhëzim të Përgjithshëm i cili përfshin çdo dispozitë specifike të përcaktuar nga dispozitat e tjera të këtij ligji, me përjashtim të rasteve kur ato rregullohen me dispozitat e posaçme.

10.2.1 Ne zbatim të nenit 10 të Ligjit, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, ka të drejtën që, kur e shihet nevojshme ose me kërkesën e personave të tatueshëm ose të strukturave të administratës tatimore, të nxjerrë vendime që shprehin qëndrimin zyrtar të administratës tatimore, në zbatim të legjislacionit tatimor, për rrethana specifike të tatimpaguesit. Vendimi ka efekt detyrues për administratën tatimore, dhe personin e tatueshëm që ka bërë kërkesën dhe publikohet në faqen e internetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve brenda 5 ditëve kalendarike nga dalja e tij. Vendimi bëhet detyrues për tatimpaguesin në datën kur ai merr njoftim për të. Vendimet e Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve nxirren në bazë të “Kodit të Procedurave Administrative”, Pjesa VI “Veprimtaria Administrative” dhe Kreu I “Aktet Administrative”. Publikimi i udhëzimeve teknike bëhet në formë të tillë që të mos jepen të dhëna identifikuese të tatimpaguesve të veçantë.

10.2.2 Udhëzimet teknike të lëshuara nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve duhet të konsiderohen për t'u përfshirë në të ardhmen në Udhëzimin e Përgjithshëm në zbatim të këtij Ligji, në udhëzimet specifike në zbatim të Ligjeve të veçanta tatimore apo në manualët porçeduriale tatimore.

11. Negocimi, nënshkrimi dhe zbatimi i marrëveshjeve ndërkombëtare

11.1 Negocimi i marrëveshjeve ndërkombëtare tatimore dhe nënshkrimi i tyre bëhet nga Ministria e Financave në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, në përputhje me dispozitat e Ligjit “Për lidhjen e marrëveshjeve dhe traktateve ndërkombëtare”.

11.2 Zbatimi i dispozitave tatimore të marrëveshjeve apo konventave dypaleshe dhe shumëpaleshe, bëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (shkurt “DPT”) dhe jo nga degët rajonale të tatimeve. Kërkesat e tatimpaguesve për zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare drejtohen në DPT. Në rastet kur tatimpaguesit paraqiten në drejtorinë rajonale të tatimeve dhe kërkojnë përjashtime, lehtësira fiskale, vertetime rezidence apo dokumentacione dhe udhëzime që lidhen me zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare të perfunduara nga vendi yne, ato [kërkesat] duhet t'i kalohen për shqyrtim Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve. Ky rregull do të zbatohet edhe për marrëveshjet dypaleshe për eliminimin e tatimeve të dyfishta dhe për parandalimin e evazionit fiskal, të perfunduara nga vendi yne, si dhe për dispozitat tatimore që mund të përmbajnë marrëveshje të tjera, të tilla si marrëveshjet për transportin ndërkombëtar, marrëveshjet e ndihmave, marrëveshjet e kredive, marrëveshjet koncesionare, marrëveshjet për sigurimet shoqërore e shëndetsore, etj.

11.3 Drejtorinë rajonale të tatimeve veprojnë drejtpërdrejt sipas dispozitave të marrëveshjeve

nderkombetare vetem kur dispozitat ligjore e nënligjore tatimore e parashikojnë një gjë të tillë ose në rastet kur marrin përgjigje apo udhëzime zyrtare me shkrim nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

KREU II

PARIMET, ORGANIZIMI DHE PERSONELI I ADMINISTRATES TATIMORE

12. Parimet e administrimit tatimor

Ne administrimin e sistemit tatimor të Republikës së Shqipërisë administrata tatimore qendrore dhe vendore udhëhiqet nga parimet e mëposhtme:

a) zbatimi i njejte dhe efektiv i legjislacionit nga ana e administrates tatimore, që do të thotë që legjislacioni tatimor, dispozitat nënligjore, përfshirë udhëzimet teknike dhe manualët tatimore, zbatohen në mënyrë uniforme dhe të logjikshme për çdo tatimpagues në rrethana të njehta dhe të ngjashme;

b) nxitja e vetevleresimit dhe vetedeklarimit të detyrimeve tatimore nga ana e tatimpaguesit, që nënkupton të drejtën e tatimpaguesit për llogaritur dhe përmbushur në përputhje me dispozitat ligjore e nënligjore në fuqi detyrimet e tyre tatimore ;

c) nxitja e respektimit vullnetar të legjislacionit tatimor, nepermjet informimit, edukimit dhe publikimit të akteve nënligjore, që nënkupton detyrimin e administratës tatimore për të informuar tatimpaguesit, agjentët tatimorë dhe përfaqësuesit tatimorë me të gjitha mjetet dhe mënyrat që disponon, përfshirë publikimet elektronike, në median e shkruar dhe audio vizive, publikimin në fletoren zyrtare, botimin e fletë-palosjeve etj.

ç) hartimi dhe zbatimi i strategjive dhe planeve operacionale për të garantuar zbatimin e legjislacionit tatimor dhe luftimin e shmangieve tatimore dhe të evazionit tatimor;

d) bashkëpunimi me organet tatimore vendase dhe nderkombetare për shkëmbimin e informacionit në funksion të zbatimit të legjislacionit tatimor dhe parandalimit dhe luftimit të shmangieve tatimore dhe evazionit tatimor;

dh) ndjekja e ndryshimeve në mjediset e biznesit dhe atij legjislativ, si dhe pershtatja e sistemeve të organizimit të burimeve, të teknologjisë së informacionit dhe proceseve të punës, për arritjen e efijences dhe të efektivitetit të duhur;

e) nxitja e shërbimeve elektronike tatimore, sidomos të deklarimit dhe pageses elektronike të detyrimit tatimor;

f) rekrutimi, trajnimi dhe ngritja në detyrë e punonjësve tatimore, të ndershem, të sjellshem dhe të drejte dhe që, për çdo rast, zbatojnë ligjin, aktet nënligjore dhe vendimet, në baze të fakteve objektive.

13. Organizimi i administrates tatimore

13.1 Administrata tatimore përbehet nga:

a) administrata tatimore qendrore, ku përfshihen Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, drejtorite rajonale të saj dhe Drejtoria e Apelit Tatimor;

b) administrata tatimore vendore, ku përfshihen zyrat tatimore, nën autoritetin e qeverisjes vendore.

13.2 Administrata tatimore qendrore është institucion qendror, në varesi të Ministrit të Financave.

14. Administrimi tatimor

14.1 Në zbatim të pikës 1 të nenit 14 të Ligjit, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, bashkë me drejtorite rajonale të saj, është autoriteti i vetëm tatimor qendror në Republikën e Shqipërisë. Si e tillë, ajo është i vetmi autoritet që pranon deklaratat tatimore për tatimet dhe taksat kombetare, përfshirë deklaratat për kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetsore, vlereson detyrimet tatimore, kontrollon saktësinë e deklarimit dhe, mbi këto baze, përcakton detyrimet tatimore shtese të një tatimpaguesi dhe rimbursimin apo kthimin e tatimeve të paguara tepër, nëse ka të tilla. Asnjë organ tjetër, përshirë këtu Kontrollin e Lartë të Shtetit dhe strukturat e tjera të auditimit të jashtëm, nuk ka të drejtë të kontrollojë, të përcaktojë apo ndryshojë shumën e detyrimeve tatimore të tatimpaguesve të veçantë.

14.2 Përgjegjësitë dhe funksionet kryesore të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve janë:

1. Të përgatitë dhe të miratojë planin strategjik të objektivave dhe synimeve kryesore të administrates tatimore për një periudhë afat-shkurter, afat-mesme dhe afat-gjate dhe të monitorojë

zbatimin rigoroz te tij nga te gjitha drejtorite e DPT-se dhe nga te gjitha drejtorite rajonale te tatimeve.

2. Te evidentoje, ne baze te eksperiences se zbatimit praktik te kuadrit ligjor dhe nenligjor tatimor ne fuqi, nevojat per ndryshime dhe te paraqese propozimet perkatese ne Ministrine e Financave lidhur me ndryshimet ne ligjet tatimore dhe ne aktet nen-ligjore ne zbatim te tyre.

3. Te pergatise dhe miratoje procedura standarde pune operative. Ne kete drejtim, DPT sigurohet se keto procedura promovojne transparencen e duhur ne marredhenjet e administrates tatimore me tatimpaguesit, krijojne sisteme te kontrollit te brendshem qe minimizojne rrezikun e korrupsionit, sigurojne trajtim te paanshem per te gjitha tatimpaguesit, reduktojne subjektivitetin e punonjesve tatimore dhe krijojne raste te dokumentuara, duke bere te mundur kontrollin e tyre dhe mbajtjen e pergjegjesise per te gjitha veprimet e kryera.

4. Te ofroje asistencë per te siguruar zbatimin korrekt te ligjeve tatimore, akteve nen-ligjore dhe manualeve ne drejtorite rajonale te tatimeve.

5. Te percaktoje, në përputhje me dispozitat e legjislacionit të shërbimit civil, masa uniforme per matjen e performances se punonjesve te administrates tatimore dhe te krijoje raporte standarte per te kontrolluar vleresimin e performances ne nivel kombetar, si dhe per çdo drejtori rajonale te tatimeve.

6. Te siguroje shperndarje te drejte te burimeve ne çdo drejtori rajonale te tatimeve.

7. Te bashkepusoje me te gjitha drejtorite rajonale te tatimeve per te pergatitur plane vjetore pune, bazuar ne numrin e personelit qe eshte percaktuar per çdo drejtori dhe ne objektivat funksionale te performances per çdo drejtori rajonale te tatimeve. Keto objektiva percaktohen bazuar në permiresimin e produktivitetit. Ato duhet te jene nje kombinim i sasise se punes se kryer (pra, i te ardhurave te gjeneruara) dhe i cilesise se proceseve te kryera te punes.

8. Te hartoje dhe zbatoje nje program vjetor te vizitave ne çdo drejtori rajonale te tatimeve per te ofruar asistencë dhe per te kryer vleresime, lidhur me efikasitetin dhe cilesine e punes se bere. Keto vleresime, pervec arritjeve dhe synimeve numerike, perfshijne edhe efektivitetin e punes se drejtuesve, lidhur me kualifikimin e punonjesve dhe me kryerjen e detyrave sipas procedurave te percaktuara. Raportet e vleresimit te punes percaktojne edhe veprimet qe duhen ndermarre per te korrigjuar mangesite duke percaktuar gjithashtu dhe afatet e pershtatshme per realizim.

9. Te pergatise raporte te vleresimit te punes per secilen drejtori rajonale te tatimeve. Nje kopje e ketij raporti i jepet drejtorit te drejtorise rajonale te vleresuar.

10. Te miratoje planin vjetor te punes dhe planin e te ardhurave tatimore per cdo drejtori rajonale te tatimeve.

11. Te percaktoje planin e buxhetit te çdo drejtorie rajonale te tatimeve dhe te kontrolloje zbatimin e tij.

12. Te pergatise marreveshje te perbashketa per te koordinuar punen me shoqatat e biznesit dhe me autoritete te tjera shtetore, te tilla si Doganat, Thesari, Inspektoriati i Larte te Punes, njesite e qeverisjes vendore, etj., ne menyre qe te krijoje mundesite e duhura per bashkepunim dhe shkembim te informacionit ne interes te administrimit tatimor.

13. koordinoje marredheniet nderkombetare per bashkepunim dhe shkembim informacioni me administratat tatimore te shteteve te tjera.

14. zbatoje nje politike rekrutimi te punonjesve per administraten tatimore qendrore ne pajtim me legjislacionin per sherbimin civil dhe ne perputhje me strukturat e miratuara.

15. pergatise, te miratoje dhe te kontrolloje zbatimin e Kodit te Etikes per punonjesit e administrates tatimore, ne perputhje me rregullat e etikes se administrates publike.

16. njesit e Drejtorise se Pergjithshme te Tatimeve ne asnje rast, nuk lejohet te kontrollojne direkt tatimpaguesit.

14.3 Pergjegjesite dhe funksionet kryesore te Drejtorive Rajonale te Tatimeve jane:

1. sigurohen qe te gjitha veprimet qe ato ndermarrin ne aktivitetin e tyre jane ne perputhje dhe çojne ne zbatimin rigoroz te planit strategjik te administrates tatimore.

2. gjenerojne shumen e te ardhurave tatimore në përputhje me legjislacionin tatimor në fuqi, me koston me te ulet te mundshme, nepermjet nxitjes se vete-vleresimit e plotesimit vullnetar te detyrimeve nga tatimpaguesit dhe nepermjet kontroleve te paanshme per te gjitha tatimpaguesit, per te zbuluar dhe korrigjuar rastet e moszbatimit te ligjeve tatimore.

3. bashkëpusojë me Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve per te punesuar personel cilesor, me integritet moral, me trajnim dhe kualifikim te pershtatshem tatimor, me njohurite e nevojshme mbi

procedurat funksionale dhe aftesite e duhura personale per te nxitur sjellje pozitive nga tatimpaguesit.

4. pergatisin, ne bashkepunim me drejtorite perkatese ne DPT, planin operacional ne perputhje me objektivat e vendosura ne planin strategjik te DPT.

5. percaktojne objektiva vjetore me shkrim per cdo funksion dhe punonjes.

6. bashkëpunojnë me strukturat përkatëse në DPT për trajnimin e punonjësve.

7. hartojne dhe zbatojne programe per te gjithë drejtuesit, ne menyre qe keta te fundit te pergatisin raporte me shkrim per vleresimin e punes se kryer gjate vitit nga punonjesit nen varesine e tyre.

8. ndjekin te gjitha procedurat standarte te punes, te percaktuara nga drejtorite ne Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve;

9. japin sugjerime dhe te bejne propozime ne Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve lidhur me menyren se si mund te permiresohen procedurat standarte te punes.

14.4 Pergjegjesite dhe funksionet e administrates tatimore

Pergjegjesite dhe funksionet e drejtorive dhe sektoreve ne Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve dhe në drejtoritë rajonale tatimore percaktohen ne rregulloren e brendeshme te DPT.

15. Zyrat tatimore te qeverisjes vendore

Zyrat tatimore te qeverisjes vendore funksionojne dhe zbatojne ligjin nr. 9632, date 30.10.2006 "Per sistemin e taksave vendore", i ndryshuar" dhe administrojne taksat, detyrimet tatimore dhe pagesat publike vendore, në bazë të atij ligji dhe ndryshimeve të mëtejshme që mund t'i bëhen.

16. Struktura e administrates tatimore qendrore

16.1. Struktura organizative dhe numri i pergjithshem i personelit te administrates tatimore qendrore miratohen nga Kryeministri, me propozimin e Ministrit te Financave, pas bashkerendimit me Drejtorinë a Administratës Publike, pranë Ministrisë së Brendëshme (DAP).

16.2. Organigrama e detajuar e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe e drejtorive rajonale tatimore miratohet nga Ministri i Financave, me propozimin e Drejtorit te Pergjithshem te Tatimeve.

16.3. Administrata tatimore qendrore eshte e organizuar ne drejtori, sipas funksioneve bazë te meposhtme:

a) sherbimi dhe edukimi i tatimpaguesve, përfshirë mardhëniet me publikun;

b) kontrolli tatimor, përfshirë verifikimet në terren, zgjedhjen për kontroll nëpërmjet analizës së riskut dhe operacionet e kontrollit;

c) ankimimi administrativ tatimor, nëpërmjet Drejtorisë së Apelimit Tatimor pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve;

ç) mbledhja e detyrimeve tatimore, përfshirë evidentimin dhe menaxhimin e borxhit tatimor dhe zbatimin e masave shtrenguese;

d) hetimi tatimor, përfshirë shërbimet e inteligjencës, investigimit dhe zbatimit (task-force);

dh) funksionet mbeshetese, përfshire përpunimin e deklarave tatimore, vlerësimin dhe rimbursimin, kontabilitetin e të ardhurave, financen, planifikimin dhe statistikën, teknologjinë e informacionit dhe kontrollin e brendshëm, shërbimet ligjore, administratën e burimeve njerezore dhe hartimin e rregullave teknike dhe marreveshjet ndërkombëtare.

16.4 Drejtoria e apelimit eshte nje njesi e pavarur brenda administrates tatimore qendrore. Drejtoria e Apelimit Tatimor ka pamvarësi të plotë në gjykimin e ankimeve dhe marrjen e vendimeve për to.

16.5. Funksionet dhe detyrat e Drejtorise se Pergjithshme te Tatimeve, të drejtorive të saj, drejtorive rajonale percaktohen me rregullore te brendshme, e cila propozohet nga Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve dhe miratohet nga Ministri i Financave.

16.6 Ministri i Financave mund te vendose qe, ne perputhje me legjislacionin ne fuqi, te nenkontraktohen subjekte private, te specializuara, per realizimin e funksioneve te parashikuara ne nenin 16 të ligjit.

17. Emerimi i Drejtorit dhe i Zevendesdrejtorit te Pergjithshem te Tatimeve

17.1 Organi më i lartë drejtues i administrates tatimore qendrore eshte Drejtori i Pergjithshëm.

17.2 Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve emerohet nga Kryeministri, me propozimin e Ministrit te Financave.

17.3 Zevendesdrejtoret e pergjithshem te Tatimeve emerohen nga Ministri i Financave, me propozimin e Drejtorit te Pergjithshem te Tatimeve.

18. Drejtoria e apelimit tatimor

18.1 Drejtoria e apelimit tatimor eshte ne perberje te administrates tatimore qendrore. Drejtoria e Apelimit Tatimor administron ankimimet tatimore bazuar ne legjislacionin tatimor ne fuqi nepermjet nje gjykimi dhe vendim-marrje te pavarur.

18.2 Drejtori i Drejtorise se Apelimit Tatimor emerohet nga Ministri i Financave.

19. Emerimi i personelit

19.1 Per emërimin dhe ngritjen ne pergjegjesi te nenpunësve te administrates tatimore qendrore zbatohet legjislacioni i nepunesit civil per institucionet e pavarura, pervec rasteve kur ne kete ligj parashikohet ndryshe.

19.2 Per procedurat e rekrutimit te punonjësve te rinj te administratës tatimore qendrore zbatohet legjislacioni i nepunesit civil per institucionet e pavarura.

19.3 Punonjesit e administrates tatimore, qe nuk kane statusin e nepunesit civil, administrohen bazuar ne dispozitat te Kodit te Punes.

20. Punesimi dhe kategorite e punesimit

20.1 Rekrutimi, levizjet paralele, ngritja ne pergjegjesi, motivimi apo marrja e masave disiplinore per punenjonjesit e administratës tatimore qendrore behen nga Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve me propozim te strukturave perkatese dhe ne perputhje me dispozitat e legjislacionit te sherbimit civil ose Kodit te Punes sipas rastit.

20.2 Ne organike, personeli ndahet sipas detyrave, ne punonjes te nivelit te larte, te mesem e te ulet drejtues dhe ne punonjes ekzekutues. Kjo ndarje realizohet nepermjet miratimit te strukturave organizative dhe organigramës së detajuar, duke patur parasysh edhe pikat 14, 16 dhe 19 te këtij Udhëzimi.

20.3 Nivelet e pagave per cdo kategori, si dhe procedurat e afatet e kalimit nga nje nivel me i ulet ne nje nivel me te larte karriere, miratohen nga Keshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit te Financave, pas bashkerendimit me DAP-in.

21. Shperblimet e personelit

21.1 Punonjësit e administrates tatimore qendrore motivohen nepermjet shperblimeve duke u bazuar ne efektivitetin dhe efikasitetin e punes së tyre dhe ne vështirësitë e veçanta ne funksione të caktuara. Ne percaktimin e masës së shperblimit merren parasysh treguesit individualë te performances (arritjes së objektivave), bazuar ne gjykimin e eprorëve direktë dhe ne raportet e kontrollit të brendshëm e të jashtëm.

21.2 Shperblimet stimuluese jepen nga Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve, me propozim te eprorit direkt te punonjësit te miratuar nga zëvendës drejtori i pergjithshëm ose drejtori i drejtorisë rajonale sipas rastit.

21.3 Ministri i Financave miraton nje udhezim te posaçëm rregullat dhe kriteret qe ndjek Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve ne dhenien e shperblimeve.

22. Procedura disiplinore

22.1 Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve shqyrton rastet e shkeljeve, te evidentuara nga eprorët direktë, nepunesit dhe punonjesit e tjere te administrates tatimore qendrore dhe miraton masat disiplinore ndaj punonjësve te administratës tatimore qendrore. Per ushtrimin e këtij funksioni, Drejtori i Pergjithshëm i Tatimeve miraton nje Komitet Disiplinor te perberë nga pesë anëtarë, perkatesisht nga: Zëvendës drejtori i Pergjithshëm i Shërbimeve Mbështetëse me atributet e kryetarit, dhe nga katër punonjës të kategorisë A (Drejtorë Drejtorie). Ky Komitet mblidhet sipas nevojave (propozimeve të mbledhura) dhe i propozon Drejtorit të Pergjithshëm të Tatimeve masat disiplinore per punonjësit qe kanë bërë shkelje, duke dhënë fakte dhe argumenta per shkeljen dhe masën disiplinore të propozuar.

22.2 Komiteti i Disiplinës Tatimore merr ne shqyrtim rastet qe i paraqiten nepermjet:

- a) kerkeses me shkrim te eprorit, nepunesit apo punonjesit te administrates tatimore;
- b) kerkeses me shkrim, te bere nga tatimpaguesi, ose perfaqesuesi i tij;
- c) me nismen e Drejtorit te Pergjithshem te Tatimeve.

22.3 Masat disiplinore, qe zbatohen per nepunesit civile te administrates tatimore, duhet te jenë ne perputhje edhe me legjislacionin per sherbimin civil. Po kështu, masat disiplinore qe merren ndaj punonjësve qe nuk gëzojnë statusin e nepunesit civil, duhet te jenë ne perputhje me dispozitat e Kodit të Punes.

KREU III

DISPOZITA TE PERGJITHSHME ADMINISTRATIVE

23. Komunikimi me personat e tatueshem

23.1 Ne zbatim te pikes 1 te nenit 23 te Ligjit, per te komunikuar me administraten tatimore lidhur me përbushjen e detyrimeve tatimore, tatimpaguesit do te perdorin formularet e percaktuar ne udhezimet e Ministrit te Financave ne zbatim te ligjeve te veçanta tatimore. Ne keto udhezime percaktohen gjithashtu edhe te dhenat qe do te permbajne keta formulare, afatet e plotesimit dhe menytrat e paraqitjes se tyre ne administraten tatimore.

23.2 Vlerësimet, njoftimet dhe vendimet tatimore si dhe komunikimi zyrtar qe administrata tatimore do te kete me personat e tatueshem, behet me shkrim dhe dergohet ne adresen e deklaruar te perditesuar nga vete personi i tatueshem, duke perdorur per kete sherbimin postar rekomande. Nje komunikim zyrtar me shkrim, i nisur nga administrata tatimore ne adresen e tatimpaguesit, por i pamberritur, ose i mbrritur me vonese tek ky i fundit per çfaredo arsye, eshte nen pergjegjesine e vete tatimpaguesit. Data e marrjes dijeni nga tatimpaguesi, per çdo akt dhe korrespondence tjeter te nisur nga administrata tatimore, konsiderohet dita e shtate pas dates se dergimit te aktit apo korrespondences. Data e dergimit eshte data e pranimit te aktit apo korrespondences ne sherbimin postar. Keshtu, neqoftese se nje akt apo nje korrespondence tjeter çfaredo, eshte pranuar ne sherbimin postar me date 1 te muajit, ai konsiderohet se eshte marre, dhe i eshte bere i ditur tatimpaguesit me date 8 te muajit.

23.3 Akti apo çdo korrespondence tjeter zyrtare e administrates tatimore, mund te merret edhe dorazi nga tatimpaguesi, nese ky i fundit e deshiron nje gje te tille. Ne kete rast, data e marrjes se aktit konsiderohet data kur akti i dorezohet tatimpaguesit dhe konfirmohet nga ky i fundit. Nga ana tjeter, ne raste te veçanta, administrata tatimore mund te dergoje dorazi tek tatimpaguesi çdo akt apo korrespondence tjeter zyrtare. Edhe ne kete rast, data e marrjes se aktit konsiderohet data kur akti i dorezohet tatimpaguesit dhe konfirmohet nga ky i fundit. Ne rastin e dorezimit te akteve apo çdo korrespondence tjeter dorazi, kur tatimpaguesi refuzon marrjen ne dorezim te tyre, date e marrjes se aktit, konsiderohet data kur tatimpaguesi ka refuzuar marrjen ne dorezim te aktit.

23.4 Tatimpaguesi eshte i detyruar te deklarojë të dhëna të plota identifikuese, përfshirë adresën, numurin e telefonit dhe faksit dhe adresën elektronike (nëse ka), ne menyre qe te siguroje marrjen ne kohe te njoftimeve.

23.5 Ministri i Financave, me propozimin e Drejtorit te Pergjithshem te Tatimeve, miraton llojet, formën dhe përbajtjen e dokumentacionit tatimor.

24. Dhenia e informacionit tatimor

24.1 Ne zbatim te nenit 24 te Ligjit, administrata tatimore eshte e detyruar t'i pergjigjet pa pagese çdo kerkese me shkrim te autoriteteve zyrtare shqiptare ose te huaja të përmendura në atë nen. Ne zbatim te shkronjes c te ketij nenit te Ligjit, administrata tatimore, ne baze te kerkeses me shkrim, eshte e detyruar t'i jape informacione edhe Kontrollit te Larte te Shtetit vetem per rastet kur kerkesa e bere eshte ne funksion te kontrollit te kryer nga këto institucion ndaj administrates tatimore dhe te pergatitjes se rekomandimeve qe ato do te bejne per te. Informacioni qe i këtyre institucioneve nuk perfshin dokumentacionin e deklaruar apo paraqitur nga tatimpaguesi, dokumentacion i cili ndodhet ne dosjen e tij dhe qe, sipas nenit 25 te Ligjit, eshte konfidencial. Këto institucione nuk kanë të drejtë të vendosin, ndryshojnë apo heqin detyrime tatimore ndaj tatimpaguesve. Ne zbatim te pikes 1 te nenit 14 te Ligjit, administrata tatimore eshte autoriteti i vetem tatimor ne Republiken e Shqiperise.

25. Konfidencialiteti

25.1 Ne zbatim te nenit 25 te Ligjit, te dhenat tatimore dhe financiare te çdo tatimpaguesi, qe disponohen nga administrata tatimore, jane konfidenciale. Cdo punonjes i administrates tatimore qe ka akses ne keto te dhena, qe eshte njohur me keto te dhena gjate dhe per shkak te kryerjes se detyrave te tij funksionale apo per çfaredo arsye tjeter, eshte i detyruar te ruaje konfidencialitetin e tyre perkundrejt çdo personi te trete. Te dhena konfidenciale konsiderohen te gjitha te dhenat me natyre tatimore dhe financiare qe kane te bejne me deklarimet e tatimpaguesit, me vleresimet tatimore qe jane bere per te, me kontrollet tatimore te ushtruara, me informacionet e ardhura apo te marra nga burime te ndryshme, etj. Nuk konsiderohen te dhena konfidenciale vetem te dhenat identifikuese te tatimpaguesit dhe te dhenat qe kane te bejne me detyrimet e tij tatimore te papaguara, per te cilat kane filluar procedurat e mbledhjes me force.

25.2 Detyrimi per te ruajtur konfidencialitetin vazhdon edhe pasi punonjesi i administrates

tatimore është larguar për çfaredo arsye nga kjo administratë.

25.3 Informacioni i lidhur me tatimpagues të veçantë përdoret brenda administratës tatimore, vetëm në masën e kërkuar për administrimin e tatimeve, dhe vetëm nga punonjësit që kanë lidhje direkte me vlerësimin apo kontrollin e detyrimeve tatimore të atyre tatimpaguesve. Shkeljet e kësaj dispozite i paraqiten për shqyrtim Komitetit të Disiplinës nga eprori direkt i punonjësit që ka kryer shkeljen.

25.4 Kushti i ruajtjes së konfidencialitetit perfundon në rastet kur tatimpaguesi heq dorë, me shkrim, nga e drejta e tij për ruajtjen e konfidencialitetit dhe për atë që është e lejuar në deklarimin e bërë nga tatimpaguesi.

25.5 Shkembimi i informacionit, i bërë në ekzekutim të marrëveshjeve ndërkombëtare apo brenda vendit të lidhura nga administrata tatimore, bëhet me kushtin e ruajtjes së konfidencialitetit për institucionet dhe individët, që marrin dijeni për të dhënat tatimore, në përputhje me dispozitat përkatëse të atyre marrëveshjeve dhe dispozitave të këtij udhëzimi dhe udhëzimeve specifike tatimore.

26. Shmangia e konfliktit të interesit

26.1 Nepunësit dhe punonjësit e administratës tatimore zbatojnë, në mënyrë të drejtë e të paanshme, ligjet tatimore dhe nuk administrojnë, ndikojnë apo orientojnë tatimpaguesin në veprimtarinë e tij. Inspektorët tatimorë, duhet të deklarojnë tek eprori direkt dhe të mos përfshihen në vlerësime tatimore, kontrolle apo investigime tatimore, etj., ndaj tatimpaguesve me të cilët kanë lidhje direkte ose indirekte në kuptim të këtij udhëzimi. Shkeljet e kësaj dispozite i paraqiten për shqyrtim Komitetit të Disiplinës nga eprori direkt i punonjësit që ka kryer shkeljen.

26.2 Nepunësit e administratës tatimore nuk mund të kontrollojnë apo vlerësojnë tatimet e veta apo të personave të lidhur me ta, me përjashtim të rasteve të vetëvlerësimit të detyrimeve të veta kur një gjë e tillë i kërkohet nga legjislacioni në fuqi. Deklarimi i rasteve të tilla si dhe dënimet në raste shkeljesh bëhen në përputhje me dispozitat e pikës 26.1. në lart.

26.3 Nepunësit e administratës tatimore nuk mund të punësohen, me kohë të pjesshme apo të plote, në veprimtari të tjera me pagesë, me përjashtim të veprimtarisë së mesimdhënies, apo punësimit të pjesshëm apo pjesëmarrjes në grupe pune në institucione shkencore e arsimore publike e jo publike, me qëllim të vetëm kryerjes së studimeve shkencore apo mësimdhënjes, duke patur parasysh edhe dispozitat e pikave 26.1 dhe 26.2 më lart.

27. Publikimi i informacionit tatimor

27.1 Administrata tatimore mund ta publikojë informacione të përmbledhura të të ardhurave tatimore, kontrolleve tatimore, etj., gjatë veprimtarisë së saj, me qëllim informimin e tatimpaguesve dhe publikut, dhe përdorimin e të dhënave tatimore në hartimin e statistikave.

27.2 Publikimi bëhet në mënyrë dhe formë të tillë, që nuk lejon identifikimin e tatimpaguesit të veçantë dhe siguron ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave të tatimpaguesve të veçantë. Përjashtim nga ky rregull bëjnë rastet e mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore dhe rastet e personave që ushtrojnë aktivitete të paligjshme ose që nuk janë regjistruar në organet tatimore.

28. Informimi i publikut për ndryshimet në legjislacionin tatimor dhe në procedurat tatimore

28.1 Administrata tatimore ka për detyrë që, duke përdorur të gjitha mjetet e komunikimit, përfshirë medianë e shkruar dhe atë elektronike, të informojë publikun për përmbajtjen, rolin dhe rendesinë e legjislacionit tatimor. Drejtorja e Përgjithshme e Tatimeve publikon materiale sqaruese, komentare dhe materiale të tjera shpjeguese në lidhje me legjislacionin tatimor dhe ndryshimet që mund të bëhen në dispozitat ligjore e nënligjore tatimore.

28.2 Për qëllime të informimit të publikut, për ligjet e reja tatimore, ndryshimet e bera në legjislacionin tatimor dhe në aktet nënligjore të dala në zbatim të tij, bëhet publikimi nëpërmjet medias së shkruar dhe asaj elektronike, si dhe përmes faqes zyrtare të internetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, jo më vonë se 15 ditë nga data e publikimit të tyre në fletoren zyrtare.

29. Dosja e detyrimeve tatimore

29.1 Drejtorite rajonale të tatimeve hapin dosje për çdo person të tatueshëm të regjistruar në juridiksionin e tyre. Dosja e personit të tatueshëm është konfidenciale. Çdo e dhënë apo informacion që lidhet me personin e tatueshëm futet në dosjen e tij. Dosja e personit të tatueshëm duhet të azhurnohet në mënyrë të vazhdueshme.

29.2 Administrata tatimore është e detyruar të verë në dispozicion të personave të tatueshëm,

te dhenat e dosjes se detyrimeve tatimore te tij. Keto te dhena, kur eshte e mundur per personin e tatueshem, behen te aksesueshme per te, ne rruge elektronike. Ne te kundert, keto te dhena i vihen ne dispozicion personit te tatueshem nepermjet kopjeve ne leter te dokumenteve te dosjes, sipas kerkeses me shkrim te tij.

29.3 Dosja e tatimpaguesit ruhet pergjithmone. Ato ruhen sipas renditjes alfabetike. Udhezime me te hollesishme ne lidhje me formen, menyren dhe afatin e ruajtjes se te dhenave te dosjes percaktohen me rregullore te miratuar nga Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve.

KREU IV TE DREJTAT E TATIMPAGUESIT

30. E drejta per informim dhe asistence

30.1 Tatimpaguesit kane te drejte te marrin ne kohe te gjitha informacionin e duhur, i cili mundeson njohjen, kuptimin dhe zbatimin ne menyre korrekte nga ana e tyre te legjislacionit tatimor dhe te detyrimeve te tyre tatimore. Ata kane te drejte gjithashtu te asistohen pa pagese, per te njohur te drejtat dhe per te plotesuar detyrimet, per situatat konkrete te tyre. Kjo asistence i sigurohet atyre ne menyre te detyrueshme nga administrata tatimore nepermjet drejtorive te sherbimeve per tatimpaguesit, te krijuara ne cdo drejtori rajonale te tatimeve, si dhe nepermjet informimit publik te detyrueshem, sipas nenit 28 te Ligjit. Informimi publik perfshin detyrimin e administrates tatimore per te vene ne dispozicion te tatimpaguesve, ne rruge elektronike, nepermjet medias se shkruar, fletepalosjeve, publikimeve te ndryshme dhe ne menyra te tjera informimi, legjislacionin tatimor, udhezimet e dala ne zbatim te tij, komentaret, urdheresat dhe manualet tatimore.

30.2 Administrata tatimore ka detyrimin te trajtojë te gjitha tatimpaguesit ne menyre te drejte, te paanshme dhe me profesionalizëm.

31. E drejta per konfidencialitetin e te dhenave

31.1 Ne baze te nenit 31 te Ligjit administrata tatimore duhet te siguroje dhe mbroje konfidencialitetin e te dhenave tatimore personale dhe financiare qe i jane besuar asaj apo qe ajo ka mundur te siguroje ne rruge te ndryshme. Te dhenat e tatimpaguesve do te perdoren nga administrata tatimore vetem per qellime te lejuara nga ligji. Vetem punonjesit e administrates tatimore qe duhet te konsultojne te dhenat e tatimpaguesit per qellime te kryerjes se funksioneve te tyre ligjore, do te kene akses ne keto te dhena. Per te kontrolluar zbatimin ne menyre korrekte te kesaj te drejte te tatimpaguesve, drejtorite rajonale te tatimeve duhet te mbikqyrin ne ne vazhdimesi proceset e brendshme te punes se tyre.

31.2 Ne zbatim te pikes 2 te nenit 31 te Ligjit, konsiderohen konfidenciale, te dhenat me natyre tatimore dhe financiare qe sigurohen nepermjet deklarave te tatimpaguesve, kontrolleve tatimore te ushtruara, vleresimeve tatimore te bera per keto tatimpagues dhe informacioneve te ardhura ose te marra nga persona te trete apo nga burime te tjera te ndryshme.

32. E drejta per njoftim

32. Tatimpaguesit kane te drejte te njoftohen ne kohe per cdo akt administrativ te administrates tatimore te nxjerre ne emer te tyre dhe qe prek pasurine apo detyrimet tatimore te tyre. Ata kane te drejte gjithashtu qe te njihen me arsyet dhe bazen ligjore te nxjerrjes se aktit administrativ. Nga ana tjeter, administrata tatimore, bazuar ne nenin 69 te Ligjit, ka detyrimin te dergoje ne kohe cdo vendim administrativ te nxjerre prej saj per tatimpaguesin, si dhe te jape bazen ligjore dhe cdo shpjegim tjeter te duhur, duke e informuar njekohesisht tatimpaguesin edhe per te drejtat dhe detyrimet qe lidhen me kete vendim. Ky detyrim nuk respektohet nga administrata tatimore vetem kur ajo zoteron prova konkrete dhe te besueshme se tatimi eshte ne rrezik.

33. E drejta per kontrolle te arsyeshme

33. Ne rastin e nje kontrolli tatimor te administrates tatimore, tatimpaguesi ka te drejten te njoftohet paraprakisht per kohen kur do te filloje kontrolli, vendin ku ai do te kryhet, llojet e tatimeve qe do te kontrollohen, periudhat tatimore qe do te perfshije kontrolli, etj. Tatimpaguesi ka te drejte gjithashtu te prese te trajtohet ne menyre te sjellshme dhe te respektueshme gjate te gjitha kohes, perfshire ketu periudhen kur i kerkohet informacion, kur intervistohet apo kur kontrollohet. Integriteti moral, profesionalizmi, respekti dhe kooperimi jane vlerat kryesore te administrates tatimore qe duhet te shohe tatimpaguesi gjate nje kontrolli tatimor. Keto cilesi duhet te manifestohen nga administrata tatimore per te reflektuar perkushtimin e saj per t'i dhene tatimpaguesve sherbimin me te mire te

mundshem.

34. E drejta per informim

34.1 Tatimpaguesit kane te drejte te presin nga administrata tatimore zbatimin korrekt te ligjit, ne menyre qe çdonjeri prej tyre te marre te drejtat qe i takojne dhe te paguaje shumen e duhur te detyrimit tatimor. Ata kane te drejte te pretendojne te shikojne tek administrata tatimore nje administrate te besueshme per ate qe ben. Tatimpaguesit kane te drejte te paraqesin te gjitha pretendimet e tyre ne lidhje me nje vleresim tatimor te administrates tatimore. Tatimpaguesit, te cilet nuk jane dakort me nje vleresim tatimor te administrates tatimore, kane te drejte te marrin pergjigje me shkrim per pretendimet e tyre, ku jepen te gjitha arsyet e vleresimit tatimor, menyra e vleresimit dhe te drejtat e detyrimit lidhur me kete vleresim.

34.2 Me kerkesen me shkrim te tatimpaguesit, administrata tatimore eshte e detyruar qe brenda nje afati prej jo më shumë se 5 ditë pune nga data e protokollimit të kërkesës në organin tatimor, te leshoje vertetime qe konfirmojne situaten tatimore te tatimpaguesit lidhur me pagimin e detyrimeve tatimore, te ardhurat e tatueshme, detyrimet tatimore te papaguara, etj.

35. E drejta per perfaqesim

35.1 Tatimpaguesi ka te drejte te emeroje me prokure, perfaqesuesin e tij. Perfaqesuesi i tatimpaguesit eshte nje person qe nje tatimpagues e zgjedh per t'a perfaqesuar ne lidhje me çeshtjet tatimore. Perfaqesuesi i tatimpaguesit merr persiper te drejta dhe detyrime të tatimpaguesit dhe administrata tatimore eshte e detyruar te bashkëpunojë dhe operojë me perfaqesuesin e tatimpaguesit të caktuar prej tij.

35.2 Emerimi i nje perfaqesuesi te tatimpaguesit nuk e shkarkon kete te fundit nga pergjegjesia tatimore. Ai mbetet ligjerisht pergjegjes per permbushjen e detyrimeve tatimore te tij. Fakti qe perfaqesuesi i tatimpaguesit mund te beje nje gabim ne deklarimin dhe pagesen e detyrimeve tatimore, nuk e shkarkon kete te fundit nga pergjegjesia per gabimin.

36. E drejta per te kerkuar evidenca me shkrim apo ne rruge elektronike

Bazuar ne nenin 36 te Ligjit, tatimpaguesi ka te drejte ne çdo moment, t'i kerkoje administrates tatimore, kopje elektronike apo me shkrim, te njehsuar me origjinalin, te çdo dokumenti qe ndodhet ne dosjen e tij individuale. Pervec kesaj, ai ka te drejte te kerkoje kopje te printuara te te dhenave elektronike qe lidhen me situaten e tij. Kopjet e printura te te dhenave elektronike, nese i nevojiten tatimpaguesit, duhet te çertifikohen nga ana e administrates tatimore. Administrata tatimore, bazuar ne nenin 29 te Ligjit, ka detyrimin krijimin dhe perditesimin e dosjes se detyrimeve tatimore te tatimpaguesit, e cila duhet te jete e aksesueshme ne rruge elektronike per tatimpaguesin. Ne pamundesi te aksesit elektronik ne dosjen e tij, tatimpaguesi ka te drejte t'i kerkoje me shkrim administrates tatimore qe t'i vere ne dispozicion kopje te dokumenteve te dosjes.

37. E drejta per t'u degjuar

Perpara marrjes se nje vendimi ekzekutiv nga ana e administrates tatimore, tatimpaguesi ka te drejte te prese nga kjo e fundit qe te degjohet me vemendje per te dhene sqarimet e nevojshme, per te parashtruar pretendimet qe ka, per te shpjeguar rrethanat konkrete, etj. Ai ka te drejte gjithashtu te sigurohet se shpjegimet dhe pretendimet e tij do te shqyrtohen me vemendje e ndershterimi nga administrata tatimore ne funksion te marrjes se vendimeve te drejta dhe ne konformitet me ligjet tatimore.

38. E drejta per t'u ankimuar

38.1 Ne çdo rast kur tatimpaguesi nuk eshte dakort me nje akt administrativ dhe beson se administrata tatimore nuk e ka zbatuar ne menyre korrekte ligjin, ai ka te drejten e ankimit në Drejtorinë e Apelimit Tatimor pranë DPT, duke kerkuar rishqyrtimin e pavarur administrativ te çeshtjeve qe lidhen me kete akt. Nese tatimpaguesi nuk do te jete i kenaqur edhe nga vendimi i Drejtorise se Apelimit, ai ka te drejte te vazhdoje ankimin e tij ne gjykate.

38.2 Tatimpaguesi ka të drejtë gjithashtu të ankohet në rrugë administrative ne Drejtorinë Rajonale apo në DPT për çdo veprim apo mosveprim të zyrtarëve tatimore, që mund të shkelin të drejtat e tatimpaguesit.

KREU V

DETYRIMI I PERSONAVE TE TATUESHEM PER REGJISTRIM

39. Regjistrimi i individeve

39.1 Sipas ligjeve te veçanta tatimore ne fuqi, pergjegjes per te paguar detyrimet tatimore ne administraten tatimore, ne menyre direkte (jo duke iu mbajtur tatimin ne burim), ne kushte e rrethana te caktuara jane edhe individet. Ketu eshte fjala per tatimin mbi te ardhurat personale qe paguhet per disa lloje te ardhurash, per te cilat nuk mbahet tatim ne burim. Individet qe sigurojne keto te ardhura kane detyrimin per te bere vetedeklarimin e tyre. Ne kete rast, keta individe, ne menyre qe te mund te identifikohen per pagesat e kryera, deklarojne ne administraten tatimore numrin e tyre personal te identifikimit, i cili eshte numri unik i leshuar nga autoritetet e sigurimeve shoqerore per individet.

39.2 Sipas pikes 2 te nenit 39 të ligjit, per evidentimin e individeve tatimpagues te cilet paguajne tatim mbi te ardhurat personale qe vetedeklarohen, administrata tatimore hap nje regjister te veçante, ku regjistron te gjithë te dhenat identifikuese te individeve. Ky regjistër do të përpilohet dhe prodhohet nga DPT, në formën e një database, sipas modelit të miratuar nga drejtori i DPT.

40. Regjistrimi i personave qe ushtrojne veprimtari ekonomike tregtare

40.1 Çdo person qe do te kryejë nje veprimtari ekonomike tregtare, eshte i detyruar te beje regjistrimin fillestar te tij ne Qendren Kombetare te Regjistrimit, sipas procedurave te percaktuara ne Ligjin Nr. 9723, date, 3.5.2007 “Per Qendren Kombetare te Regjistrimit” (QKR). Regjistrimi fillestar dhe çdo regjistrim tjeter behet me aplikim prane çdo sporteli sherbimi te QKR-se, ne te gjithë territorin e Republikës se Shqiperise, pavaresisht vendit te ushtrimit te veprimtarise, vendbanimit apo selise se aplikantit. Regjistrimi kryhet nepermjet dorezimit te aplikimit perkates, te cilit i bashkengjiten dokumentet shoqeruese, qe provojne te dhenat qe regjistrohen.

40.2 Regjistrimi, ne perputhje me ligjin “Per Qendren Kombetare te Regjistrimit” sherben njekohesisht si regjistrim ne tatime, në skemat e sigurimit, shoqeror dhe shendetesor ne inspektoratet e punes dhe organet doganore;

40.3 Ne momentin e regjistrimit e te pajisjes me çertifikaten e regjistrimit fillestar, personat e tatueshem deklarojne ne formularin per regjistrim, krahas te tjerave, edhe te dhenat e detyrueshme sipas legjislacionit tatimor dhe te kontributeve te sigurimeve shoqerore e shendetesore. Regjistrimi i personave te tatueshem ne regjistrin tregtar eshte njekohesisht regjistrim ne administraten tatimore per efekt te detyrimeve tatimore dhe te kontributeve te sigurimeve shoqerore dhe shendetesore. Te dhenat e regjistrit tregtar, i transferohen periodikisht administrates tatimore, sipas rregullave te percaktuara ne ligjin Per Qendren Kombetare te Regjistrimit dhe aktet nenligjore ne zbatim te tij.

Mbas regjistrimit në QKR dhe në vijim të aktivitetit tatimpaguesi është i detyruar informojë dhe rakordojë me administratën tatimore llojet e tatimeve e taksave që duhet të deklarojë, paguajë, të mbajë në burim dhe të transferojë në llogaritë përkatëse.

40.4 Çdo person i tatueshem, ne momentin e regjistrimit ne Qendren Kombetare te Regjistrimit, pajiset me Certifikaten e Regjistrimit e cila permban edhe numrin e identifikimit te personit te tatueshem (NIPT). Numri i Identifikimit te Personit te Tatueshem eshte unik. Personi i tatueshem që ushtron veprimtari në adresa (vendndodhje) të ndryshme biznesi, pajiset me çertifikate regjistrimi per çdo adrese, e cila ka të njëjtin NIPT unik .

Çertifikata e regjistrimit permban emrin e personit te tatueshem, emrin tregtar te tij (nese ka), Numrin e Identifikimit te Personit te Tatueshem (NIPT) dhe daten kur regjistrimi hyn ne fuqi.

Te gjitha deklaratat e bera per organet tatimore, te gjitha faturat e leshuara nga personi i regjistruar dhe te gjitha dokumentat e perdorura prej tij ne veprimtarine e tij ekonomike e tregtare, duhet te permbajne numrin e identifikimit te personit te tatueshem. Çertifikatat e Regjistrimit te Personit te Tatueshem, duhet te ekspozohen ne te gjitha adresat ku personi i tatueshem ushtron veprimtarine e tij ekonomike e tregtare. Keto çertifikata merren ne momentin e fillimit te veprimtarise ekonomike tregtare dhe jane te vlefshme pergjithmone, deri ne momentin e ç’regjistrimit te personit te tatueshem.

Pas regjistrimit te tyre, personat e tatueshem, si rregull, do te jene nen juridiksionin e drejtorise rajonale te tatimeve ku kane seline e tyre qendrore.

40.5 Procedurat e regjistrimit të personave që ushtrojnë veprimtari tregtare përcaktohen në ligjin “Per Qendren Kombetare te Regjistrimit”. Dokumentet e kerkuara, si pjese e aplikimit per qellime tatimore, percaktohen ne aktet nenligjore, ne zbatim te ketij ligji. Regjistrimi bëhet në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit ose në Degët e saj në rrethe.

40.6 Mosregjistrimi nuk e çliron nje person nga pagesa e detyrimit tatimor ose permbushja e detyrimeve te tjera tatimore.

41. Identifikimi i personave, qe ushtrojne veprimtari tregtare pa u regjistruar

41.1.1. Nje person, i cili nuk pajiset me Certifikaten e Ushtrimit te Veprimtarise dhe ka ushtruar ne fakt veprimtari, nuk eshte i perjashtuar nga pergjegjesia tatimore. Pergjegjesia tatimore fillon qe nga momenti kur personi ka filluar veprimtarine e tij. Kjo pergjegjesi perfshin si personat e tatueshem qe ushtrojne veprimtari ekonomike e tregtare ashtu dhe çdo organizate jo-fitimprurese, fondacion, ent publik kombetar apo vendor, njesi zbatimi projektsh te veçanta, organizate politike dhe organe te tjera te ngjashme qe kryejne veprimtari fetare, humanitare, bamirese, publike, edukative, shkencore ose arsimore.

41.1.2 Administrata tatimore qendrore dhe vendore ka detyrimin ligjor per te identifikuar personat, te cilet ushtrojne veprimtari ekonomike e tregtare pa u regjistruar ne Qendren Kombetare te Regjistrimit. Administrata tatimore qendrore ka gjithashtu detyrimin ligjor per te identifikuar te gjithë personat e tjere si organizatat jo-fitimprurese, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve, entet publike kombetare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme me to, te cilat ushtrojne veprimtarine e tyre pa qene te regjistruar ne administraten tatimore. Ne kete rast, personat e identifikuar si te paregjistruar, brenda 15 diteve nga data e identifikimit si te paregjistruar, jane te detyruar te regjistrohen.

41.1.3 Te gjithë personat e evidentuar si te paregjistruar, evidentohen ne nje regjister te vecante te administrates tatimore, ku shenohet numuri i proces verbalit te identifikimit (konstatimit), data e identifikimit, te dhenat identifikuese te personit, adresa e plote e tij, numuri i telefonit dhe çdo e dhene tjeter e disponueshme.

41.1.4 Administrata tatimore ka te drejte te regjistroje nje organizate jo-fitimprurese, fondacion, ent publik kombetar apo vendor, njesi zbatimi projektsh te veçanta, organizate politike dhe organe te tjera te ngjashme qe kryejne veprimtari fetare, humanitare, bamirese, publike, edukative, shkencore ose arsimore, e cila nuk ka per qellim fitimin, eshte identifikuar si e paregjistruar dhe, e cila, edhe pse e detyruar, nuk kerkon te regjistrohet. Regjistrimi behet ne drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit. Regjistrimi nga administrata tatimore behet duke plotësuar, ne emer te personit te tatueshem, formularin per regjistrim. Ne momentin e regjistrimit, per keta persona, nga ana e deges rajonale te tatimeve te juridiksionit leshohet çertifikata e regjistrimit, e cila permban edhe numrin unik te identifikimit te organizates jo-fitimprurese. Pas regjistrimit, drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit njofton organizaten jo-fitimprurese, sipas rregullave te njoftimit te percaktuara ne kete udhezim. Njoftimi, perveç te tjerave, perfshin vleresimin e detyrimit tatimor te organizates jofitimprurese per te gjithë periudhen, nga momenti i fillimit te veprimtarise deri ne daten e regjistrimit te detyruar.

41.1.5 Regjistrimi i detyruar nga administrata tatimore perfshin edhe personat e tatueshem qe ushtrojne veprimtari ekonomike e tregtare. Regjistrimi, per kete kategori personash behet ne drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit. Regjistrimi i tyre nga administrata tatimore behet ne nje regjister te veçante dhe te perkohshem. Pas regjistrimit ne kete regjister, drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit njofton personin e tatueshem, sipas rregullave te njoftimit te percaktuara ne kete udhezim. Njoftimi, perveç te tjerave, perfshin vleresimin e detyrimit tatimor te personit te tatueshem, per te gjithë periudhen, nga momenti i fillimit te veprimtarise deri ne daten e regjistrimit te detyruar. Ndaj ketyre personave te tatueshem zbatohen te gjitha procedurat e percaktuara ne Ligj dhe ne kete udhezim, si per te gjithë personat e tjere te tatueshem te regjistruar ne menyre te rregullt.

41.2 Bazuar ne nenin 41 te Ligjit, nese personat e identifikuar si te paregjistruar nuk regjistrohen brenda 15 diteve kalendarike, sipas rastit, ne Qendren Kombetare te Regjistrimit apo ne administraten tatimore, drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit merr masen e mbylljes se veprimtarise.

41.3 Derisa te perfundoje regjistrimi i tyre ne Qendren Kombetare te Regjistrimit, administrata tatimore perlogarit dhe mbledh detyrimin tatimor, si dhe gjobat administrative, ne perputhje me kete ligj.

41.4 Administrata tatimore llogarit, vlereson dhe mbledh detyrimet tatimore, duke aplikuar edhe masat shtërnguese ne perputhje me legjislacionin tatimor, gjate periudhes deri ne perfundimin e procesit te regjistrimit nga personi. Mosregjistrimi nuk pengon administratën tatimore në mbledhjen e detyrimeve tatimore që lindin nga legjislacioni tatimor në fuqi.

42. Regjistrimi i organizatave jo-fitimprurese

42.1.1 Organizatat jo-fitimprurese, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve te veçanta, entet publike kombetare apo vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme qe kryejne

veprimtari fetare, humanitare, bamirese, publike, shkencore, arsimore, etj., te cilat nuk kane per qellim fitimin, jane te detyruara te regjistrohen ne administraten tatimore dhe te pajisen me certificate tatimore prane kesaj administrate. Per t'u pajisur me certificate tatimore, personat e mesiperm duhet te paraqesin ne organet tatimore vendimin e gjykates qe miraton regjistrimin e tyre, aktin e themelimit, statutin dhe te gjitha te dhenat e tjera te percaktuara ne piken 3 te nenit 42 te Ligjit. Krahas ketyre dokumenteve, ato duhet te plotesojne dhe te paraqesin edhe formularin "Kerkese per Regjistrim". Ne momentin e plotesimit te formularit "Kerkese per regjistrim", organizatat jofitimpruese deklarojne, krahas te tjerave edhe statusin lidhur me pergjegjesine e tyre tatimore per cdo lloj tatimi dhe per kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore.

42.1.2 Regjistrimi i organizatave jofitimpruese, behet ne drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit, brenda 5 diteve nga plotesimi dhe paraqitja e formularit "Kerkese per regjistrim". Administrata tatimore mban nje regjister te vecante elektronik per evidentimin e organizatave jofitimpruese. Ne momentin e regjistrimit, administrata tatimore leshon per organizatat jofitimpruese, Certifikaten e Regjistrimit, e cila permban emrin, formen, numrin unik te identifikimit, daten e regjistrimit fillestar dhe adresen e vendit kryesor te ushtrimit te veprimtarise. Keta persona marrin nje numer te vetem identifikimi, sado qe te jete numri i degeve qe ato kane. Ne rastet kur organizatat jofitimpruese ushtrojne veprimtari ne me shume se nje adrese, administrata tatimore leshon nje certificate regjistrimi per cdo adrese te ushtrimit te veprimtarise.

42.1.3 Te gjitha deklaratat e bera per administraten tatimore dhe te gjitha dokumentat e perdorura prej organizatave jofitimpruese ne veprimtarine e tyre, duhet te permbajne numrin unik te identifikimit te personit. Certificate e regjistrimit ne administraten tatimore leshohet ne nje kopje origjinale per cdo adrese te vecante te ushtrimit te veprimtarise. Ne rast humbje apo demtimi te certificate se regjistrimit te personit, ajo zevendesohet me nje dublikate te leshuar nga administrata tatimore. Certificate e Regjistrimit duhet te ekspozohen ne te gjitha adresat ku keto organizata ushtrojne veprimtarine e tyre. Keto certificate merren ne momentin e fillimit te veprimtarise dhe jane te vlefshme pergjithmone, deri ne c' regjistrimin e personit.

42.2 Administrata tatimore mban nje regjister elektronik te vecante per organizatat jofitimpruese, përfshirë fondacionet dhe institucionet buxhetore, siç listohen në pikën 42.1.1 më lart.

42.3 Ne regjistrin e përmendur në pikën 42.2 më lart regjistrohen keto te dhenat:

- a) emri;
- b) kohezgjatja, nese kjo eshte e percaktuar;
- c) objekti i veprimtarise;
- ç) vendi i ushtrimit te veprimtarise;
- d) te dhenat vetjake te drejtuesit dhe te perfaqesuesit ligjor te organizates;
- dh) dokumenti, qe verteton kompetencat e perfaqesimit dhe afatet e emerimeve te tyre;
- e) të dhëna të tjera te organizates ne raport me te tretet që ndihmojnë në kontrollin dhe mbledhjen e tatimeve;
- f) numri i te punesuarve.

42.4. Regjistrimi ne administraten tatimore te organizatave jofitimpruese behet pas depozitimit ne administraten tatimore te formularit te kerkeses për regjistrim, se bashku me dokumentacionin, qe i bashkelidhet formularit. Formulari i kerkeses për regjistrim dhe dokumentacioni i kerkuar, si pjese e kerkeses, publikohen ne faqen zyrtare te Drejtorise se Pergjithshem te Tatimeve dhe mund të shkarkohen nga personat e interesuar ose mund te merren pa pagese ne cdo sportel te njesive te sherbimit ndaj tatimpaguesit.

42.5 Administrata tatimore, brenda 5 diteve nga data e marrjes se formularit te plote dhe te sakte te aplikimit, perpunon kerkesen per regjistrim tatimor, regjistron aplikuesin dhe e pajis atë me certificate të regjistrimit me numer identifikimi.

43. Ndryshimet ne regjistrim

43.1 Sipas nenit 43 te ligjit, personat e tatueshem qe ushtrojne veprimtari ekonomike e tregtare, jane te detyruar te deklarojne ne Qendren Kombetare te Regjistrimit, cdo ndryshim te mevonshem qe lidhet me emrin, adresen e selise dhe te degeve, formen juridike, krijimin e mbylljen e degeve, ndryshimin e llojit te veprimtarise, etj., siç percaktohet në dispozitat ligjore për QKR.

43.2.1 Ne rastet kur pergjegjësia tatimore pas regjistrimit fillestar ndryshon, personi i tatueshëm është i detyruar të njoftojë drejtorinë tatimore rajonale të juridiksionit për ndryshimet e ndodhura. Drejtoria rajonale tatimore i reflekton këto ndryshime në sistemin e administrimit tatimor

duke bërë sistemimet e duhura edhe në dosjen e personit të tatueshëm. Rast i ndryshimit të përgjegjësisë tatimore mund të jete, për shembull, tejkalimi i volumit të qarkullimit prej 8 milion leke në vit kalendarik (tejkallim i pragut të regjistrimit për tatimin mbi vlerën e shtuar). Në këtë rast, përgjegjësia tatimore e personit të tatueshëm ndryshon, d.m.th. nga personi i tatueshëm i takses vendore mbi biznesin e vogël duhet të kalojë në tatimpaguesin e regjistruar në TVSH. Rast tjetër i ndryshimit të përgjegjësisë tatimore mund të jete ndryshimi i përgjegjësisë për kontributet e sigurimeve shoqërore, p.sh. nga personi i vetë-punësuar i vetëm, ai mund të kalojë në personin e vetë-punësuar me punëmarres, etj. Edhe në këtë rast, tatimpaguesi është i detyruar të njoftojë administratën tatimore për çdo ndryshim, e cila reflekton këto ndryshime në sistemin e administrimit tatimor.

43.2.2 Personi i tatueshëm që plotëson kushtet e mësipërme, për të bërë ndryshimin e duhur, duhet të plotësojë brenda 15 ditëve nga momenti që përgjegjësia e tij tatimore ka ndryshuar, formularin e ndryshimeve në regjistrim dhe t'a paraqesë atë në drejtorinë rajonale të tatimeve të juridiksionit. Mbi bazën e këtij formulari të nënshkruar nga personi i tatueshëm, drejtoria rajonale e tatimeve, bën ndryshimin e kërkuar, në sistemin informatik të tatimeve. Ndryshimi i bërë në këtë mënyrë nga administrata tatimore, brenda 10 ditëve kalendarike i bëhet i njohur edhe Qendrës Kombëtare të Regjistrimit dhe, sipas rastit, edhe zyrës së taksave të njësisë përkatëse të pushtetit vendor.

43.2.3 Në rastet kur një person i tatueshëm nuk ka njoftuar administratën tatimore për ndryshimin e ndodhur, megjithatë ka detyrim ligjor për ta bërë një gjë të tillë, dhe një gjë e tillë konstatohet dhe verifikohet nëpërmjet një kontrolli nga administrata tatimore, kjo e fundit bën menjëherë ndryshimin e duhur dhe njofton personin e tatueshëm dhe sipas rastit Qendrën Kombëtare të Regjistrimit dhe Zyrën e Taksave të njësisë përkatëse të pushtetit vendor. Kështu për shembull, në bazë të një kontrolli tatimor të kryer në vend tek personi i tatueshëm apo në bazë të të dhënave të importeve të marra nga dogana rezulton se një tatimpagues i takses vendore mbi biznesin e vogël, ka plotësuar kushtet për të qenë person i regjistruar për tatimin mbi vlerën e shtuar. Por, vetë personi i tatueshëm, megjithatë i detyruar sipas ligjit për tatimin mbi vlerën e shtuar, nuk ka bërë regjistrimin si tatimpagues tvsh-je. Në këtë rast, administrata tatimore gëzon të drejtën, për të plotësuar në emër të personit të tatueshëm, formularin përkatës të ndryshimeve në regjistrim, ta hedhë atë në sistemin informatik të tatimeve dhe të njoftojë njëkohsisht për këtë si vetë personin e tatueshëm ashtu edhe Qendrën Kombëtare të Regjistrimit dhe zyrën e taksave të njësisë përkatëse të pushtetit vendor.

43.3 Organizatat jo-fitimprurese, fondacionet, njesitë e zbatimit të projekteve të veçanta, entet publike kombëtare apo vendore, organizatat politike dhe organet e tjera të ngjashme me to, janë të detyruar të njoftojnë administratën tatimore (drejtorinë rajonale përkatëse të tatimeve), për çdo ndryshim të mëvonshëm që lidhet me:

- a) ndryshimi i emrit;
- b) ndryshimi i adresës së veprimtarisë ose kontaktit;
- c) ndryshimi i statusit ligjor;
- d) krijimi/mbyllja e degëve, sektoreve ose njësive të reja;
- e) ndryshimi i llojit të veprimtarisë ekonomike;
- f) ndryshimi i numrit të punonjësve;
- g) çdo ndryshim tjetër, i parashikuar në aktet nenligjore, të dala në zbatim të legjislatcionit tatimor.

44. Kalimi në regjistrin pasiv

44.1.1 Administrata tatimore ka të drejtë të kalojë regjistrimin e një personi të tatueshëm nga regjistri aktiv në regjistrin pasiv të personave të tatueshëm. Ky kalim bëhet kur drejtoria rajonale e tatimeve ka siguruar prova të mjaftueshme se personi i tatueshëm, për çfarëdo arsye, vitin e fundit fiskal nuk ka ushtruar veprimtari, pra nuk ka dorëzuar deklaratat tatimore dhe/ose ka dorëzuar deklaratat pa veprimtari, dhe/ose në rastet kur tatimpaguesi deklaron dhe miraton zyrtarisht pezullimin e veprimtarisë tregtare sipas specifikimeve të bëra në ligj.

Në të gjitha rastet e sipërpërmendura kur tatimpaguesi nuk ka dorëzuar deklaratat tatimore dhe/ose ka dorëzuar deklaratat tatimore pa aktivitet gjatë 12 muajve të vitit të fundit fiskal, drejtoria rajonale tatimore duhet:

- a) Të verifikojë në ambientin e biznesit apo adresën e tatimpaguesit mungesën e veprimtarisë ekonomike gjatë 12 muajve të vitit të fundit fiskal. Ky verifikim evidentohet nëpërmjet një proces-verbali.

b) Të verifikojë të dhenat e marra nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe të derguara në drejtorinë rajonale të tatimeve nëse personi i tatueshem ka kryer importe gjatë 12 muajve të vitit të fundit fiskal.

c) Të verifikojë të dhenat që disponohen nga palët e treta, përfshirë drejtorinë rajonale të thesarit, nëse personi i tatueshem ka kryer veprime gjatë 12 muajve të vitit të fundit kalendarik.

Vetëm pasi të jenë ndërmarrë të gjithë veprimet e mesiperme, sektori i shërbimit të tatimpaguesve dhe regjistrimit në drejtorinë rajonale të tatimeve të juridiksionit, i kalon këta persona të tatueshem në regjistrin pasiv, dhe nga ky moment për këta tatimpagues nuk gjenerohen më deklarata tatimore, duke i çliruar ato nga të gjitha përgjegjësitë tatimore për kohën e qëndrimit në regjistrin pasiv.

44.1.2 Procedura konkrete e kalimit të një personi të tatueshem, nga regjistri aktiv në regjistrin pasiv të personave të tatueshem, dokumentacioni që përgatitet, detyrat dhe përgjegjësitë e drejtorive dhe sektoreve që marrin pjesë në këtë proces, përshkruhen në manualin përkatës tatimor.

44.1.3 Pasi një person i tatueshem kalon në regjistrin pasiv, drejtoria rajonale e tatimeve të juridiksionit nuk e konsideron më atë si mosdeklarues. Për pasoje, që nga ky moment dhe gjatë gjithë periudhës që personi i tatueshem mbetet në regjistrin pasiv, për këtë person nuk vendosen më gjopa për mosdeklarim për të gjithë llojet e detyrimeve tatimore dhe të kontributeve të sigurimeve shoqërore e shëndetësore. Mosvendosja e gjobave nuk përfshin periudhën e fundit prej 12 muajsh para kalimit në regjistrin pasiv. Për të gjithë këtë periudhë dhe për çdo periudhë tjetër para kësaj, detyrimet e mundshme tatimore të papaguara, përfshirë këtu edhe çdo gjopë apo kamatë-vonësë mbeten në fuqi dhe për mbledhjen e tyre vazhdojnë të ndërmerren të gjitha masat e mbledhjes me forcë të përcaktuara në ligj dhe në këtë udhëzim. Po kështu, për këtë periudhë dhe për çdo periudhë tjetër para kësaj, drejtoria rajonale e tatimeve mund të bëjë në çdo kohë vlerësime tatimore ndaj personit të tatueshem të kaluar në regjistrin pasiv.

44.1.4 Pasi personi i tatueshem kalon në regjistrin pasiv, ai do të jetë nën mbikqyrjen e administratës tatimore. Mbikqyrja në këtë rast nënkupton verifikimin e të dhenave të doganës, të të dhenave të mundshme nga kontrolli dhe ushtruar në subjekte të tjera, të të dhenave të verifikimeve të mundshme në vend, etj. Në rast se nga këto të dhëna rezulton se tatimpaguesi ka kryer aktivitet, ai kalohet në regjistrin aktiv të personave të tatueshem dhe ndaj tij merren të gjitha masat e duhura ligjore. Për këtë njoftohet menjëherë personi i tatueshem dhe njoftimi shoqërohet edhe me Njoftim-Vlerësimin Tatimor përkatës.

44.1.5 Kalimi në regjistrin pasiv të Qendres Kombëtare të Regjistrimit, sipas procedurave të përcaktuara në Ligjin “Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit”, nuk është kusht për kalimin e këtij personi në regjistrin pasiv të administratës tatimore për efektë tatimore. Edhe për personat e tatueshem të kaluar në regjistrin pasiv të Qendres Kombëtare të Regjistrimit, sipas procedurave të saj, nga drejtoritë rajonale të tatimeve zbatohen të njëjtat rregulla të përcaktuara me siper në këtë Udhëzim.

44.1.6 Të njëjtat rregulla për kalimin nga regjistri aktiv në regjistrin pasiv, veprojnë edhe për organizatat jo-fitimprurëse, fondacionet, njesitë e zbatimit të projekteve, entet publike kombëtare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera të ngjashme me to.

44.2 Në rastet kur pezullimi i veprimtarisë deklarohet nga tatimpaguesi, drejtoria rajonale e juridiksionit bën kalimin në pasiv në përputhje me dispozitat e pikës 44.1 më lart.

44.3 Drejtoria rajonale e tatimeve të juridiksionit njofton me shkrim personin e tatueshem për kalimin në regjistrin pasiv brenda 10 ditëve nga data e kalimit të tij në këtë regjister, duke i kujtuar gjithashtu tatimpaguesit detyrimin për njoftimin e menjëhershëm të administratës tatimore dhe kërkesën për kalimin në regjistrin aktiv, nëse tatimpaguesi do të rinisë aktivitetin.

44.4 Transferimi i regjistrimit tatimor nga regjistri aktiv në regjistrin pasiv nuk eliminon detyrimin tatimor ekzistues dhe nuk e ndalon administratën tatimore për vlerësimin ose mbledhjen e detyrimit tatimor, pas transferimit në regjistrin pasiv.

44.5 Personat e tatueshem të kaluar në regjistrin pasiv, në çdo kohë kanë të drejtë dhe detyrim të kërkojnë të kalojnë në regjistrin aktiv, nëse do të vazhdojnë aktivitetin. Kërkesa paraqitet në drejtorinë rajonale të tatimeve ku personi është regjistruar, dhe ajo shoqërohet me shpjegimet e nevojshme për rifillimin e aktivitetit dhe me të gjithë pagesat e detyrimeve të mundshme tatimore të papaguara, përfshirë këtu dhe çdo gjopë apo kamatë-vonësë. Kalimi në regjistrin aktiv mund të bëhet edhe nga administrata tatimore kur kjo e fundit ka evidentuar rifillimin e aktivitetit. Kalimi në regjistrin aktiv bëhet brenda 10 ditëve nga data kur kërkesa është marrë nga drejtoria rajonale e

tatimeve te juridiksionit, ose kur kjo e fundit ka evidentuar rifillimin e aktivitetit.

45. Ç'regjistrimi tatimor

45.1. Ç'regjistrimi i personave te tatueshem qe kryejne veprimtari ekonomike e tregtare

45.1.1. Personat e tatueshem qe kryejne veprimtari ekonomike e tregtare ç'regjistrohen sipas dispozitave te Ligjit "Per Qendren Kombetare te Regjistrimit". Personi i tatueshem qe deshiron te ç'regjistrohet, per çfaredo arsye qofte, paraprakisht, eshte i detyruar qe te paguaje te gjitha detyrimet tatimore te papaguara dhe te paraqese bilancin e mbylljes se veprimtarise ne drejtorine rajonale te tatimeve ku eshte regjistruar. Kerkesa per ç'regjistrim paraqitet ne Qendren Kombetare te Regjistrimit, sipas procedurave te percaktuara ne Ligjin "Per Qendren Kombetare te Regjistrimit". Kjo e fundit njofton drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit perkates per regjistrimin e hapjes se procedures se likuidimit per personat juridike qe kane kerkuar te ç'regjistrohen dhe per hapjen e procedures se ç'regjistrimit te personave fizike.

45.1.2 Drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit perkates, brenda 30 diteve nga marrja e njoftimit per fillimin e procedurave te ç'regjistrimit per nje person te tatueshem, kryen te gjitha verifikimet e duhura lidhur me situaten tatimore te ketij personi. Verifikimi perfshin te gjitha llojet e detyrimeve tatimore te personit te tatueshem, perfshire edhe kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore dhe gjobot e kamate-vonesat eventuale te lidhura me keto detyrime. Drejtoria rajonale e tatimeve, pervec verifikimit te situates tatimore te personit te tatueshem, kur e gjykon te nevojshme, mund te ushtroje edhe nje kontroll tatimor ne mjediset ku personi ushtron veprimtarine e tij ekonomike e tregtare.

45.1.3 Nese nga keto verifikime apo nga kontrolli ne vend rezulton se personi i tatueshem ka detyrime te papaguara, gjoba dhe kamate-vonesa, apo deklarata tatimore te paparaqitura, drejtoria rajonale e tatimeve duhet te paraqese kundershtimin me shkrim te saj per ç'regjistrimin e personit. Ne kundershtimin e ç'regjistrimit te personit te tatueshem nga drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit paraqitet shuma e detyrimeve tatimore te papaguara, apo deklaratat tatimore te paparaqitura. Nese, ne kundershtimin me shkrim te paraqitur nga drejtoria rajonale e tatimeve, nuk eshte paraqitur shuma e detyrimeve tatimore te papaguara te personit te tatueshem, Qendra Kombetare e Regjistrimit mund te beje ç'regjistrimin e ketij personi.

45.1.4 Drejtoria rajonale e tatimeve eshte detyruar te terheqe ne çdo kohe kundershtimin e saj, sapo personi i tatueshem te kete paguar detyrimet tatimore te papaguara, gjobot dhe kamatevonesat. Pas terheqjes se kundershtimit nga drejtoria rajonale e tatimeve, Qendra Kombetare e Regjistrimit, brenda pese diteve kalendarike nga data e terheqjes se kundershtimit, ben ç'regjistrimin e personit te tatueshem. Te njejten gje ben Qendra Kombetare e Regjistrimit edhe kur drejtoria rajonale e tatimeve nuk terheq kundershtimin, megjithese personi i tatueshem ka paguar te gjitha detyrimet tatimore te papaguara, gjobot dhe kamate-vonesat dhe per kete personi paraqet ne Qendren Kombetare te Regjistrimit dokumentin i cili verteton pagesen e detyrimeve te papaguara.

45.1.5 Drejtoria rajonale e tatimeve nuk ndermerr asnje veprim konkret nese pas verifikimit te situates se personit te tatueshem rezulton se ai nuk ka detyrime tatimore te papaguara. Kjo do te thote se drejtoria rajonale e tatimeve eshte dakort me vazhdimin e procedurave te ç'regjistrimit nga ana e Qendres Kombetare te Regjistrimit. Te njejtin efekt me kete ka edhe rasti kur, per arsye te ndryshme, drejtoria rajonale e tatimeve nuk arrin te paraqese kundershtimin e saj per ç'regjistrim brenda 30 diteve nga data e njoftimit per fillimin e procedures per ç'regjistrim, te marre nga Qendra Kombetare e Regjistrimit, edhe pse personi mund te kete detyrime tatimore, gjoba dhe kamate-vonesa te papaguara. Ne kete rast, pergjegjesia eshte e drejtorise rajonale te tatimeve, drejtori i te ciles nxjerr pergjegjesine personale te punonjesve te tatimeve dhe propozon masat ligjore disiplinore apo penale ndaj tyre. Per çdo ç'regjistrim te personave te tatueshem, Qendra Kombetare e Regjistrimit njofton drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit perkates.

45.2 Ç'regjistrimi i organizatave jo-fitimprurese

45.2.1. Organizatat jofitimprurese, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve, entet publike kombetare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme me to, qe kryejne veprimtari te ndryshme, ç'regjistrohen sipas dispozitave te Ligjit. Organizata jo-fitimprurese qe deshiron te ç'regjistrohet, per çfaredo arsye qofte, paraprakisht eshte e detyruar qe te paguaje te gjitha detyrimet tatimore te papaguara dhe te paraqese bilancin e mbylljes se veprimtarise ekonomike ne drejtorine rajonale te tatimeve ku eshte regjistruar. Kerkesa per ç'regjistrim paraqitet ne gjykatën perkatese, sipas procedurave ligjore perkatese. Gjykata nga ana e saj, njofton drejtorine rajonale te tatimeve te

juridiksionit perkates, per regjistrimin e hapjes se procedures se ç'regjistrimit.

45.2.2. Drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit perkates, brenda 30 diteve nga marrja e njoftimit per fillimin e procedurave te ç'regjistrimit, kryen te gjithë verifikimet e duhura lidhur me situaten tatimore te organizates jo-fitimprurese qe kerkon te ç'regjistrohet. Verifikimi perfshin te gjitha detyrimet tatimore te organizates jo-fitimprurese, detyrimet per kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore, gjobot dhe kamate-vonesat eventuale te lidhura me keto detyrime. Drejtoria rajonale e tatimeve, perveç verifikimit te situates tatimore te personit te tatueshem, kur e gjykon te nevojshme, mund te ushtroje edhe nje kontroll tatimor ne mjediset ku organizata jo-fitimprurese ushtron veprimtarine e saj ekonomike e tregtare.

45.2.3 Nese, nga keto verifikime apo nga kontrolli ne vend, rezulton se organizata jo-fitimprurese ka detyrime te papaguara, gjoba dhe kamate-vonesa, apo deklarata tatimore te paparaqitura (deklaratat e tatimit mbi te ardhurat personale nga pagat dhe deklaratat e kontributeve te sigurimeve shoqerore dhe shendetesore), drejtoria rajonale e tatimeve duhet te paraqese ne gjykate kundershhtimin me shkrim te saj per ç'regjistrimin e kesaj organizate jo-fitimprurese. Ne kundershhtimin e ç'regjistrimit te organizates jo-fitimprurese, te paraqitur ne gjykate nga drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit, tregohet shuma e detyrimeve tatimore te papaguara, apo deklaratat tatimore te paparaqitura. Nese, ne kundershhtimin me shkrim te paraqitur nga drejtoria rajonale e tatimeve, nuk eshte prezantuar shuma e detyrimeve tatimore te papaguara te organizates jo-fitimprurese, gjykata e juridiksionit mund te kryeje ç'regjistrimin e saj.

45.2.4 Drejtoria rajonale e tatimeve eshte detyruar te terheqe ne çdo kohe kundershhtimin e saj, sapo organizata jo-fitimprurese te kete paguar detyrimet tatimore te papaguara, gjobot dhe kamatevonesat. Pas terheqjes se kundershhtimit nga dega rajonale e tatimeve, gjykata, brenda pese diteve kalendarike nga data e terheqjes se kundershhtimit, ben ç'regjistrimin e organizates jo-fitimprurese. Te njejten gje ben gjykata edhe kur drejtoria rajonale e tatimeve nuk terheq kundershhtimin, megjithese organizata jo-fitimprurese ka paguar te gjitha detyrimet tatimore te papaguara, gjobot dhe kamate-vonesat dhe, per kete, ajo ka paraqitur ne gjykate dokumentin, i cili verteton pagesen e detyrimeve te papaguara.

45.2.5 Nese, pas verifikimit te situates se organizates jo-fitimprurese, rezulton se ajo nuk ka detyrime tatimore te papaguara, drejtoria rajonale e tatimeve nuk ndermerr asnje veprim konkret. Kjo do te thote se drejtoria rajonale e tatimeve eshte dakort me vazhdimin e procedurave te ç'regjistrimit nga ana e gjykates. Te njejtin efekt me kete ka edhe rasti kur, per arsye te ndryshme, drejtoria rajonale e tatimeve nuk arrin te paraqese ne gjykaten perkatese kundershhtimin e saj per ç'regjistrim brenda 30 diteve nga data e njoftimit per fillimin e procedures per ç'regjistrim te marre nga kjo gjykate, edhe pse organizata jo-fitimprurese mund te kete detyrime tatimore, gjoba dhe kamate-vonesa te papaguara. Ne kete rast, pergjegjesia eshte e drejtorise rajonale te tatimeve, drejtori i te ciles nxjerr pergjegjesine personale te punonjesve te tatimeve dhe propozon masat ligjore disiplinore apo penale ndaj tyre. Per çdo ç'regjistrim te organizatave jo-fitimprurese, gjykata perkatese njofton drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit perkates.

45.3 Efektet tatimore te ç'regjistrimit

45.3.1 Pas ç'regjistrimit, personi i tatueshem apo organizata jo-fitimprurese qe ç'regjistrohet dorezon Certifikaten e Regjistrimit, perkatesisht ne Qendren Kombetare te Regjistrimit dhe ne drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit.

45.3.2 Per periudhen para ç'regjistrimit, detyrimet e mundshme tatimore te papaguara, perfshire ketu edhe çdo gjobe apo kamate-vonese mbeten ne fuqi dhe, per mbledhjen e tyre, vazhdohet te ndermerren te gjitha masat e mbledhjes me force te percaktuara ne ligj dhe ne kete udhezim. Po keshtu, në rastet kur disponohen informacione që per kete periode tatimpaguesi ka kryer aktivitet, drejtoria rajonale, pasi kryen verifikimet apo kontrollin e nevojshme bën vleresimet përkatëse tatimore dhe ndërmerri masat përkatëse në zbatim të legjislacionit në fuqi.

KREU VI MBAJTJA E TE DHENAVE

46. Dokumentimi dhe mbajtja e llogarive per qellime tatimore

46.1 Personi i tatueshëm është i detyruar të mbajë regjistrime dhe të përdorë dokumentacionin tatimor në përputhje me dispozitat e legjislacionit tatimor.

46.1.1 Nje person i tatueshem qe ushtron veprimtari ekonomike e tregtare dhe eshte subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, kur kryen nje furnizim mallrash apo sherbimesh, ne momentin e furnizimit, eshte i detyruar te leshoje fature tatimore te TVSH-se ne lidhje me ate furnizim per çdo person te tatueshem qe merr furnizimin. Personi i tatueshem qe merr furnizimin mund te jete nje person tjeter i tatueshem subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, nje person i tatueshem subjekt i takses vendore mbi biznesin vogel si dhe nje organizate jofitimprurese, fondacion, njesi zbatimi projektesh, ent publik kombetar apo vendor, organizate politike apo çdo organ tjeter i ngjashem me to. Forma dhe permbajtja e fatures tatimore te TVSH-se eshte siç percaktohet ne Ligjin “Per TVSH” dhe ne Udhëzimin e Ministrit te Financave ne zbatim te ketij Ligji.

46.1.2 Personi i tatueshem shites me pakice, subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, eshte i detyruar gjithashtu, përveç kuponit tatimor, te leshoje nje fature tatimore me TVSH, kur vlera e çdo furnizimi te kryer per bleresin, pavaresisht nga statusi i ketij te fundit, eshte me e madhe se 20 mije leke, perfshire TVSH. Për cdo furnizim te tille të bëre per individet konsumatore jotregtarë, në faturën e lëshuar nga shitësi paraqitet detyrimisht emri, mbiemri dhe adresa e blerësit.

46.1.3 Personi i tatueshem shites me pakice, subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, eshte i detyruar gjithashtu që, përveç kuponit tatimor, te leshoje nje fature tatimore me TVSH, pavaresisht nga vlera e furnizimit, ne rastet kur marresi i furnizimit eshte person i tatueshem dhe kerkon fature tatimore per nevoja biznesi.

46.1.4 Personi i tatueshem, subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, eshte i detyruar te leshoje fature tatimore te TVSH-se edhe per cdo furnizim mallrash e sherbimesh te kryer per organizatat jofitimprurese, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve, entet publike kombetare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme me to, qe kryejne veprimtari te ndryshme.

46.1.5 Kuponi tatimor leshohet nga te gjithë personat e tatueshem shites me pakice, subjekte te tatimit mbi vleren e shtuar te cilet sipas Vendimit te Keshillit te Ministrave Nr. 781, date 14.11.2007, jane te detyruar te pajisen me arke regjistruese. Forma dhe permbajtja e kuponit tatimor eshte percaktuar ne Vendimin e Keshillit te Ministrave Nr. 781, date 14.11.2007.

46.1.6 Deftesa tatimore leshohet nga te gjithë personat e tatueshem shites me pakice, subjekte te tatimit mbi vleren e shtuar apo te tatimit mbi fitimin, te cilet nuk jane te pajisur me arke regjistruese ose qe, sipas Vendimit te Keshillit te Ministrave Nr. 781, date 14.11.2007, ne raste te veçanta mund te mos leshojne kupon tatimor. Rolin e defteses tatimore mund ta luajne edhe dokumente te tjera te miratuara ne akte te tjera ligjore apo nenligjore ne fuqi, si per shembull biletat e transportit urban, interurban apo nderkombetar te udhetareve, kuponat e leshuar nga makinat elektronike te fatit, biletat e lojërave te fatit te miratuara nga Ministria e Ekonomise, Tregetise dhe Energjitikes, etj.

46.1.7 Kuponi tatimor dhe deftesa tatimore nuk mund te sherbejne si dokumente justifikuese te shpenzimeve te zbriteshme te biznesit per bleresin, përveç rastit kur kuponi tatimor shoqerohet edhe me fature tatimore te TVSH-se.

46.1.8 Ne rastet e furnizimeve te marra nga individe te ndryshem qe nuk kane cilesine e tregtarit, personi i tatueshem mund te leshoje, per veten e tij nje fature tatimore në përputhje me dispozitat e pikës 53 te këtij Udhëzimi. Kjo fature duhet te vertetohet nga individi furnizues nepermjet neneshkrimit dhe te dhenave te tjera identifikuese te tij si emer mbiemer, numer i pasaportes, etj. Personi i tatueshem subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, si marres i furnizimit eshte i detyruar qe te shenoje ne faturen e pergatitur per veten e tij edhe numurin e tij te identifikimit. Fatura e leshuar si me siper nga vete bleresi, person i tatueshem si subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, eshte dokument qe justifikon shpenzimet e zbritshme te biznesit per efekt te llogaritjes se tatimit mbi fitimin.

46.1.9 Personi i tatueshem, per çdo levizje te brendshme te mallrave nga magazina ne magazine, nga magazina ne dyqan apo anasjelltas, nga qendra ne filial, nga vendi i prodhimit ne magazine, nga vendi i prodhimit ne dyqan, etj, eshte i detyruar te leshoje faturen e shoqerimit te mallit. Fatura e shoqerimit te mallit leshohet edhe ne rastin e shitjeve dere me dere. Ne kete rast, ne momentin e levizjes se mallit nga magazina e shitesit apo nga vendi i tij i prodhimit ne mjetet e tij te transportit, nepermjet te cileve do te realizohen shitjet dere me dere, personi i tatueshem, subjekt i tatimit mbi vleren e shtuar apo i tatimit mbi fitimin, leshon nje fature shoqerimi malli. Kurse ne momentin e realizimit te çdo shitje te mallrave dere me dere, personi i tatueshem leshon per bleresin

fature tatimore te TVSH.

46.1.10 Per mallrat e importuara nga jashte vendit, qe transportohen nga dogana ku zhdoganohet malli ne drejtim te magazines se personit te tatueshem importues, si dokument per levizjen e mallit do te sherbeje deklarata doganore e importit e leshuar nga administrata doganore, shoqeruar edhe me faturen e leshuar nga furnitori i huaj i mallit. Ne raste furnizimesh te medha, ku per levizjen e mallit nga dogana ne magazinën apo magazinat e personit te tatueshem importues, kerkohen disa mjete dhe ngarkesa transporti, si dokument per levizjen e mallit do te sherbeje një dokument shoqërimi i mallit si fatura e shoqërimit kur mund të lëshohet nga importuesi për çdo mjet transporti dhe për çdo ngarkesë ose një dokument i lëshuar nga agjensia spedicionere ose agjensia doganore per çdo mjet transporti dhe per çdo ngarkese, se bashku me nje foto kopje te deklarates doganore te importit dhe te fatures se leshuar nga furnitori i huaj i mallit.

46.1.11 Gjate ushtrimit te veprimtarise per te cilen jane krijuar, organizatat jofitimprurese, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve, entet publike kombetare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme me to, mund te kryejne furnizim mallrash apo sherbimesh si dhe te marrin pagesa per arsye te tjera te ndryshme. Në këto raste ato leshojne fature te thjeshte tatimore, me përjashtim të rasteve kur në bazë të legjislacionit tatimor në fuqi janë të detyruar të lëshojnë faturë me tvsh.

46.2 Tatimpaguesi, subjekt i TVSH-së, regjistron të gjitha transaksionet dhe veprimet financiare dhe përgatit e mban libra e regjistra kontabël, ku, pa u kufizuar vetëm në to, regjistrohen:

a) shitjet e përditshme të mallrave ose kryerja e punimeve apo e shërbimeve të tatueshme, përfshirë shumën e secilit veprim dhe shumën e tatimit të ngarkuar;

b) punimet apo shërbimet e përfunduara, por akoma të pafaturuara;

c) transaksionet e patatueshme;

ç) pagesat për mallra dhe shërbime, përfshi shumën e secilës blerje apo pagesë, shumën e tatimit të paguar dhe emrin e adresën e furnizuesit;

d) arkëtimet dhe pagesat.

47. Dokumentimi dhe mbajtja e të dhënave nga tatimpagueist e biznesit të vogël

47.1.1 Personi i tatueshem, subjekt i takses vendore mbi biznesin e vogel dhe i tatimit mbi te ardhurat, kur kryen nje furnizim mallrash apo sherbimesh, ne momentin e furnizimit, eshte i detyruar te leshoje fature te thjeshte tatimore ne lidhje me ate furnizim per çdo person te tatueshem qe merr furnizimin. Forma dhe permbajtja e fatures se thjeshte tatimore eshte percaktuar ne Ligjin "Per Taksen Vendore mbi Biznesin e Vogel" dhe ne udhezimin ne zbatim te ketij ligji. Per bleresin, person i tatueshem, subjekt i çfaredolloj tatimi, kjo fature sherben si dokument justifikues per shpenzimet e zbritshme te biznesit.

47.1.2 Personi i tatueshem, subjekt i takses vendore mbi biznesin e vogel dhe i tatimit mbi te ardhurat, eshte i detyruar te leshoje fature te thjeshte tatimore edhe per çdo furnizim mallrash e sherbimesh te kryer per organizatat jofitimprurese, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve, entet publike kombetare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme me to, qe kryejne veprimtari te ndryshme.

47.1.3 Personi i tatueshem shites me pakice, subjekt i takese vendore mbi biznesin e vogel dhe i tatimit mbi te ardhurat, per cdo shitje ne njesite e shitjes me pakice, te kryer per individe konsumatore finale, eshte i detyruar te leshoje kupon tatimor me arke regjistruese dhe ne mungese te saj deftese tatimore.

47.1.4 Kuponi tatimor leshohet nga te gjithë personat e tatueshem subjekte te takses vendore mbi biznesin e vogel dhe te tatimit mbi te ardhurat te cilet sipas Vendimit te Keshillit te Ministrave Nr. 781, date 14.11.2007, jane te detyruar te pajisen me arke regjistruese. Forma dhe permbajtja e kuponit tatimor eshte percaktuar ne Vendimin e Keshillit te Ministrave Nr. 781, date 14.11.2007.

47.1.5 Deftesa tatimore leshohet nga te gjithë personat e tatueshem shites me pakice, subjekte te takses vendore mbi biznesin e vogel dhe te tatimit mbi te ardhurat te cilet nuk jane te pajisur me arke regjistruese ose qe, sipas Vendimit te Keshillit te Ministrave Nr.781, date 14.11.2007 nuk jane te detyruar te pajisen me arke regjistruese ose arka regjistruese e te cileve per çfaredo arsye nuk eshte ne gjendje pune. Rolin e defteses tatimore mund ta luajne edhe dokumente te tjera te miratuara ne akte te tjera ligjore apo nenligjore, si per shembull biletat e transportit te udhetareve.

47.1.6 Kuponi tatimor i leshuar me arke regjistruese dhe deftesa tatimore nuk mund te sherbejne si dokumente justifikuese te shpenzimeve te zbritshme te biznesit per bleresin, pervec rastit

kur kuponi tatimor shoqerohet edhe me fature te thjeshte tatimore.

47.1.7 Personi i tatueshem, subjekt i takese vendore mbi biznesin e vogel dhe i tatimit mbi te ardhurat, per cdo levizje te brendshme te mallrave nga magazina ne magazine, nga magazina ne dyqan, apo anasjelltas, nga vendi i prodhimit ne magazine apo nga vendi i prodhimit ne dyqan, eshte i detyruar te leshoje faturen e shoqerimit te mallit. Per levizjen e mallrave te importuara nga jashte vendit do te veprohet sic eshte percaktuar ne pikën 46.1.10 me siper, te ketij Udhezimi.

48. Afati i ruajtjes se dokumentacionit

48.1 Tatimpaguesi është i detyruar të mbajë regjistrat, librat dhe skedarë elektronikë ose manualë që përmbajnë informacionin financiar të regjistruar në mënyrë kronologjike dhe sistematike të veprimeve tregtare e biznesore të tatimpaguesit, në përputhje me legjislacionin për kontabilitetin dhe legjislacionin tatimor.

48.2 Sipas pikes 2 te nenit 48 te Ligjit, te dhenat dhe informacioni financiar e kontabel ruhen nga personat e tatueshem, per te pakten 5 vjet, duke filluar nga fundi i vitit ushtrimor, te cilit i perkasin dokumentet. Dokumentacioni baze si faturat tatimore te TVSH-se dhe faturat e thjeshta tatimore, regjistrat dhe te gjitha regjistrimet e bera ne keto regjistra, librat kontabel dhe te gjitha regjistrimet e bera ne keto libra, te cilat mbahen siç percaktohet ne Ligjin “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, raportet financiare, librat e shitjes dhe librat e blerjes, te cilat mbahen siç percaktohet ne Ligjin “Per TVSH dhe ne Udhezimin ne zbatim te tij, ruhen per te pakten 5 vjet, duke filluar nga fundi i vitit ushtrimor ne te cilin ato jane leshuar. Kjo do te thote qe, nje fature tatimore e leshuar ne muajin janar te vitit 2003, duhet te ruhet deri me 31 dhjetor 2008.

49. Fatura tatimore

49.1 Faturë tatimore konsiderohet fatura me TVSH, e cila leshohet nga personat e tatueshem, subjekte te tatimit mbi vleren e shtuar apo te tatimit mbi fitimin dhe fatura e thjeshte tatimore e cila leshohet nga persona te tatueshem, subjekte te takses vendore mbi biznesin e vogel dhe te tatimit mbi te ardhurat si dhe nga organizatat jofitimprurese, fondacionet, institucionet buxhetore, etj. Fatura tatimore pergatitet ne jo me pak se dy kopje. Kur furnizuesi i mallrave apo sherbimeve e gjykon te nevojshme ose kur dispozitat e legjislacionit tatimor e kërkojnë një gjë të tillë, fatura leshohet ne me shume se dy kopje. Kopjen origjinale te fatures tatimore te shitjes e merr dhe e ruan kurdohere bleresi, pasi vetem kopja origjinale i jep te drejte atij per te kredituar TVSH (kur eshte rasti) dhe per te justifikuar shpenzimet e zbritshme te biznesit per efekt te tatimit mbi fitimin apo te tatimit mbi te ardhurat personale. Ne rastin e humbjes se kopjes origjinale te fatures se blerjes, per efekt te njohjes se shpenzimeve te zbritshme te biznesit mund te sherbeje edhe kopja e noterizuar e fatures, me kushtin qe ajo, nga verifikimi te rezultoje e deklaruar nga shitesi.

49.2 Faturat tatimore për shitjen e sendeve apo kryerjen e punimeve e të shërbimeve janë dukumentat bazë ku bazohen regjistrimet e mëtejshme përlllogaritjet e detyrimit tatimor.

49.3 Fatura tatimore përmban numrin rendor, numrin serial, numrin e identifikimit të tatimpaguesit, datën dhe vendin e lëshimit, emrin dhe adresën e palëve, datën e transportit dhe emrin e transportuesit, emërtimin e mallit apo shërbimit, çmimin për njësi (kur është rasti) dhe vlefë të shitjes dhe, nëse është rasti, rritjet ose zbritjet e tjera të zbatuara, si dhe shumat e totale cilado qoftë mënyra e likuidimit të faturës.

50. Fatura tatimore me TVSH

50.1 Forma dhe përmbajtja e faturës tatimore me tvsh përcaktohen në ligjin nr. 7928, datë 27.4.1995 “Për tatimin mbi vlerën e shtuar”, të ndryshuar, dhe udhëzimin përkatës në zbatim të atij Ligji.

50.2 Personat e tatueshem, subjekte te tatimit mbi vleren e shtuar apo te tatimit mbi fitimin, jane te detyruar qe per cdo furnizim mallrash apo sherbimesh te leshojne fature me tvsh. Ne rastet kur një person i tatueshem furnizon një sasi të konsiderueshme artikujsh në të njëjtën kohë e për të njëjtin klient dhe është i pamundur regjistrimi i këtyre artikujve në një faturë të vetme, ai mund ti bashkangjisë kësaj fature listën e artikujve të furnizuara, e cila përmban të dhënat e furnizuesit dhe blerësit, emërtimet, njësinë, sasinë dhe vlefë të çdo artikulli, datën e transaksionit dhe nënënëshkrimin e palëve. Fatura tatimore e lëshuar në këtë rast përmban vlefë të transaksionit të kryer.

50.3 Faturë tatimore nuk lëshohet për çdo shitje me pakicë kur përdoret paisja fiskale, por tatimpaguesi duhet të lëshojë faturë tatimore në fund të çdo dite pune për totalin e kuponave tatimore të lëshuara nëpërmjet paisjes fiskale përfshirë (kur është rasti) edhe dëftesat tatimore.

50.4 Lëvizja e mallrave gjatë transportit shoqërohet me faturën origjinale të shitjes së mallit ose me faturë shoqëruese në rastet e lëvizjes së brendëshme të mallrave, ose në rastin e lëvizjes së mallrave apo paisjeve që janë pjesë e kryerjes së një shërbimi.

50.5 Në rastet kur transporti kryhet me mjete të shitësit ose të blerësit, ky fakt shënohet në pjesën e faturës ku kërkohen të dhënat e transportuesit, si dhe jepen të dhënat identifikuese të mjetit të transportit dhe të shoferit.

50.6 Normalisht data e lëshimit të faturës përputhet me datën e nisjes së transportit. Në rastet kur këto data nuk përputhen, pra kur transportimi i mallit bëhet pas datës së lëshimit të faturës së mallit, ky fakt nuk përbën arsye që malli të bllokohet apo konfiskohet dhe transportimi i mallit nuk pengohet. Kur gjykohet e arësyeshme mund të bëhen verifikime tek shitësi dhe/ose blerësi, ose të informohen drejtoritë rajonale të juridiksionit, të cilat e përdorin informacionin për verifikime apo kontrolle të mëvonëshme.

50.7 Në rastet kur transporti i mallrave kryhet nga palë të treta (shoqëri transporti), lëvizja e mallit shoqërohet me faturën e shitjes së mallit, e cila ka të dhëna edhe për transportuesin dhe datën e transportit. Transportuesi gjatë transportimit disponon kopion e parë të faturës me tvsh, e cila i dorëzohet blerësit. Kopio e dytë e faturës origjinale mbahet nga transportuesi.

50.8 Fatura e shërbimit të transportit (që lëshohet nga transportuesi) jo domosdoshmërisht duhet të mbajë datën e transportimit të mallit dhe jo domosdoshmërisht duhet të shoqërojë lëvizjen e mallit gjatë transportit. Fatura e shërbimit të transportit duhet të ketë të dhëna referuese të faturave të shitjes së mallrave për të cilat është kryer dhe faturohet shërbimi i transportit.

50.9 Në rastet kur arkëtimi i pagesës bëhet para lëvrimit të mallit ose kryerjes së shërbimit, shitësi lëshon faturë për arkëtimin e pagesës paradhënie (për efekt të pagimit të tvsh-së), e cila stornohet (anullohet, zbritet) pasi lëshohet fatura e shitjes së mallit.

51. Lëshimi i faturës tatimore

51.1 Shitësi lëshon faturë tatimore dhe blerësi duhet ta kërkojë atë në kohën e realizimit të shitjes apo të kryerjes së punimit ose shërbimit. Fatura tatimore përgatitet nga shitësi në jo më pak se dy kopje, nga të cilat njërën e merr dhe e ruan blerësi, kurse tjetrën e mban dhe e ruan shitësi.

51.2 Mallrat e shitura, transportuara apo blera pa dokument tatimore (faturë tatimore ose faturë shoqërimi) konfiskohen në përputhje me dispozitat e nenit 121 të ligjit.

51.3 Vlera e tregut për mallrat e konfiskuara në zbatim të pikës 1 të nenit 121 të ligjit, përcaktohet nga Drejtoria Rajonale Tatimore bazuar në:

- a) të dhënat reale të çmimeve të shitjes për ato produkte të aplikuara nga shitësi dhe blerësi;
- b) të dhënat reale të çmimeve të shitjes për ato produkte të paguar nga blerës të tjerë;
- c) të dhënat reale të çmimeve të shitjes të të njëjtit produkt të përdorur nga operatorë të tjerë;
- ç) çmimet e references së doganës;
- d) të dhëna të siguruara nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve nëpërmjet strukturave të saj lidhur me çmimet;
- e) rregulloren e Ministrisë të Financave nr.1 datë 11.2.2002 “Për transferimin e çmimeve”.

Kriteret e mësipërme zbatohen njëri pas tjetrit. Pra kalohet në kriterin vijues kur nuk disponohen të dhëna për zbatimin e kriterit paraardhës.

52. Prodhimi dhe shpërndarja e dokumenteve tatimore

52.1 Prodhimi dhe shpërndarja e faturës tatimore me tvsh, faturës së thjeshtë tatimore, dëftesës tatimore dhe faturës shoqëruese bëhet ose autorizohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Këto dokumenta duhet detyrimisht të jenë në formën dhe përmbajtjen e miratuar nga Ministri i Financave me propozim të Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve.

52.2 Kriteret që duhet të plotësojnë personat, që licencohen për shtypjen dhe shpërndarjen e dokumentacionit tatimor, kushtet e shtypjes, informacionin që duhet të përmbajnë, standardet e sigurisë, si dhe rregullat e shpërndarjes e të vënies në dispozicion të tatimpaguesve të faturave tatimore, përcaktohen në Vendimin përkatës të Këshillit të Ministrave.

52.3 Në rastet kur shërbimi i shtypjes dhe shpërndarjes së dokumenteve tatimore bëhet nga subjekte tregtare private, autorizimi për shtypjen dhe shpërndarjen e dokumenteve tatimore lëshohet nga Drejtoria e Përgjithshme të Tatimeve.

52.4 Drejtoria e Përgjithshme të Tatimeve, ka të drejtë të lejojë mospërdorimin e dokumentave tatimore të përmendura në pikën 52.1 më lart. Për këtë, personi i tatueshëm, subjekt i tatimit mbi vlerën e shtuar apo i tatimit mbi fitimin duhet të paraqesë kërkesën me shkrim tek drejtoria rajonale e

tatimeve te juridiksionit, ne te cilen argumenton se sistemi i tij i regjistrimeve është i kompjuterizuar, i aftë të prodhojë besueshmërisht dokumenta tatimore me numer serial per çdo transaksion të tatueshëm dhe se ka një numër të konsiderueshëm klientësh. Ne kete rast personi i tatueshem paraqet edhe modelin e fatures qe propozon te perdore. Drejtoria rajonale e tatimeve, pas verifikimit te faktit nese fatura kompjuterike qe do te leshoje personi i tatueshem permban te gjitha te dhenat e nevojshme, kerkesen me shkrim te personit, se bashku me nje opinion te shkurter te saj, e dergon ne Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve. Kjo e fundit brenda 30 ditesh nga data e marrjes se kerkeses nga drejtoria rajonale e tatimeve, jep ose jo miratimin per perdorimin e kesaj fature, duke njoftuar me shkrim personin e tatueshem dhe njekohesisht drejtorine rajonale te tatimeve. Ne rastin e miratimit, Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve, nëpërmjet drejtorise rajonale te tatimeve në të cilën personi është regjistruar, i njofton atij zyrtarisht diapazonin e numrave seriale për faturat që ai do të përdorë ne aktivitetin e tij ekonomik e tregtar.

52.5 Në raste të veçanta, duke përdorur të njëjtat kritere të dhëna në pikën 52.4 më lart, Drejtori i Pergjithshëm i Tatimeve autorizon përdorimin e faturave kompjuterike për faturat e shoqërimit dhe për faturat e thjeshta tatimore, sipas rastit, për tatimpaguesit e tvsh-së, për tatimpaguesit e biznesit të vogël, organizatat jo-fitimprurëse, fondacionet, njesite e zbatimit te projekteve, entet publike kombetare e vendore, organizatat politike dhe organet e tjera te ngjashme me to.

53. Faturat tatimore të përgatitura nga blerësi

53.1 Në rastin e shitjeve nga individët, që nuk kanë cilësinë e tregtarit, fatura përgatitet nga blerësi, ushtrues i veprimtarisë tregtare, me kusht që dokumenti të përmbajë përshkrimet dhe të dhënat e parashikuara në këtë ligj dhe vërtetohet nga furnizuesi. Fatura e përdorur në këtë rast është fatura tatimore me numur serial qe blerësi subjekt tregtar përdor në aktivitetin e tij.

Personi i tatueshem si marres i furnizimit eshte i detyruar qe te shenoje ne faturen e pergatitur per veten e tij të dhënat identifikuese të shitësit. Fatura e leshuar si me sipër nga vete blerësi, person i tatueshem eshte një dokument qe justifikon shpenzimet e zbritshme te biznesit per efekt te llogaritjes se tatimit mbi fitimin.

P.sh. një tatimpagues grumbullues produktesh bujqësore blen produkte bujqësore apo blektorale nga fermerë të vegjël të pa regjistruar në tatime. Në këtë rast blerësi përpilon një faturë ku figuron si blerës dhe ku vendos të dhënat identifikuese të shitësit individ dhe sasinë dhe vlefë të mallit të blerë prej tij. Për këtë qëllim mund të shërbejë, sipas rastit, fatura tatimore me tvsh ose fatura e thjeshtë tatimore, të cilat tatimpaguesi i përdort normalisht në biznesin e tij në përputhje me dispozitat e këtij udhëzimi. Në këto fatura shënohet gjithashtu në një vend të dukshëm “Faturë e lëshuar nga blerësi”.

Po kështu, një shoqëri tregtare paguan një individ vendas ose të huaj (që nuk është i regjistruar në organet tatimore shqiptare) për një shërbim rastësor konsulence, përkthimi, etj., Në këtë rast shoqëria përfituese e shërbimit përpilon një faturë, e cila përfshirë shënimin “Faturë e lëshuar nga blerësi”, të dhënat identifikuese të individit shitës të shërbimit, vlefë të shërbimit dhe tatimin që mbahet në burim të llogaritjes për pagesën e këtij shërbimi.

53.2 Ministri i Financave, me udhëzim, mund të parashikojë forma të posaçme dokumentesh, që zëvendësojnë faturën tatimore.

54. Kuponi tatimor i lëshuar nëpërmjet paisjeve fiskale

54.1 Kuponi tatimor është dokument i lëshuar me anë të pajisjeve fiskale apo të pajisjeve të tjera elektronike me aparat shtypshkrimi. Forma dhe përmbajtja e kuponit tatimor është siç përcaktohet në Vendimin e Keshillit të Ministrave Nr.781, datë 14.11.2007 “Per karakteristikat teknike e funksionale te pajisjeve fiskale, sistemit te integruar te kompjuterizuar per transferimet periodike, automatike te deklarimeve financiare, sistemit te komunikimit per proceduren e dokumentacionin per miratimin e tyre dhe per kriteret per pajisjen me autorizim te shoqerive te autorizuar per ofrimin e pajisjeve fiskale” dhe akteve të tjera nenligjore ne zbatim te tij.

54.2 Subjektet e detyruara të lëshojnë kupona tatimorë duhet të lëshojnë edhe faturë tatimore me tvsh në rastet e parashikuara në pikat 46.1.2 dhe 46.1.3 të këtij Udhëzimi.

54.3 Personat e tatueshem që shesin mallra për konsum final apo ofrojnë shërbime, në njësi të përherëshme të hapura për publikun duhet të instalojnë paisje fiskale dhe të lëshojnë kupona tatimorë. Kuponi tatimor leshohet ne dy kopje, nje nga te cilat eshte kopje leter qe i jepet klientit konsumator te mallrave apo sherbimeve te blera dhe tjetra i mbetet vete personit te tatueshem ne

shiritin e kontrollit të arkës regjistruese. Kuponi tatimor është dokumenti nepermjet të cilit realizohet transparenca e duhur në mardhenjet e çdo biznesi me klientet e tij.

54.4 Kuponat e kasës ose dëftesat tatimore nuk njihen si dokument justifikues i shpenzimeve për blerësin ushtrues veprimtarie tregtare, përveç rastit kur janë të shoqëruara me faturë tatimore.

54.5 Personat e tatueshem, subjekte të tatimit mbi vlerën e shtuar apo të tatimit mbi fitimin që shesin mallra apo shërbime me pakicë por nuk janë të detyruar të pajisen me arke regjistruese ose pajisje të tjera fiskale si dhe personat e tatueshem subjekte të takses vendore mbi biznesin e vogël dhe të tatimit mbi të ardhurat që shesin mallra e shërbime me pakicë por që gjithashtu nuk janë të detyruar të kenë arke regjistruese ose pajisje të tjera fiskale, janë të detyruar të leshojnë për çdo shitje që kryejnë deftesa tatimore. Deftesa tatimore është e detyruar të leshohet edhe në çdo rast tjetër që arkat regjistruese apo pajisjet e tjera fiskale, për çfarëdo arsye qofte, nuk janë në gjendje pune. Deftesa tatimore leshohet në dy kopje, një nga të cilat i jepet klientit konsumator të mallrave apo shërbimeve të blera dhe tjetra mbetet në bllokun e vetë personit të tatueshem.

55. Detyrimi për përdorimin e Pajisjeve fiskale

Personat e tatueshem, subjekte të tatimit mbi vlerën e shtuar apo të tatimit mbi fitimin dhe personat e tatueshem, subjekte të takses vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimit mbi të ardhurat, janë të detyruar të pajisen, të përdorin dhe mirëmbajnë pajisjet fiskale në përputhje me dispozitat e Vendimit të Keshillit të Ministrave Nr. 781, datë 14.11.2007 “Për karakteristikat teknike e funksionale të pajisjeve fiskale, sistemit të integruar të kompjuterizuar për transferimet periodike, automatike të deklarimeve financiare, sistemit të komunikimit për procedurën e dokumentacionin për miratimin e tyre dhe për kriteret për pajisjen me autorizim të shoqërive të autorizuar për ofrimin e pajisjeve fiskale” dhe akteve të tjera nenligjore në zbatim të tij.

56. Mbledhja e të dhënave të paisjeve fiskale

Ministri i Financave mund të vendosë me udhëzim të posaçëm për krijimin dhe funksionimin e një sistemi automatik të mbledhjes së të dhënave të regjistruara nga paisjet fiskale.

57. Mbajtja e regjistrimeve kontabile për qellime tatimore

57.1 Personat e tatueshem, subjekte të tatimit mbi vlerën e shtuar apo të tatimit mbi fitimin, janë të detyruar të mbajnë llogari, regjistrime dhe regjistra për të gjitha ngjarjet dhe veprimet që përfshijnë furnizimet e kryera nga ana e tyre, furnizimet e marra prej tyre nga persona të tjerë, për të gjitha importet nga jashtë vendit dhe eksportet për jashtë vendit, në përputhje me dispozitat e Ligjit “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, dhe me aktet e tjera të nxjerra në zbatim të tij.

57.2 Për regjistrimin e veprimeve ekonomike e tregtare, që lidhen me detyrimet tatimore, përdoren edhe librat, regjistrat apo dokumentacioni, i përcaktuar në ligjin për tatimin mbi vlerën e shtuar, në ligjin për tatimin mbi të ardhurat, në ligjin për akcizat, në ligje të tjera të veçanta tatimore dhe në aktet nenligjore në zbatim të tyre. Regjistrimi i operacioneve ekonomike e tregtare të personit të tatueshem në libra dhe regjistra bëhet në mënyrë kronologjike dhe sistematike. Këto regjistrime do të shërbejnë si bazë për vetëvlerësimin dhe vetedeklarimin e detyrimeve tatimore të personave të tatueshem apo, kur është rasti, për përcaktimin e detyrimit tatimor të tyre.

57.3 Regjistrat dhe librat, nga ana e personave të tatueshem, mund të mbahen edhe në formë elektronike. Regjistrat dhe librat e mbajtur në format elektronik duhet të garantojnë, në çdo kohë, një pasqyrim të plotë të veprimeve ekonomike dhe të të dhënave për tatimet. Në këtë rast, personi i tatueshem është i detyruar të lejojë hyrjen e administratës tatimore në çdo kompjuter ku janë mbajtur librat dhe regjistrat.

57.4 Si regjister për evidentimin e shitjeve me pakicë të kryera nga personat e tatueshem shërbejnë edhe regjistrimet e bera në memorjen e pajisjeve fiskale apo pajisjeve elektronike. Qarkullimi ditor i memorizuar në këto pajisje, hidhet për çdo ditë, me një shifer të vetme në librin e shitjeve. Në të njëjten mënyrë vepohet edhe për shitjet me pakicë të dokumentuara me deftesa tatimore. Totali i qarkullimit të realizuar sipas gjithë deftesave tatimore të leshuara gjatë një dite, hidhet me një shifer të vetme në librin e shitjeve.

57.5 Personat e tatueshem, subjekte të takses vendore mbi biznesin e vogël dhe të tatimit mbi të ardhurat personale, për përllogaritjen e detyrimit tatimor, mbajnë regjistra, libra dhe dokumente të tjera, si dhe lëshojnë fatura të thjeshta tatimore, dëftesa tatimore dhe kupona tatimore, në përputhje me ligjin “Për Takset Vendore mbi Biznesin e Vogël” dhe të Udhëzimit të përbashkët të Ministrave të Financave dhe Ministrave të Brendshme në zbatim të tij. Këta persona detyrohen të mbajnë librin e shitjeve (qarkullimit) dhe librin e blerjeve, ku regjistrohen në mënyrë kronologjike çdo ditë shitjet

dhe blerjet ditore. Keto regjistrime do të shërbejnë si baze për vevleresimin dhe vetedeklarimin e detyrimeve tatimore të personave të tatueshem apo, kur është rasti, për percaktimin e detyrimit tatimor.

58. Dokumentimi i mallrave

58.1 Të gjithë personat e tatueshem, subjekte të tatimit mbi vlerën e shtuar apo të tatimit mbi fitimin dhe personat e tatueshem, subjekte të takses vendore mbi biznesin e vogël dhe të tatimit mbi të ardhurat personale, mallrat gjendje në çdo vend biznesi, mallrat në transport apo mallrat në përdorim për çfarëdo arsye qoftë, janë të detyruar t'i justifikojnë me dokumentin e nevojshëm tatimor. Dokumenti i nevojshëm tatimor që provon pronesinë apo kontrollin mbi mallrat gjendje dhe në përdorim janë faturat tatimore të TVSH-se, faturat e thjeshta tatimore dhe dokumentacioni i prodhimit. Kurse si dokument i nevojshëm tatimor që provon pronesinë apo kontrollin mbi mallrat gjatë transportit është fatura tatimore e TVSH-se, fatura e thjeshtë tatimore ose fatura e shoqërimit të mallit, në rastet kur mallrat që transportohen nuk janë destinuar për shitje por për lëvizje të brendeshme, siç percaktohet në pikën 46.1.9 dhe 46.1.10 me siper të këtij udhëzimi.

58.2 Kur gjatë kontrolleve që ushtrohen nga strukturat e autorizuar të administratës tatimore, konstatohet se mungon dokumentacioni i kërkuar ligjor, mbahet proces-verbali përkatës dhe mallrat konfiskohen në përputhje me dispozitat e nenit 121 të Ligjit. Mallrat e konfiskuar administrohen në përputhje me legjislacionin në fuqi. Në rastin e konfiskimeve në përgjithësi dhe sidomos në rastin e konfiskimit të mallrave që prishen si, ushqime, fruta-perime, produkte bujqesore dhe blegtorale etj., apo që kanë prag të afert skadence, mund të zbatohet riblerja në vlerë e tyre nga personi i tatueshem. Për këtë qëllim, grupi i kontrollit i paraqet Drejtorit të Drejtorisë Rajonale të Tatimeve të juridiksionit ku është kryer shkelja proces-verbalin përkatës brenda 12 orësh nga plotësimi i tij. Drejtori i drejtorisë rajonale, brenda 24 orësh, nxjerr vendimin e vlerësimit në leke të mallit të konfiskuar. Vlerësimi kryhet nga një komision i përbërë nga një person i Drejtorisë Rajonale të Tatimeve, i përbërë nga jo më pak se 4 punonjës. Për vlerësimin e vlefës së mallrave zbatohen dispozitat e pikës 51.3 të këtij Udhëzimi.

58.3 Vendimi për vlerësimin e mallit të konfiskuar i jepet tatimpaguesit përkatës i cili duhet të paguajë detyrimin brenda ditës së parë të punës pas marrjes së tij. Paga behet në llogarinë e Drejtorisë Rajonale të Tatimeve të juridiksionit. Malli i konfiskuar lirohet vetëm pasi të jetë dorëzuar mandati i pagesës së vlerës së tij. Në dokumentacionin e konfiskimit, do të depozitohet një kopje e dokumentit të pagesës së vlerës së mallit të konfiskuar.

59. Pagesat me para në dorë

59.1.1 Në zbatim të pikës 1 të nenit 59 të Ligjit, personat e tatueshem nuk mund të kryejnë midis tyre transaksione shitjeje dhe blerjeje me leke në dorë, kur vlera e çdo transaksioni është me e madhe se 300 mijë leke. Kryerja me leke në dorë dhe jo nepermjet kalimit nga llogaria likuiduese e blerësit në llogarinë likuiduese të shitësit e transaksioneve të shitblerjes që e kalojnë vlerën 300 mijë leke, përben shkelje si për shitësin ashtu dhe për blerësin dhe denohet, sipas nenit 120 të Ligjit me një gjobë sa 10 përqind e vlerës së çdo transaksioni të kryer me leke në dorë. Konsiderohet shkelje e pikës 1 të nenit 59 të Ligjit dhe zbatohen sanksionet e parashikuara në nenin 120 të tij edhe rasti kur, me qëllimin për të shmangur likuidimin e detyrimeve nepermjet kanaleve bankare, personat e tatueshem, shitës dhe blerës, fraksionojnë ose ndajnë në disa fatura një furnizim apo transaksion të kryer, i cili në kushte normale të personave jo të lidhur do të realizohej si një transaksion i vetëm.

59.1.2 Për të verifikuar nëse ndarja në shumë fatura e një transaksioni është bërë me qëllim shmangien e pagesave nepermjet llogarive bankare dhe për të percaktuar rastet e fraksionimit apo ndarjes së një fature e cila normalisht duhet të konsiderohet si një e vetme, administrata tatimore analizon me kujdes formën e transaksionit të kryer dhe mundësinë që ai të jetë fraksionuar me qëllim shmangien e pagesave nepermjet llogarive likuiduese bankare, duke marrë në konsideratë faktore të tilla si:

a) Natyrën dhe funksionet e pjesëve përbërëse të furnizimit, të cilat janë fraksionuar në disa fatura,

b) Kapacitetin e mjetit me të cilin janë transportuar furnizimet e fraksionuara (p.sh. me një mjet 25 tonësh shitësi ka bërë disa furnizime, secila me peshe 2-3 ton, duke leshuar jo një por disa fatura me vlerë nën 1 milion leke).

59.2 Afishimi i çmimeve

59.2.1 Në zbatim të pikës 2 të nenit 59 të Ligjit, personat e tatueshem, që kryejnë furnizime mallrash apo shërbimesh, janë të detyruar të afishojnë çmimet e shitjes së mallit apo të shërbimit që

furnizojne, pavaresisht nga natyra e furnizimit dhe nga statusi i bleresit. Kjo dispozite eshte e detyrueshme per te gjithë personat e tatueshem, si per ata qe bejne furnizime mallrash apo sherbimesh me pakice ashtu dhe per ata qe bejne furnizime mallrash apo sherbimesh me shumice, pavaresisht nga fakti nese jane persona te tatueshem, subjekte te tatimit mbi vleren e shtuar e te tatimit mbi fitimin apo, persona te tatueshem subjekte te takses vendore mbi biznesin e vogel dhe te tatimit mbi te ardhurat personale. Personat e tatueshem qe shesin mallra apo sherbime me pakice jane te detyruar te afishojne ne menyre te dukshme me etikete, çmimin e çdo malli apo sherbimi qe ata ofrojne. Kurse personat e tatueshem qe furnizojne mallra apo sherbime me shumice, jane te detyruar te afishojne dukshem ne vendin e furnizimit, listen e çmimeve te mallrave apo sherbimeve qe ofrojne per furnizim. Kjo liste i vihet ne dispozicion administratës tatimore sa herë që kjo e fundit e kërkon një gjë të tillë me rastin e nje verifikimi apo kontrolli tatimor ne vend.

59.2.2 Te gjithë personat e tatueshem, subjekte te çfaredo lloj tatimi, qe kryejne njekohesisht veprimtari tregtare te shitjes me shumice per persona te tjere te tatueshem dhe te shitjes me pakice per individe konsumatore finale, jane te detyruar qe t'i organizojne keto veprimtari ne vende te vecanta, te ndara nga njeri-tjetri. Kjo do te thote qe nje person i tatueshem, ne nje njesi te perhershme te shitjes me pakice (dyqan) nuk mund te kryeje nepermjet kesaj njesie edhe shitje me shumice. Po ashtu, nje person i tatueshem qe shet me shumice (per persona te tjere te tatueshem) direkt nga magazina e tij apo nga çdo vend tjetër biznesi i tij, nuk mund te kryeje nga kjo magazine apo vend tjetër biznesi edhe shitje me pakice per individe konsumatore finale. Konsiderohen shitje me pakicë të gjitha ato furnizime që bëhen:

- a) për konsum përfundimtar;
- b) në ato sasi që nuk tejkalojnë nevojat private normale të konsumatorit; dhe
- c) që nuk jane te destinuara per tu rishitur.

60. Detyrimi i tatimpaguesit per t'i dhene informacion administratës tatimore dhe për të lejuar hyrjen në mjediset e veprimtarisë ekonomike

60.1.1 Tatimpaguesi vë në dispozicion të administratës tatimore librat, regjistrimet, informacionin dhe dokumentet e nevojshme për të kryer llogaritjen e saktë të detyrimeve të tyre tatimore.

60.1.2 Personi i tatueshem, subjekt i çfaredo lloj detyrimi tatimor, qe nuk permbush detyrimet e percaktuara ne kete pike te udhezimit, penalizohet sipas nenit 126 te ligjit, per refuzim te dhënies se informacionit te kerkuar nga administrata tatimore.

60.2.1 Administrata tatimore, ka të drejtë të hyjë në çdo mjedis apo vend ku personi i tatueshem ushtron veprimtarine e tij ekonomike e tregtare. Hyrja ne çdo mjedis te personit te tatueshem eshte e lejuar vetem gjate orarit zyrtar te punes. Per te patur te drejten e hyrjes ne çdo mjedis apo vend ku personi i tatueshem ushtron veprimtarine e tij ekonomike e tregtare, personi i autorizuar i administrates tatimore, duhet te paraqese autorizimin me shkrim per te hyre (urdhrin ditor te punes) ose lajmerimin per kontroll, të nënshkruar nga drejtori i drejtorisë rajonale.

60.2.2 Personi i autorizuar i administrates tatimore që hyn në mjediset apo vendet ku personi i tatueshem ushtron veprimtarine e tij ekonomike e tregtare mund te inspektojte dhe kontrolloje operimet e kompjuterave, arkave regjistruese e pajisjeve të tjera elektronike në mjediset e personit, si dhe dhe mund të marrë kopjet e çdo llogarie, regjistrimi apo informacion tjetër në keto pajisje.

60.2.3 Personat e tatueshem, subjekte te çfaredo lloj tatimi apo takse, gjate nje kontrolli tatimor te administrates tatimore, jane te detyruar qe te vene ne dispozicion te kesaj te fundit çdo dokument, cdo liber, cdo regjister, çdo regjistrim dhe çdo te dhene tjetër te kerkuar prej saj, te nevojshem per te kryer llogaritjen e sakte te detyrimeve tatimore te personit.

60.3.1 Gjate ushtrimit te nje kontrolli tatimor, administrata tatimore ka te drejte te kerkoje nga personi i tatueshem edhe shpjegime e informacione shtese. Shpjegimet apo informacionet shtese mund te kerkohen nga administrata tatimore ne forma te ndryshme, si nepermjet dergimit te pyetsove me shkrim tek tatimpaguesi, nepermjet kerkesave me shkrim per te dhene dokumente, libra e regjistra, per te plotesuar te dhena te ndryshme per aktivitetin ekonomik, transaksionet tregtare, operacionet financiare te kryera nga personi i tatueshem me persona te tjere te trete, etj. Ne keto raste, personi i tatueshem, eshte i detyruar te jape shpjegimet ose informacionet e kerkuara shtese, me goje ose me shkrim, brenda 20 diteve nga data e postimit te kerkeses me shkrim te administrates tatimore ose nga data e nisjes se kesaj kerkeses ne posten elektronike te personit.

60.3.2 Gjate ushtrimit te nje kontrolli tatimor, administrata tatimore ka te drejte gjithashtu te

kerkoje te takohet, brenda orarit zyrtar te punes, me perfaqesues te personit te tatueshem, nga te cilet kerkon shpjegime e informacione shtese. Perfaqesuesit e personit te tatueshem jane te detyruar t'i pergjigjen pyetjeve te punonjesit te administrates tatimore si dhe te japin çdo te dhene shtese qe ata kerkojne.

61. Detyrimi i personave te trete per te dhene informacion

61.1.1 Gjate ushtrimit te funksioneve te saj si dhe gjate një kontrolli te ushtruar tek nje person i tatueshem, administrata tatimore mund të kete nevojë qe te disponoje informacione te tjera shtese nga burime te trete per personin. Ne kete rast, administrata tatimore, ka te drejten t'i drejtohet me shkrim çdo personi te trete qe ka marrëdhënie biznesi dhe ka hyre ne transaksione tregtare ose financiare me personin e tatueshem, per te kerkuar informacione, dokumente, libra e regjistrime qe kane lidhje me personin. Informacionet shtese mund te kerkohen nga administrata tatimore ne forma te ndryshme, si nepermjet dergimit te pyetësoreve me shkrim tek personi i trete, nepermjet kerkesave me shkrim per te dhene dokumente, libra e regjistrime apo per te plotesuar te dhena te ndryshme qe kane te bejne me marrëdhëniet e personit te trete me personin e tatueshem. Ne keto raste, personi i trete, eshte i detyruar te jape dokumentat, librat, regjistrimet, shpjegimet ose informacionet e kerkuara shtese, me goje ose me shkrim, brenda 30 diteve nga data e postimit te kerkeses me shkrim te administrates tatimore ose nga data e nisjes se kesaj kerkese ne posten elektronike te personit te trete.

61.1.2 Ne kuadrin e nje kontrolli tatimor tek nje personi i tatueshem apo ne kuadrin e kryerjes se çdo funksioni tjetër te saj, administrata tatimore ka te drejte gjithashtu te kerkoje me shkrim per tu takuar, brenda orarit zyrtar te punes, ne mjediset e veprimtarise ekonomike te personit te trete ose ne mjediset e administrates tatimore, me perfaqesuesit e nje personi te trete, per te kerkuar shpjegime e informacione shtese. Perfaqesuesit e personit te tatueshem jane te detyruar t'i pergjigjen pyetjeve te punonjesit te administrates tatimore si dhe te japin çdo te dhene shtese qe ata kerkojne.

61.2 Çdo person i trete qe ka lidhje me personin e tatueshem apo disponon informacione dhe te dhena per te dhe nuk permbush detyrimet e percaktuara ne kete pike te udhezimit, penalizohet sipas nenit 126 te ligjit, per refuzim te dhenjes se informacionit te kerkuar nga administrata tatimore.

62. Personat, te cileve u adresohet kerkesa per te dhene informacion

62.1. Personat e trete, qe jane te detyruar te japin informacione, dokumenta, libra, regjistrime apo shpjegime per personat e tatueshem, me goje ose me shkrim, brenda 30 diteve nga data e postimit te kerkeses me shkrim te administrates tatimore ose nga data e nisjes se kesaj kerkese ne posten elektronike te personit te trete, jane personat e listuar në pikat 62.2 – 62.12 në vijim.

62.2 Te gjithë personat e tatueshem, per dividendet qe u paguhen aksionereve ose per pjeset e fitimit qe u shperndahen ortakëve, per transaksionet tregtare dhe financiare te kryera me persona te tjere te tatueshem, per pagesat e bera per nenkontraktoret e tyre, per pagesat e marra si nenkontroktore te nje personi tjetër, per debitoret dhe per kreditoret.

62.3 Bankat dhe institucionet financiare janë të detyruara ti paraqesin administratës tatimore, në përgjigje të kërkesës me shkrim, të gjitha të dhënat që disponojnë lidhur me personat e tatueshëm.

62.4 Shoqëritë komisionere ose shoqëritë e fondeve të investimeve kolektive, për transaksionet e titujve.

62.5 Agjentët e pasurive të paluajtshme, për veprimet ndaj klientëve.

62.6 Blerësit ose shitësit e pasurisë së paluajtshme, për përshkrimin, vendndodhjen, karakteristikat dhe çmimin e pasurisë së paluajtshme.

62.7 Noteret, për veprime materiale, për shitblerje të pasurive, të luajtshme apo të paluajtshme, apo kontrata sipërmarrjeje.

62.8 Personat juridikë, rezidentë dhe jorezidentë, për pagesat e bëra personave jorezidentë.

62.9 Institucionet shtetërore dhe nëpunësit e administratës shtetërore. Ketu perfishihen institucione te tilla si Drejtoria e Pergjithshme e Doganave dhe deget rajonale te saj, Drejtoria e Thesarit dhe deget rajonale te saj, zyrtar e regjistrimit te pasurive te paluajtshme, njesite pushtetit vendor (bashkite dhe komunat), etj. Keto institucione shtetërore veprojnë si me poshte:

a) Drejtoria e Pergjithshme e Doganave, eshte e detyruar qe ti dergoje çdo muaj zyrtarisht (pa kerkese) Drejtorise se Pergjithshme te Tatimeve, sipas percaktimeve te bera ne nje Mareveshje te perbashket, te lidhur midis dy Drejtorive te Pergjithshme, te dhena analitike per te gjithë personat e tatueshem qe kane kryer importe dhe eksporte gjate muajit. Ky informacion duhet te permbaje domosdoshmerisht te dhenat identifikuese te personit te tatueshem, si emrin tregtar te tij, numurin e identifikimit te te tij, vleren doganore dhe detyrimet doganore e tatimore te paguara ne Dogane. Te

dhenat e derguara jane te ndara per sejcilin tatimpagues dhe per çdo rreth. Administrata doganore eshte e detyruar të shënojë në fletën e zhdoganimit të importeve dhe në fletën e doganimit të eksporteve numrin e identifikimit të personit të tatueshem sipas Certifikatës së Regjistrimit, vitin dhe vendin ku është regjistruar tatimpaguesi. Ato jane te detyruara te mos lejojne veprime doganore per personat e tatueshem qe nuk paraqesin certifikaten e regjistrimit si persona te tatueshem dhe vertetimin zyrtar te leshuar nga drejtoria rajonale e tatimeve te juridiksionit. Deget rajonale te doganave, jane te detyruara gjithashtu te japin çdo informacion qe lidhet me importet dhe eksportet e nje personi te tatueshem, sipas kerkeses me shkrim te drejtorise rajonale te tatimeve.

b) Drejtoria e Thesarit dhe deget rajonale te saj, jane te detyruara qe t'i dergojne çdo muaj zyrtarisht (pa kerkese) drejtorive respektive rajonale te tatimeve, sipas percaktimeve te bera ne nje Mareveshje te perbashket, te lidhur midis dy Drejtorive, informacione analitike per te gjithë personat e tatueshem qe kane marre financime nga buxheti i shtetit, per te kryer punime apo sherbime te ndryshme apo per te furnizuar mallra per institucione shtetore. Keto informacione duhet te permbajne te dhena identifikuese per personin e tatueshem perfutues, si emrin tregtar te tij, numurin e identifikimit, adresen, shumen e financuar, etj.

c) Zyrtat e Regjistrimit të Pasurive jane te detyruara te dergojne ne drejtorive rajonale te tatimeve, sipas kerkeses me shkrim te ketyre te fundit, aktet e regjistrimit te pasurise per personin e tatueshem, te cilat permbajne llojin e pasurise qe tjetersohet, emrin e shitesit, tatimin e paguar dhe vleften perkatese te pasurise se shitur apo te tjetersuar. Keto akte perfshijne si rastet e kalimit te pronesise nepermjet shitjes, ashtu edhe rastet e dhurimit e te trashegimise se pasurise.

ç) Njesite e pushtetit vendor jane te detyruara te dergojne ne drejtorite respektive rajonale te tatimeve, sipas kerkeses me shkrim te ketyre te fundit, informacione analitike per te gjithë personat e tatueshem qe kane marre financime nga buxheti i tyre, per te kryer punime apo sherbime te ndryshme apo per te furnizuar mallra per institucione vendore. Keto informacione duhet te permbajne te dhena identifikuese per personin e tatueshem perfutues, si emrin tregtar te tij, numurin e identifikimit, adresen, shumen e financuar, etj. Njesite pushtetit vendor jane te detyruara gjithashtu te japin informacione, sipas kerkeses me shkrim te drejtorise perkatese rajonale te tatimeve, per te gjithë personat e tatueshem te regjistruar ne juridiksionin e tyre.

62.10 Kontraktoret e tjere te tatimpaguesit për transaksione ekonomike dhe financiare që ata kanë me tatimpaguesin.

62.11 Donatoret, organizatat ndërkombëtare, organizatat jofitimprurëse, fondacionet, institucionet buxhetore, etj., për pagesat e bëra tatimpaguesve për furnizimin e mallrave dhe të shërbimeve te kryera.

62.12 Te gjithë personat e trete te mesiperm, jane te detyruar qe, kur sistemi i tyre i mbajtjes se regjistrimeve eshte i informatizuar, te japin informacionet e kerkuara nga administrata tatimore ne menyre elektronike.

63. Përjashtimi nga detyrimi për të dhënë informacion

63.1 Në rast të hetimit tatimor nga organet e administratës tatimore, kanë të drejtë të refuzojnë dhënien e informacionit, personat e mëposhtëm:

- a) anëtarët e familjes së tatimpaguesit;
- b) avokatët, noterët, këshilltarët tatimorë, doktorët dhe personeli mjekësor për informacionin që kanë njohur gjatë veprimtarisë normale profesionale.

63.2 Personat e përmendur në pikën 1 më lart, me përjashtim të tatimpaguesit, nuk janë të detyruar të japin informacion tek organet e administratës tatimore kur ky informacion mund t'i ekspozojë ata, si dhe anëtarët e shkallës së parë të familjes së tyre për ndjekje penale. Në këtë rast, administrata tatimore duhet ta njohë tatimpaguesin me të drejtën e këtyre personave për të refuzuar dhënien e informacionit, informacion, i cili duhet të regjistrohet dhe nënshkruhet nga personi i interesuar.

KREU VII DEKLARATA TATIMORE

64. Menyra e deklarimit, afatet dhe vendi i paraqitjes se deklaratave tatimore

64.1. Per detyrimet tatimore qe sipas ligjeve te veçanta tatimore, vetevleresohen dhe vetedeklarohen, dhe per kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore qe gjithashtu sipas ligjit perkates vetedeklarohen, personat e tatueshem, deklarojnë dhe paguajnë detyrimet tatimore në

përputhje me ato dispozita.

64.2.1 Periudhat tatimore, sipas llojit të detyrimeve tatimore e kontributeve të sigurimeve shoqerore e shendetesore dhe sipas kategorive të personave të tatueshem, janë përcaktuar në secilin ligj të vecante tatimor. Kështu, për personat e tatueshem, subjekte të tatimit mbi vlerën e shtuar dhe të tatimit mbi fitimin, periudhat tatimore janë mujore për: TVSH, tatimin mbi të ardhurat personale nga punësimi, për akcizën, për lojrat e fatit dhe për kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore dhe vjetore për tatimin mbi fitimin. Kurse për personat e tatueshem, subjekte të takses vendore mbi biznesin e vogël dhe të tatimin mbi të ardhurat personale, periudhat tatimore janë tremujore për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore dhe kontributet e sigurimeve shoqerore dhe vjetore për tatimin mbi të ardhurat nga biznesi.

64.2.2 Personat e tatueshem e nderpresin deklarin vetëm pasi ato kanë marrë konfirmimin nga Qendra Kombëtare e Regjistrimit për çregjistrimin e tyre nga regjistri tregtar ose konfirmimin nga administrata tatimore se kanë kaluar në regjistrin pasiv të personave të tatueshem. Nderprerja e detyrimit për deklarim, hyn në fuqi, sipas rastit, muajin, tremujorin apo vitin e parë pas datës së çregjistrimit ose pas kalimit në regjistrin pasiv. Kështu, një person i tatueshem, subjekt i tatimit mbi vlerën e shtuar dhe i tatimit mbi fitimin, që merr konfirmimin nga Qendra Kombëtare e Regjistrimit se, çregjistrimi i tij ka hyrë në fuqi me datë 20 tetor 2008, do të nderprese paraqitjen e deklaratave të tij mujore për TVSH-në, tatimin mbi të ardhurat personale, kontributet e sigurimeve shoqerore dhe shendetesore, për periudhat tatimore nëndor 2008 e në vijim, kurse për tatimin mbi fitimin duke filluar nga periudha tatimore 2009 e në vijim (pas paraqitjes së deklaratës së tatimit mbi fitimin për vitin 2008).

64.3 Formularët e deklarimit të çdo lloji tatimi dhe të kontributeve të sigurimeve shoqerore e shendetesore si dhe formularët e tjere shoqerues të deklaratës që duhet të paraqesin personat e tatueshem për çdo periudhë tatimore, i vihen në dispozicion këtyre të fundit, pa pagesë nga administrata tatimore. Administrata tatimore e realizon një gjë të tillë si më poshtë:

a) duke i ofruar mundësinë personave të tatueshem të deklarojnë dhe/ose paguajnë në mënyrë elektronike detyrimet tatimore, nëpërmjet faqes zyrtare të internetit të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve www.tatime.gov.al,

b) duke i ofruar mundësinë personave të tatueshem të shkarkojnë dhe printojnë deklaratat e tyre tatimore nga faqja zyrtare e internetit e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve www.tatime.gov.al,

c) duke i vënë deklaratat tatimore në dispozicion të personave të tatueshem nëpërmjet sporteleve të zyrave të shërbimit për personat e tatueshem,

ç) duke i dërguar në adresën e personit nëpërmjet shërbimit postar rekomandë. Në këtë rast, personi i tatueshem duhet të bëjë kërkesë me shkrim në drejtorinë rajonale të tatimeve, paraqitja e të cilit do të thotë se personi ka marrë persiper përgjegjësinë e mbërritjes në kohë dhe në adresën e duhur të deklaratave tatimore të nisura me shërbim postar rekomandë.

64.4 Forma dhe përmbajtja e çdo deklarate tatimore, për çdo lloji tatimi dhe për kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore, dhe ndryshimi i tyre miratohet nga Ministri i Financave, në zbatim të legjislacionit tatimor dhe legjislacionit për kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore. Së bashku me deklaratën tatimore, personat e tatueshem janë të detyruar të paraqesin në administratën tatimore edhe çdo dokument tjetër të kërkuar në udhëzimet e Ministrit të Financave, në zbatim të ligjeve të veçanta tatimore. Përveç kësaj, kur shihet e nevojshme për përmirësimin dhe lehtësimin e administrimit tatimor, pika 4 e nenit 64 të ligjit i jep Ministrit të Financave autoritetin, për të përcaktuar apo ndryshuar formën dhe përmbajtjen e deklaratave tatimore dhe dokumente të tjera tatimore.

65. Dorezimi i deklaratës tatimore

65.1.1 Formulari i deklarimit plotësohet në dy kopje, njëra nga të cilat është për administratën tatimore dhe tjetra për vetë personin e tatueshem. Personat e tatueshem mund ta paraqesin deklaratën tatimore në administratën tatimore :

a) Nëpërmjet shërbimit postar, me të cilin Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ka nënshkruar marrëveshje dypalëshe bashkëpunimi. Në këtë rast deklarata merret ose konsiderohet se është marrë nga administrata tatimore ditën e shtatë pas datës së dërgimit. Kështu, nëqoftesë se deklarata është pranuar në shërbimin postar me datë 1 të muajit, ajo konsiderohet se është marrë nga administrata tatimore me datë 8 të muajit;

b) Nepermjet dorezimit ne çdo banke apo institucion tjeter financiar me te cilet Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve ka nenshkruar mareveshje dypaleshe bashkepunimi. Ne kete rast deklarata konsiderohet e paraqitur daten kur ajo ka mbrritur ne banke dhe kjo e fundit ka vendosur vulen datore ne te dy kopjet e deklarates. Banka pasi i kthen njerën nga kopjet e vulosura te deklarates personit te tatueshem, në fund të çdo dite pune mbledh kopjet e dyta te deklaratave dhe ia dorezon ato administrates tatimore për përpunim, siç parashikohet ne marëveshjet e perbashketa te lidhura midis Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe bankave përkatëse;

c) Nepermjet deklarimit elektronik në sistemin e deklarimit elektronik të tatimeve nëpërmjet internetit permes faqes se internetit te Drejtorise se Pergjithshme te Tatimeve www.tatime.gov.al.

ç) Ne rastin e deklarimit elektronik, daklaratat tatimore konsiderohen te paraqitura, në daten e dërgimit të deklaratës së plotësuar nga ana e tatimpaguesit. Bara e proves të dërgimit të deklaratës bie tatimpaguesin.

65.1.2 Personi i tatueshëm paraqet deklaratat tatimore te çdo tatimi dhe te kontributeve te sigurimeve shoqerore e shendetesore edhe nëqoftëse ai, per periudhen tatimore nuk ka për të paguar detyrim tatimor apo kontribute, pasi detyrimi i tij mund te jete zero ose pasi ai mund te mos kete kryer aktivitet gjate asaj periudhe tatimore. Plotësimi i saktë i deklaratës, paraqitja dhe pagesa brenda afateve kohore të përcaktuara është detyrim ligjor për të gjithë personat e tatueshëm. Moszbatimi i këtij detyrimi ngarkon me përgjegjësi ligjore personin e tatueshëm dhe dënohet në bazë të ligjit dhe te ketij udhezimi.

65.2 Deklarat tatimore plotësohen dhe dërgohen në përputhje me dispozitat e këtij udhëzimi dhe të udhëzimeve të tjera në zbatim të legjislationit tatimor.

65.3 Në rastet kur afati i fundit për dorëzimin e deklaratës bie në ditë pushimi, atëherë si ditë e fundit e afatit llogaritet dita e parë e punës, pas ditës së pushimit. Keshtu per shembull, neqoftese data 14 e nje muaji bie ditën e shtunë te ketij muaji, si dite e fundit e afatit te paraqitjes se deklarimit per TVSH-ne per personin e tatueshem, do te konsiderohet data 16 e muajit (pra dita e hene si dite e pare pas dites se shtunë dhe te djele si dite pushimi).

65.4 Tatimpaguesi ose përfaqësuesi i tij nënshkruajnë deklaratën tatimore, shënojnë numrat e tyre të identifikimit tatimor dhe konfirmojnë, në përgjegjësinë e tyre, se deklarata është e plotë dhe e saktë. Deklaratat e dërguara dhe paguara në mënyrë elektronike pranohen pa nënshkrimin formal të tatimpaguesit.

65.5 Deklarata tatimore vlerësohet e dorëzuar, nëse plotësohen kërkesat e këtij ligji, të legjislationit tatimor dhe të akteve nënligjore, të dala në zbatim të tyre.

66. Zgjatja e afatit te deklarimit

66.1 Kur personi i tatueshem eshte perpara pamundesise per te paraqitur ne kohe deklaraten e tij tatimore, ai paguan detyrimin tatimor dhe njofton drejtorine rajonale te tatimeve te juridiksionit per zgjatjen e afatit te paraqitjes se kesaj deklarate. Njoftimi per drejtorine rajonale te tatimeve duhet te permbaje arsyet e pamundesise se paraqitjes se deklarates dhe ai duhet te jete marre nga drejtoria rajonale e tatimeve, brenda dites se fundit te afatit te deklarimit. Njoftimi behet per çdo deklarate me vete. Pas dergimit te njoftimit per pamundesine e paraqitjes se deklarates tatimore ne afat, afati i paraqitjes se kesaj deklarate ne degen rajonale te tatimeve shtyhet per 30 dite, pa qene nevoja e marrjes se pelqimit apo konfirmimit te deges rajonale te tatimeve. Llogaritja e 30 diteve fillon nga data e fundit e afatit ligjor te deklarimit, pavaresisht se ajo mund te rastise dite zyrtare pushimi. Brenda afatit te shtuar prej 30 ditesh, per personin e tatueshem nuk zbatohet masa e gjobes per mosdeklarim ne afat.

66.2 Zgjatja e afatit për dorëzimin e deklaratës tatimore nuk ndikon në afatin e pagesës së detyrimit tatimor dhe në përlllogaritjen e gjobes dhe te kamatëvonesës për pagesën e vonuar të detyrimit tatimor, i cili do të rezultojë si i papaguar në çastin e dorëzimit të deklaratës tatimore.

67. Ndryshimi i deklarates tatimore

67.1 Pas paraqitjes se nje deklarate tatimore, personi i tatueshem mund te konstatoje vete se e ka plotesuar ne menyre te pasakte ate ose se ka bere nje ose disa gabime gjate plotesimit te nje deklarate tatimore. Gabimet mund te jene te llojeve te ndryshme. Per shembull, mund te jene harruar disa fatura shitje ose blerje te pa hedhura ne librin e shitjeve e te blerjeve e per rrjedhoje edhe ne deklaraten mujore te TVSH-se. Mund te jene harruar pa hedhur ne librin e blerjeve nje apo disa deklarata doganore. Gjate plotesimit te nje deklarate mund te jene bere gabime ne llogaritje, si per shembull baza e tatueshme te mos perputhet me TVSH e llogaritur, etj. Ne te gjithë keto raste, bazuar

ne nenin 67 të Ligjit, personi i tatueshem mund të plotësojë një deklaratë të re tatimore, e cila do të ndryshojë dhe zëvendësojë daklartën e pare.

67.2 Deklarata e re tatimore e ndryshuar mund të dorëzohet brenda 12 muajve nga afati i paraqitjes së deklaratës tatimore fillestare.

67.3.1 Nepermjet paraqitjes së një deklaratë të re tatimore të ndryshuar, personit të tatueshem, sipas rastit, i llogariten detyrimet tatimore shtese dhe kamatvonesat që lidhen me këtë detyrim tatimor shtese, për të gjithë periudhën nga afati i fundit i paraqitjes së deklaratës fillestare dhe kryerjes së pagesës deri në datën e paraqitjes së deklaratës së re të ndryshuar dhe pagesës shtese. Pagesa e detyrimit tatimor shtese dhe e kamatëvonesave që lidhen me këtë detyrim shtese bëhet siç përcaktohet në nenin 74 të ligjit dhe në pikën 10 të këtij udhëzimi.

67.3.2 Nepermjet paraqitjes së një deklaratë të re tatimore të ndryshuar, personi i tatueshem, sipas rastit, mund të kërkojë gjithashtu kreditimin e detyrimit tatimor të paguar me tepër si dhe të interesave që ai duhet të përfitojë lidhur me këtë pagesë të tepërt, për të gjithë periudhën nga afati i fundit i paraqitjes së deklaratës fillestare dhe pagesës deri në datën e paraqitjes së deklaratës së re të ndryshuar. Shuma e paguar me tepër së bashku me interesat që lidhen me të, mund të kërkojë të kalojë për llogari të detyrimeve të tjera tatimore të paguara në momentin e paraqitjes së deklaratës së re të ndryshuar ose për llogari të detyrimeve tatimore të ardhshme të personit të tatueshem. Pavaresisht nga sa më lart, personi i tatueshem, nepermjet paraqitjes së një deklaratë të re tatimore të ndryshuar, ka të drejtën dhe mundësinë të kërkojë rimbursimin e shumës së tatimit të paguar me tepër dhe të interesave që lidhen me këtë shumë.

67.4 Për llogaritjen e interesit të përmendur në pikën 3 të nenit 67 të ligjit, zbatohen dispozitat e këtij Udhëzimi për kamatëvonesat.

KREU VIII VLERESIMI TATIMOR

68. Vlerësimi tatimor

68.1. Detyrimet tatimore të personave të tatueshem vlerësohen siç përcaktohet në ligjet e veçanta tatimore dhe në përputhje me dispozitat e këtij udhëzimi dhe udhëzimeve specifike tatimore.

68.2 Vetëvlerësimet e bëra nga tatimpaguesi.

68.2.1 Nëse tatimpaguesi i kërkojë nga legjislacioni tatimor të dorëzojë deklaratë tatimore dhe të paguajë detyrimin tatimor, deklarata konsiderohet vetëvlerësim tatimor i bërë nga tatimpaguesi. Llogaritja, deklarimi dhe pagesa e tatimit bëhet në mënyrën dhe afatin e parashikuar në ligjin tatimor përkatës. Të tilla janë deklarimet e tatimit mbi vlerën e shtuar, të tatimit mbi fitimin, kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore, tatimi mbi të ardhurat nga punësimi, tatimi mbi të ardhurat personale të biznesit të vogël, etj.

68.2.2 Vetëvlerësim dhe vetedeklarim bëhet edhe për të ardhurat individuale për të cilat nuk është mbajtur tatimi në burim, përfshirë të ardhurat e realizuara jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë nga një person i tatueshem rezident shqiptar. Në këto raste llogaritja dhe deklarimi i detyrimeve tatimore bëhet nga tatimpaguesi në përputhje me dispozitat e ligjit për tatimin mbi të ardhurat.

68.2.3 Parapagimi i detyrimit tatimor i cili perdoret në rastin e parapagimit të tatimit mbi fitimin gjatë vitit ushtrimor dhe të takses vendore mbi biznesin e vogël është gjithashtu vetë-vlerësim tatimor. Llogaritja e kesteve të parapagimit të tatimit mbi fitimin dhe pagesa e tyre bazohet në mënyrën dhe afatet e parashikuara në ligjin “Për tatimin mbi të ardhurat”. Vetëvlerësimi perfundimtar i detyrimit tatimor, bëhet në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore të të ardhurave të tatueshme (të fitimit dhe humbjes). Llogaritja dhe pagesa e detyrimit tremujor të takses vendore mbi biznesin e vogël bazohet në mënyrën e parashikuar në Ligjin “Për taksen vendore mbi biznesin e vogël”, Vlerësimi perfundimtar i detyrimit tatimor, bëhet në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore të të ardhurave të tatueshme (të fitimit dhe humbjes) siç përcaktohet në Ligjin “Për tatimin mbi të ardhurat”.

68.3 Vlerësimet e bëra nga Administrata Tatimore

68.3.1 Administrata tatimore ka autoritetin dhe detyrimin për të mbikqyrur të gjithë procesin e vlerësimit të detyrimeve tatimore të personave të tatueshem. Ajo mund të bëjë një vlerësim të detyrimit tatimor të personit të tatueshem, në rastet e mëposhteme :

a) Kur gjate nje kontrolli tatimor te kryer ne vend tek personi i tatueshem, provon se detyrimi tatimor i deklaruar nga ky i fundit eshte i pasaktë. Në këtë rast, administrata tatimore eshte e detyruar te procedoje nepermjet kontrollit tatimor, sipas rregullave te percaktuara ne kapitullin “Kontrolli Tatimor” te ligjit dhe ne kete udhezim.

b) Kur administrata tatimore vëren se detyrimi tatimor, i dhënë në deklaraten tatimore, është i pasaktë. Në këtë rast vlerësimi tatimor bazohet në informacionin, që përmban deklarata tatimore e tatimpaguesit ose në rezultatet e një kontrolli, në përputhje me kreun X të ligjit ose në mënyrat alternative të vlerësimit, të parashikuara në nenin 72 të ligjit.

c) Kur personi i tatueshem nuk ka respektuar detyrimin ligjor për të paraqitur deklaraten tatimore. Në këtë rast, vlerësimi i detyrimit tatimor te tatimpaguesit nga administrata tatimore mund te behet direkt nga zyra, nepermjet perdorimit te metodave alternative te vleresimit tatimor te percaktuara ne nenin 72 te ligjit dhe ne kete udhezim.

d) Kur personi i tatueshem nuk lejon hyrjen per ushtrimin e kontrollit tatimor te autorizuar. Edhe ne kete rast, vleresimi tatimor i detyrimit tatimor te tatimpaguesit nga administrata tatimore mund te behet direkt nga zyra, nepermjet perdorimit te metodave alternative te vleresimit tatimor te percaktuara ne nenin 72 te ligjit dhe ne kete udhezim.

68.3.2 Vlerësimi i bërë nga administrata tatimore hyn në fuqi 10 ditë kalendarike pas datës kur ky vlerësim është marrë ose konsiderohet të jetë marrë nga tatimpaguesve.

68.3.3 Barra e provës për të provuar pasaktësinë e vlerësimeve tatimore të administratës tatimore bie mbi tatimpaguesin.

68.3.4 Vleresimi tatimor i administrates tatimore, i bërë nga zyra në përputhje me paragrafët c) dhe d) të pikës 68.3.1 më lart, bie poshte dhe anulohet sapo personi i tatueshem rregullon situaten e tij, duke paraqitur deklaraten apo deklaratat e munguara apo duke lejuar dhe krijuar kushtet e nevojshme per ushtrimin e kontrollit tatimor, mbi bazën e të cilit bëhet vlerësimi i ri tatimor.

68.4 Vlerësimi tatimor i bërë nga agjenti i mbajtjes së tatimit në burim

Nëse detyrimi tatimor mbahet në burim nga një agjent i mbajtjes së tatimit në burim dhe tatimpaguesi nuk është subjekt i kërkesës së dorëzimit të deklaratës tatimore për tatimin e mbajtur në burim, mbajtja e tatimit në burim është vlerësim tatimor. Kjo mënyrë përdoret kryesisht për tatimin mbi të ardhurat personale nga pagat dhe shpërblimet e tjera, për kontributet e sigurimeve shoqërore, për interesat bankare apo ato të përfituara nga letrat me vlerë, dividendët, huatë dhe qeratë, kalimin e pronësisë, e drejta e autorit dhe pronësia intelektuale etj., sipas përcaktimit në Ligjin Nr. 8438, datë 28.12.1998 “Për tatimin mbi të ardhurat”.

68.5 Shuma e detyrimit tatimor, sipas deklaratës tatimore apo sipas njoftim-vlerësimit, me vlerë deri në 1 000 lekë, vlerësohet si detyrim me vlerë zero dhe për shumën të tilla nuk bëhet vlerësim tatimor nga administrata tatimore.

69. Njoftimi i vlerësimit tatimor

69.1 Njoftimi i vlerësimit tatimor i bere nga administrata tatimore per personin e tatueshem, duhet t’i dergohet personit, me poste rekomande, brenda 10 diteve nga data e leshimit te tij. Date e leshimit te njoftimit te vleresimit tatimor, konsiderohet data e plotesimit te tij e cila shenohet ne rubriken perkatese te formularit te njoftimit te vleresimit. Njoftimi i vleresimit tatimor i derguar me poste rekomande ne adresen e personit te tatueshem, merret ose konsiderohet se eshte marre nga ky i fundit, 7 dite pas dates se dorezimit ne sherbimin postar. Njoftimi i vleresimit tatimor, hyn ne fuqi, 10 dite kalendarike pasi ai te jete marre ose te konsiderohet se eshte marre nga personi i tatueshem. Me hyrjen ne fuqi te njoftimit te vleresimit tatimor, lind detyrimi per te paguar detyrimin tatimor te percaktuar ne njoftimin e vleresimit. Personi i tatueshem, i cili nuk eshte dakort me vleresimin e detyrimit tatimor te bere nga administrata tatimore, ka te drejte ta ankimoje ate, brenda 30 diteve nga data e hyrjes ne fuqi te njoftim vlerësimit tatimor. Keshtu per shembull, neqoftese, njoftimi i vleresimit tatimor eshte leshuar ne daten 1 te nje muaji dhe eshte dorezuar ne sherbimin postar rekomande me date 11, ai eshte marre ose konsiderohet se eshte marre nga personi i tatueshem me date 18 te muajit. Detyrimi per te paguar shumën e percaktuar ne njoftimin e vleresimit fillon ditën e hyrjes ne fuqi te njoftimit te vleresimit, pra me date 28 te muajit.

69.2 Njoftimi i vlerësimit tatimor dhe kërkesa për pagesën e tatimit duhet të përmbajë informacionin, si më poshtë:

a) emrin dhe mbiemrin e tatimpaguesit person fizik, ose emrin e personit juridik;

b) numrin e identifikimit të tatimpaguesit;

- c) datën e njoftimit;
- ç) çështjen, për të cilën bëhet njoftimi dhe periudhën ose periudhat tatimore, që u referohet njoftimi;
- d) shumën e tatimit të vlerësuar, kamatëvonesën dhe gjobat;
- dh) kërkesën për pagesën e tatimit dhe afatin e pagesës;
- e) vendin dhe mënyrën e pagesës së tatimit;
- ë) shpjegimin e arsyes së vlerësimit;
- f) shpjegimin e së drejtës së tatimpaguesit për të ankimuar vlerësimin.

69.3 Njoftimi i vlerësimit tatimor regjistrohet dhe një kopio depozitohet në dosjen e personit të tatueshem brenda pesë ditësh kalendarike nga data e lëshimit të tij.

69.4 Personi i tatueshem, që nuk është dakort me njoftimin e vlerësimit tatimor, ka të drejtë ta ankimojë atë brenda 30 ditëve kalendarike nga data e hyrjes në fuqi të tij. Domethënë, nqs do i referoheshim shembullit të paragrafit 69.1, brenda datës 28 të muajit pasardhës.

70. E drejta për të nxjerre njoftimin e vlerësimit tatimor

70.1 Njoftimi i vlerësimit tatimor, lëshohet nga drejtoria rajonale e tatimeve nën juridiksionin e të cilit është personi i tatueshem dhe nënshkruhet nga drejtori i kësaj drejtorie.

70.2 Drejtorite rajonale të tatimeve mund të bëjnë vlerësime tatimore për çdo lloj detyrimi tatimor dhe për kontributet e sigurimeve shoqërore e shëndetësore, subjekte të të cilave janë personat e tatueshem, nën juridiksionin e tyre.

70.3 Zyrtarë të tatimeve të pushteteve vendore, lëshojnë njoftime vlerësimi tatimor për personat e tatueshem, subjekte të takses vendore mbi biznesin e vogël dhe për të gjithë personat e tjerë të tatueshem, subjekte të taksave vendore.

71. E drejta për të përdorur menyrat alternative të vlerësimit tatimor nga administrata tatimore

71.1 Administrata tatimore ka të drejtë të kontrollojë saktësinë e përcaktimit të detyrimeve tatimore, pavarësisht nga menyra e vlerësimit tatimor të përdorur. Nepermjet kontroleve tatimore, mund të kryhet verifikimi i saktësisë së deklarimeve tatimore për tatimin mbi fitimin, për TVSH-në dhe për të gjitha llojet e tjera të detyrimeve tatimore, përfshirë tatimin mbi të ardhurat nga punësimi dhe kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore. Në kushte të rrethana të caktuara nga ligji dhe në këto udhëzime, administrata tatimore ka të drejtë të përdorë menyrat alternative të vlerësimit të detyrimeve tatimore të personave të tatueshem. E drejta për përdorimin e menyrave alternative në vlerësimin e detyrimeve tatimore përdoret në rastet e mëposhtme :

a) Kur personi i tatueshem, për një periudhë të caktuar tatimore nuk ka deklaruar detyrimet tatimore të tij, siç përcaktohet në ligjet specifike tatimore. Kështu, për shembull, nëse një person i tatueshem nuk paraqet deklaratën mujore të TVSH-së, drejtoria rajonale e tatimeve të juridiksionit, pasi ka zbatuar të gjitha procedurat paraprake të përcaktuara në ligjin “Për TVSH” dhe në udhëzimin në zbatim të tij, ka të drejtë të bëjë llogaritjen e detyrimit tatimor nepermjet vlerësimit tatimor nga zyra, sipas procedurave të përcaktuara në manualin përkatës të punës. Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur personi i tatueshem nuk paraqet deklaratat e tjera tatimore, si deklaratën e të ardhurave të tatueshme (bilancin e veprimtarisë ekonomiko-financiare) të një viti të caktuar, deklaratën e akcizës, deklaratat e tatimit mbi të ardhurat personale për ato kategori të ardhurash për të cilat deklarimi sipas ligjit përkatës është i detyrueshem. Në këto rast, vlerësimi tatimor, duke përdorur rregullat e përcaktuara në nenin 72 të Ligjit, mund të bëhet direkt nga zyra, pa qene e nevojshme kryerja e një kontrolli në vend pranë personit të tatueshem. Njoftimi i vlerësimit tatimor nga zyra i dërgohet personit të tatueshem me nënshkrimin e drejtorit të degës rajonale të tatimeve. Njoftimi i vlerësimit tatimor i bërë nga zyra shërben edhe si thirrje për personin e tatueshem për të paraqitur deklaratë e tij tatimore të paparaqitura. Vlerësimi tatimor i administratës tatimore, i bërë nga zyra bie poshtë dhe anulohet sapo personi i tatueshem të rregullojë situatën e tij, duke paraqitur deklaratën apo deklaratat e munguara. Anullimi shoqërohet kudoherë me zbatimin e penalteteve përkatëse për deklarim dhe pagesë të vonuar dhe detyrimin për pagimin e tyre.

b) Kur gjatë një kontrolli tatimor të kryer nga drejtoria rajonale e tatimeve, rezultojnë se personi i tatueshem ka paraqitur një apo disa deklaratata tatimore me të dhëna të pasakta ose të fallsifikuara. Vlerësimi tatimor, duke përdorur metodat alternative bëhet gjithmone në kuadrin e një kontrolli tatimor në vend tek personi i tatueshem. Në asnjë rast, ky vlerësim nuk mund të bëhet direkt nga zyra.

c) Kur gjatë një kontrolli tatimor të kryer nga dega rajonale e tatimeve, nuk gjenden

regjistrimet dhe dokumentacioni i duhur per percaktimin e detyrimit tatimor, ose kur keto regjistrime dhe dokumente kane mangesi te tilla qe nuk lejojne paraqitjen e situates reale te personit te tatueshem dhe llogaritjen e detyrimeve te tyre tatimore. Me nje suate te tille kemi te bejme, per shembull, ne rastet kur gjate kontrollit personi i taueshem nuk paraqet dokumentet e transaksioneve te kryera, nuk ka mbajtur regjistrime te rregullta te cilat bejne te mundur percaktimin e detyrimit tatimor, sic percaktohet ne ligjet e vecanta tatimore dhe ne udhezimet ne zbatim te tyre. Kemi te bejme gjithashtu me nje suate te tille edhe ne rastet kur gjate nje kontrolli tatimor provohet se personi i tatueshem nuk ka paraqitur nje pjese te dokumentacionit ose te regjistrimeve si dhe kur dokumentacioni dhe regjistrimet e paraqitura jane dukshem me te meta, te paverteta dhe te pabesueshme. Pra, vleresimi tatimor, duke perdorur metodat alternative behet gjithmone ne kuadrin e nje kontrolli tatimor ne vend tek personi i tatueshem. Ne asnje rast, ky vleresim nuk mund te behet direkt nga zyra.

ç) Kur personi i tatueshem nuk lejon hyrjen per kontroll, vleresimi tatimor behet direkt nga zyra, duke perdorur rregullat e percaktuara ne nenin 72 te ligjit, pa qene e nevojshme prezenca e metejshme ne vend tek personi i tatueshem. Njoftimi i vleresimit tatimor i pergatitur nga zyra, i dergohet personit te tatueshem me nenshkrimin e drejtorit te drejtorise rajonale te tatimeve. Vleresimi tatimor i administrates tatimore, i bere nga zyra, bie poshte dhe anulohet sapo personi i tatueshem te rregulloje situaten e tij, duke lejuar dhe krijuar kushtet e nevojshme per ushtrimin e kontrollit tatimor. Anullimi shoqerohet kurdohere me zbatimin e penaliteve perkatese (përfshirë dënimin për moslejim kontrolli) dhe detyrimin per pagimin e tyre.

d) Kur nuk bashkepunon me kontrollin tatimor te administrates tatimore dhe nuk ve ne dispozicion te kontrollit, informacionin e kerkuar dhe dokumentet e tjera te nevojshme per llogaritjen e detyrimit te tij tatimor. Edhe në këtë rast vleresimi tatimor behet me metoda alternative duke perdorur rregullat e percaktuara ne nenin 72 te ligjit.

dh) Kur gjate nje kontrolli tatimor te kryer nga drejtoria rajonale e tatimeve, konstatohet se personi i tatueshem, hyn ne transaksione me persona te lidhur jo ne baze te parimit te vleres se tregut, ose hyn ne transaksione pa efekte ekonomike thelbesore. Ne te gjithë keto raste, administrata tatimore ka te drejten e rivleresimit te transaksionit, duke marre parasysh vleren reale te tregut per transaksionin, njelloj siç do te ndodhte neqoftese ky transaksion do te ishte kryer midis dy personave qe nuk jane te lidhur. Kemi te bejme me persona te lidhur ne rastet e percaktuara ne piken “h” te nenit 5 te Ligjit. Vleresimi tatimor, duke perdorur metodat alternative te percaktuara ne piken “dh”, te nenit 71 te ligjit, behet gjithmone ne kuadrin e nje kontrolli tatimor ne vend tek personi i tatueshem, duke patur parasysh edhe dispozitat e pikës 51.3 të këtij Udhëzimi. Ne asnje rast, ky vleresim nuk mund te behet direkt nga zyra.

e) Kur gjate nje kontrolli tatimor te kryer nga drejtoria rajonale e tatimeve, konstatohet se personi i tatueshem, hyn ne transaksione shitblerje me para ne dore dhe kur vlere e transaksionit e kalon vleren prej 300 mije leke. Edhe ne keto raste, administrata tatimore ka te drejte te rivleresoje vetem transaksionet ne fjale dhe jo te gjithë veprimtarine e personit te tatueshem. Vleresimi tatimor, duke perdorur metodat alternative, behet gjithmone ne kuadrin e nje kontrolli tatimor ne vend tek personi i tatueshem, duke patur parasysh edhe dispozitat e pikës 51.3 të këtij Udhëzimi. Ne asnje rast, ky vleresim nuk mund te behet direkt nga zyra.

ë) Kur gjate nje kontrolli tatimor te kryer nga drejtoria rajonale e tatimeve, konstatohet se personi i tatueshem, nuk ka perdorur rregullisht pajisjet fiskale. Ne keto raste, administrata tatimore mund te rivleresoje te gjithë volumen e shitjeve me pakice te personit te tatueshem te cilat duhet te ishin evidentuar me leshimin e kuponave tatimore me pajisje fiskale. Vleresimi tatimor, duke perdorur metodat alternative te percaktuara ne piken “ë”, te nenit 71 te ligjit, behet gjithmone ne kuadrin e nje kontrolli tatimor ne vend tek personi i tatueshem. Ne asnje rast, ky vleresim nuk mund te behet direkt nga zyra.

71.2 Aplikimi i metodave alternative të vlerësimit tatimor sipas gërmeve b), c) dhe dh) të nenit 71 të Ligjit bëhet pasi është marrë nje vendim me shkrim nga drejtori i drejtorisë rajonale.

72. Baza e mënyrave alternative të vlerësimit tatimor

72.1 Në përdorimin e metodave alternative të vlerësimit tatimor administrata tatimore bazohet në dokumentacionin dhe informacionin që disponon, duke patur parasysh edhe faktet dhe rrethanat konkrete të biznesit, me synim rikarakterizimin e transaksioneve dhe llogaritjen sa më të saktë të detyrimeve tatimore në përputhje me legjislacionin tatimor në fuqi. Të dhënat kryesore ku bazohet gjykimi i administratës tatimore, por pa u kufizuar vetëm në to, janë:

- a) të dhëna direkte nga deklaratat tatimore të tatimpaguesit apo transaksione të tjera të ngjashme të tatimpaguesit;
- b) të dhëna direkte, dokumentacione e informacione të marrë nga palët e treta;
- c) të dhëna, dokumentacione e informacione të marrë nga transaksione të ngjashme të kryera nga tatimpagues të tjerë;
- ç) të dhëna të tjera indirekte, si konsumi energjisë, karburantit, lëndëve të para, normativave të ndryshme, etj.,
- d) çmimet e referencës së doganës, apo informacione mbi çmimet me pakicë që disponohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

Në përdorimin e metodave alternative mbahen parasysh edhe dispozitat e pikës 51.3 të këtij Udhëzimi.

72.2 Për zbatimin e metodave alternative të vlerësimit, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, mund të lidhë marrëveshje me shoqatat e specializuara të biznesit, kur një gjë e tillë është e nevojshme dhe mundur për të përcaktuar vlerën orientuese të tatueshme mbi bazën e të cilës bëhet vlerësimi i detyrimeve tatimore me menyrë alternative. Këto marrëveshje botohen në Buletinin Tatimor të administratës tatimore.

72.3 Kur vlerësohet detyrimi tatimor, që lind nga transaksione ndërmjet personave të lidhur, menyrë alternative e bazuar në vlerat e tregut për ato transaksione do të merret për bazë për llogaritjen e të ardhurave të tatueshme. Në zbatimin e kësaj dispozite mbahen parasysh edhe dispozitat e pikës 51.3 të këtij udhëzimi.

73. Afati i parashkrimit të së drejtës për të bërë vlerësim tatimor

73.1 E drejta e administratës tatimore për të bërë një vlerësim tatimor parashkruhet brenda 5 vjetëve nga data e fundit e dorëzimit të deklaratës tatimore, të përcaktuar në legjislacionin tatimor përkatës.

73.2 Afati i parashkrimit, i përcaktuar në pikën 1 të këtij neni, mund të ndërpritet kur:

a) si rezultat i apelimit të vlerësimit të mëparshëm bëhet një vlerësim i ri. Në këtë rast afati i parashkrimit është data më e vonëshme ndërmjet:

- i) afatit të parashkrimit, të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni;
- ii) 30 ditë kalendarike nga data e vendimit përfundimtar të gjykatës së apelit;

b) si rezultat i një kontrolli ose hetimi tatimor të tatimpaguesit nga administrata tatimore, bëhet një vlerësim i ri. Në këtë rast, afati i parashkrimit është data më e vonëshme ndërmjet:

- i) afatit të parashkrimit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni;
- ii) 30 ditë kalendarike nga data e nxjerrjes së vendimit përfundimtar, me shkrim, të kontrollit ose hetimit tatimor;

c) ndaj tatimpaguesit ka filluar një çështje penale për detyrimet e tij tatimore. Në këtë rast, afati i parashkrimit është data më e vonëshme ndërmjet:

- i) afatit të parashkrimit të përcaktuar në pikën 1 të këtij neni;
- ii) 30 ditë kalendarike nga data e marrjes nga gjykata e vendimit të formës së prerë, për çështjen penale.

73.3 Në rastet kur ndaj tatimpaguesit hapet një çështje penale për detyrimet tatimore të tij, pas kalimit të afatit të parashkuar në pikën 1 të nenit 73, e drejta për vlerësim tatimor vlerësohet se nuk është parashkruar.

KREU IX

PAGESA DHE RIMBURSIMI I TATIMIT

74. Afatet dhe menyrat e pageses së detyrimit tatimor

74.1 Personat e tatueshem janë të detyruar të paguajnë detyrimet e tyre tatimore brenda afateve të parashikuara në ligjet e veçanta tatimore ne fuqi.

74.2 Në rastin e një njoftimi vlerësimi tatimor të leshuar nga administrata tatimore, detyrimi tatimor i vlerësuar është i detyrueshem të paguhet brenda 30 ditëve kalendarike nga data e hyrjes në fuqi të njoftimit vlerësimit tatimor.

74.3 Detyrimet tatimore paguhet në bankat dhe në institucionet e tjera që kanë lidhur marrëveshje me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, për të pranuar keto pagesa. Në keto marrëveshje përcaktohet lloji i detyrimit që do të arketohet për llogari të administratës tatimore, vendi i

arketimit te ketyre detyrimeve, kushtet qe duhet te plotesohen dhe menyra e dhenies se informacioneve per pagesat e arketuara nga bankat. Kur eshte e mundur per personin e tatueshem, pagimi i detyrimeve tatimore nga ana e tij mund te behet edhe në mënyrë elektronike, nëpërmjet bankave ose institucioneve të tjera, sipas kushteve te percaktuara ne marrëveshjet qe keto te fundit kane lidhur me Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve per pranimin e pagesave elektronike.

74.4 Kur afati i fundit për pagesën e detyrimit tatimor bie në ditë pushimi, data e pagesës së tatimit është dita e parë e punës, pas ditës së pushimit. Kështu per shembull, neqoftese data 14 e nje muaji bie ditën e shtune te ketij muaji, si dite e fundit e afatit te pageses se TVSH-ne per personin e tatueshem, do te konsiderohet data 16 e muajit (pra dita e hene si dite e pare e punës pas dites se shtune dhe te djele, si dite pushimi).

74.5 Të gjitha pagesat tatimore kryhen në lekë.

75. Detyrimet tatimore, të paguara më tepër

75.1.1 Kur shuma e detyrimit tatimor të paguar është më e madhe se shuma e tatimit të vlerësuar në njoftimin e vlerësimit tatimor apo ne deklaraten tatimore, administrata tatimore e kalon shumën e paguar më tepër për llogari të detyrimeve të tjera tatimore, të papaguara nga personi i tatueshem. Nje gje e tille, behet ne menyre automatike nga vete administrata tatimore, brenda periudhes se pare vijuese tatimore qe vjen pas periudhes ne te cilen personi i tatueshem rezulton me kredi tatimore. Per tatimin mbi fitimin nje gje e tille, behet brenda muajit te pare qe pason muajin ne te cilin personi i tatueshem rezulton me kredi tatimore. Ky rregull zbatohet ne menyre automatike nga administrata tatimore edhe ne rastin kur personi i tatueshem rezulton me teprice kreditore te TVSH-se e cila ka plotesuar kushtet ligjore per tu rimbursuar. Teprica kreditore e TVSH-se e nje personi te tatueshem, e cila ka plotesuar kushtet ligjore per tu rimbursuar, kalon ne menyre automatike, brenda periudhes se pare vijuese tatimore qe vjen pas periudhes ne te cilen personi i tatueshem ka plotesuar kushtet ligjore, per llogari te detyrimeve te tjera tatimore te papaguara te personit te tatueshem. Per kete kalim, njoftohet menjehere edhe personi i tatueshem sipas rregullave te njoftimit te percaktuara ne ligj dhe ne kete udhezim.

75.1.2 Kur shuma e teprices se kredise tatimore eshte me e madhe se shuma e detyrimeve te tjera tatimore te papaguara te personit te tatueshem, diferenca e mbetur, sipas kërkesës me shkrim te personit te tatueshem, mund te :

a) Rimbursohet automatikisht per personin e tatueshem, brenda 30 ditëve kalendarike nga data e derdhjes së shumës së paguar më tepër apo nga data e plotesimit te kushteve ligjore per rimbursim;

b) Kalohet për llogari të detyrimeve tatimore të ardhshme të tatimpaguesit.

75.2 Veprimet për shumat e paguara më tepër për detyrimet tatimore regjistrohen në dosjen e tatimpaguesit.

76. Kamatëvonesa

76.1.1 Ne rastet kur nje person i tatueshem nuk paguan shumen e plote te detyrimit tatimor brenda afateve te percaktuara ne ligjet e veçanta tatimore, ai detyrohet te paguaje kamatevonesa mbi shumen e detyrimit tatimor te papaguar duke filluar nga data ne te cilen pagesa ka qene e detyrueshme per tu paguar, deri ne daten ne te cilen pagesa kryhet.

76.1.2 Per detyrimet tatimore te konstatuara si te papaguara pas hyrjes ne fuqi te ligjit te ri, por qe i perkasin periudhave tatimore para hyrjes ne fuqi te tij, zbatohen interesat e percaktuara ne Ligjin nr.9920, date 19.05.2008 “Per Procedurat Tatimore ne Republiken e Shqiperise”, per te gjithë periudhen para dhe pas hyrjes ne fuqi te ligjit te ri. Kështu per shembull, neqoftese nga nje kontroll i ushtruar ne janar te vitit 2009, rezulton se personi i tatueshem ka nje detyrim tatimor te papaguar prej 500 mije leke qe i perket periudhes tatimore janar 2007, kjo shume do te ngarkohet me interesat e ligjit te ri, si per periudhen nga janari 2007 deri ne daten e hyrjes ne fuqi te ligjit te ri ashtu dhe per te gjithë periudhen pas hyrjes ne fuqi te tij deri ne momentin e pageses se shumes se detyrimit prej 500 mije leke. Interesat e percaktuara ne ligjin nr.9920, date 19.05.2008 “Per Procedurat Tatimore ne Republiken e Shqiperise”, zbatohen edhe per detyrimet tatimore te konstatuara si te papaguara para hyrjes ne fuqi te tij por qe jane te papaguara teresisht apo pjeserisht, pas hyrjes ne fuqi te ligjit. Pra, per detyrimet tatimore qe rezultojne te papaguara ende ditën e hyrjes ne fuqi te ligjit, per periudhen pas hyrjes ne fuqi te ligjit te ri deri ne daten e pageses zbatohen interesat e reja, kurse per periudhen nga data e konstatimit te detyrimit deri ne daten e hyrjes ne fuqi te ligjit, zbatohen interesat e vjetra. Per shembull, te supozojme se nga nje kontroll tatimor i kryer ne janar 2007, ka rezultuar se personi i

tatueshem ka nje detyrim tatimor te papaguar prej 1 milion leke, dhe ky detyrim eshte i papaguar teresisht edhe pas hyrjes ne fuqi te ligjit te ri. Ne keto kushte, shuma e detyrimit tatimor prej 1 milion leke te papaguar ende, per periudhen nga janari 2007 deri ne daten e hyrjes ne fuqi te ligjit te ri do te ngarkohet me interesat e ligjit te vjeter, kurse per periudhen nga data e hyrjes ne fuqi te tij deri ne daten e kryerjes se pageses se detyrimit, do te ngarkohet me interesat e ligjit te ri.

76.2 Nëse një rimbursim apo kthimi i një tatimi të paguar tepër, i cili duhej kryer nga administrata tatimore, sipas nenit 75 të Ligjit apo ligjeve të tjera tatimore, nuk kryhet brenda 30 ditëve kalendarike, administrata tatimore paguan kamatëvonesë për shumën e paguar më tepër nga personi i tatueshem.

76.3 Kamatevonesa per mospagimin e detyrimeve tatimore brenda afateve te percaktuara, eshte 120 perqind e shkalles se interesit nderbankar te Bankes se Shqiperise e cila shpallet nga kjo e fundit per çdo tremujor, ne baze te shkalles mesatare te nje tremujori me pare. Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve, para perfundimit te çdo tremujori duhet te marre informacion nga Banka e Shqiperise lidhur me nivelin mesatar tremujor te interesit me te fundit te dhënë nga ana e saj. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve merr masa për dergimin e këtij informacioni ne të gjitha drejtoritë rajonale si dhe per reflektimin e tij ne sistemin e integruar tatimor kompiuterik.

76.4 Ne çdo rast kamatevonesat konsiderohen pjese e pandare e detyrimit tatimor te tatimpaguesit. Kamatevonesat mblidhen duke respektuar te gjitha procedurat e mbledhjes se tatimeve te paguara dhe derdhen ne llogarine perkatese te te ardhurave tatimore.

77. Marrëveshja e pagesës me këste

77.1 Ne zbatim te nenit 77 te Ligjit, per shkaqe qe kane te bejne me gjendjen e keqe te perkohshme financiare te personit te tatueshem, ky i fundit mund te kerkoje te paguaje me keste nje detyrim tatimor te papaguar.

77.2 Kërkesa nga ana e personit te tatueshem behet me shkrim dhe i drejtohet drejtorit te drejtorise rajonale te tatimeve. Ne kerkese paraqiten te gjithë rrethanat ne te cilat ndodhet personi i tatueshem dhe arsyet pse ai kerkon te lidhe nje mareveshje per te paguar me keste detyrimet e tij tatimore. Kërkesa duhet të bëhet brenda 15 ditëve nga data kur njoftimi i vlerësimit konsiderohet të jetë marrë.

77.3.1 Drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve, kur e sheh te argumentuar kerkesen e personit te tatueshem, brenda një afati prej 10 ditë pune nga marrja e kërkesës, mund te pranoje pagesen me keste te detyrimit tatimor duke hartuar ne kete rast nje mareveshje me shkrim e cila nenshkruhet nga drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve dhe nga personi i tatueshem.

77.3.2 Pranimi i pageses me keste te nje detyrimi tatimor te papaguar, nga administrata tatimore, do te thote se gjate periudhes per te cilen eshte rene dakort per pagimin me keste, ndaj tatimpaguesit nuk mund te merren masat e mbledhjes me force te detyrimeve tatimore te percaktuara ne Ligj. Keto masa duhet te merren vetem pasi ka perfunduar afati per te cilin eshte pranuar pagesa me keste ose pas dates se zgjidhjes se marreveshjes se pageses me keste.

77.4 Pagesa me keste nuk mund te pranohet per nje periudhe me te gjate se fundi i vitit te ardhshem kalendarik pas momentit te hartimit te mareveshjes. Nenshkrimi i nje mareveshje per pagesen me keste te nje detyrimi tatimor, nuk nderpret llogaritjen e kamatevonesave per mos pagim ne afat te detyrimit tatimor.

77.5 Drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve, kur kerkesa e personit te tatueshem eshte e paargumentuar dhe e pajustificuar nga rrethanat, mund te refuzojë kërkesën për marrëveshje pagese me këste ose të kërkojë garanci bankare para se të hyjë në një marrëveshje të tillë. Garancia duhet te jepet nga njera prej bankave, klient i te ciles eshte personi i tatueshem qe kerkon pagesen me keste. Ne kete rast, banka qe leshon garancine, behet garante per detyrimin e personit te tatueshem. Pasi personi i tatueshem paraqet dokumentin e kesaj garancie, drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve mund te pranoje te nenshkruajë mareveshjen e pageses me keste te detyrimeve tatimore te paguara.

78. Zgjidhja e Marrëveshjes së pagesës me këste

Marrëveshja e pagesës me këste mund te zgjidhet nga administrata tatimore, ne momentin me te pare qe personi i tatueshem nuk e respekton ate lidhur me rregullshmerine e pagesave si dhe kur ai nuk paguan detyrimet e tjera tatimore, që lindin gjatë periudhës së mbuluar nga marrëveshja. Ne kete rast, personi i tatueshem eshte i detyruar te paguaje të gjitha detyrimet tatimore të papaguara, që mbulohen nga kjo marrëveshje, brenda 30 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit të zgjidhjes së marrëveshjes. Nëse këto detyrime nuk paguhën, administrata tatimore mbledh detyrimet

në përputhje me dispozitat e Kreut XI të Ligjit.

79. Radha e pageses se detyrimeve tatimore dhe te kontributeve

79.1 Kur personi i tatueshem nuk mund te paguaje menjehere te gjithë shumen e detyrimit te tij tatimor, i cili perbehet, perveç shumes se tatimit te papaguar edhe nga kamatevonesa dhe denime administrative, pagesat e kryera llogariten me radhën që vijon:

- a) kostot administrative;
- b) gjobat dhe kamatevonesat qe lidhen me kontributet e papaguara;
- c) kontributet e punëmarrësit, dhe
- d) kontributet e punëdhënësit.

79.2 E njëjta radhe pagesash zbatohet edhe ne rastin kur personi i tatueshem nuk mund te paguaje menjehere te gjithë shumen e detyrimeve te tij per kontributet e sigurimeve shoqerore e shendetesore.

KREU X KONTROLLI TATIMOR

80. Kontrolli tatimor

80.1.1 Objektivi i kontrollit tatimor eshte sigurimi i plotësimit të detyrimeve tatimore nga ana e tatimpaguesve në përputhje me legjislacionin tatimor në fuqi, nëpërmjet zbulimit dhe parandalimit të shmangieve tatimore dhe evazionit fiskal.

80.1.2 Perpara se te procedohet konkretisht nepermjet nje kontroll tatimor tek personi i tatueshem, drejtoria rajonale e tatimeve eshte e detyruar ti dergoje paraprakisht atij njoftimin per kontroll. Permbajtja e njoftimit per kontroll eshte siç percaktohet ne nenin 81 te ligjit.

80.2 Kontrolli tatimor i veprimtarise ekonomike e tregtare te personit te tatueshem bazohet ne deklaratat tatimore te tij, ne dokumentat, ne librat dhe regjistrimet e mbajtuara nga ai, si dhe ne te dhenat e siguruar nga palet e treta qe kane hyre ne maredhenje me personin e kontrolluar apo nga çdo burim tjetër te mundshem informacioni. Kontrolli konsiston ne verifikimin ne vend te kontabilitetit dhe te dokumentacionit te mbajtur nga tatimpaguesi (i çfaredo forme juridike qofte ai), per tu siguruar mbi sakesine e deklaratave te paraqitura. Nese kontabiliteti i tatimpaguesit eshte i kompjuterizuar, kontrollori mund te therrase persona te specializuar ne kontrollin informatik. Ne kete rast, personi i tatueshem informohet me shkrim per emrat dhe cilesite e ketyre te fundit. Kur gjate ushtrimit te kontrollit tatimor tek personi i tatueshem, konstatohen rrethanat e percaktuara ne nenin 71 te ligjit, drejtoria rajonale e tatimeve mund te procedoje me menytrat alternative te vleresimit tatimor.

80.3 Kontrollat tatimore jane:

a) Kontroll tatimor i plote ne vend. Keto kontrolle jane gjithëpërshiresë dhe ndermerren per te kontrolluar te gjitha aspektet e biznesit te personit te tatueshem per te gjitha periudhat kohore qe nga kontrolli i plote i fundit dhe te gjithë llojet e tatimeve. Keto kontrolle kryhen bazuar në analizën e riskut.

b) Vizitat fiskale. Keto jane kontrolle te shkurtra te kryera gjate nje periudhe te shkurter kohore per te verifikuar sakesine e deklaratave dhe pagesave, si rregull vetem per nje periudhe te caktuar tatimore dhe vetem per nje lloj tatimi. Në rastet kur nga keto vizita fiskale konstatohen probleme serioze dhe dyshime të bazuara për fshehje tatimi, kontrollori propozon kryerjen e nje kontrolli te plote ne vend.

c) Verifikimet ne vend. Keto verifikime te shkurtra synojne zbulimin ne kohe te shkeljeve qe kane lidhje me regjistrimin e personave te tatueshem (identifikimin e personave te paregjistruar), me perdorimin e pajisjeve fiskale, me perdorimin e pullave fiskale ne mallrat e akcizes, me dokumentimin e mallrave ne ruajtje, perdorim dhe transport, me dokumentimin e shitjeve dhe leshimin faturave tatimore, etj. Keto verifikime kryhen pa njoftimin paraprak te personave te tatueshem, por vetem nepermjet prezantimit ne momentin e verifikimit, te dokumentit personal te verifikuesit dhe urdhrin e dites, te leshuar nga drejtuesi i drejtorise se kontrollit per verifikime ne vend.

Procedurat teknike të detajuara per kryerjen e nje kontrolli tatimor percaktohen ne manualin e kontrollit tatimor.

80.4.1 Plani i përgjithshëm i kontrollit për nje vit kalendarik behet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve brenda muajit dhjetor te vitit paraardhës. Kriter baze per pergatitjen e planit

te kontroleve, eshte vleresimi i analizes se riskut te kryer ne menyre automatike apo manuale nga çdo drejtori rajonale e tatimeve, per te identifikuar personat e tatueshem qe paraqesin riskun me te larte per evazion dhe shmangie tatimore. Plani i kontrollit hartohet duke synuar perfshirjen per kontroll te personave te tatueshem me riskun me te larte. Plani i kontrollit të drejtorisë rajonale pergatitet nga pergjegjesi i drejtorise se kontrollit tatimor dhe miratohet e nenshkruhet nga drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve.

80.4.2 Ne perzgjedhjen e personave te tatueshem per kontroll merret parasysh fakti se sa risk paraqesin keto persona per te ardhurat tatimore, duke ruajtur njekohesisht edhe nje ekuilibër te arsyeshem ndermjet perzgjedhjes per kontroll dhe burimeve ne dispozicion te administrates tatimore.

80.5 Kontrollët, që kryhen nga administrata tatimore qendrore, urdhërohen nga drejtori i drejtorisë rajonale të tatimeve, duke u bazuar në planet e kontrollit dhe rezultatet e analizës së riskut.

81. Njoftimi i kontrollit tatimor

81.1 Administrata tatimore i dërgon tatimpaguesit njoftimin për kontroll, duke përcaktuar edhe periudhën apo periudhat tatimore object kontrolli, llojet e tatimit që do të kontrollohen dhe kohën e parashikuar të zgjatjes së kontrollit.

Gjatë ushtrimit të kontrollit administrata tatimore dhe tatimpaguesi duhet të bashkëpunojnë për realizimin efikas të kontrollit.

81.2 Njoftimi i kontrollit tatimor përmban:

- a) identifikimin e organit, që kryen kontrollin tatimor;
- b) emrin dhe mbiemrin e tatimpaguesit, person fizik, ose emrin e personit juridik, subjekt kontrolli;
- c) numrin e identifikimit të tatimpaguesit;
- ç) datën e lëshimit;
- d) bazën ligjore për kontrollin;
- dh) llojet e tatimit, objekt kontrolli;
- e) periudhën ose periudhat tatimore, për të cilat kryhet kontrolli tatimor;
- ë) një përshkrim të shkurtër me referencat ligjore të drejtave dhe të detyrave të tatimpaguesit gjatë kontrollit tatimor, përfshirë të drejtën e ankimit të vlerësimit, që bëhet në bazë të kontrollit tatimor;
- f) datën dhe orën kur fillon kontrolli tatimor;
- g) vendin e kontrollit tatimor;
- gj) nënshkrimin nga personi që autorizon kontrollin;
- h) një kërkesë për vënien në dispozicion të administratës tatimore të informacionit specifik për kontrollin tatimor.

82. Përfshirja e inspektorit nga kontrolli tatimor

82.1 Nëpunësit e administratës tatimore, të lidhur me tatimpaguesin, subjekt kontrolli, nuk mund të marrin pjesë në kontrollin e këtij tatimpaguesi.

82.2 Me nëpunës të administratës tatimore, të lidhur me tatimpaguesin, subjekt kontrolli, kuptojmë personin:

- a) me lidhje gjaku deri në shkallën e tretë;
- b) përfaqësues të tatimpaguesit;
- c) të lidhur me marrëveshje biznesi me tatimpaguesin.

83. Raporti i kontrollit tatimor

83.1 Pas çdo kontrolli tatimor, jo me shume se shtate dite nga perfundimi i tij, inspektori i kontrollit tatimor, eshte i detyruar te pergatise raportin e kontrollit.

83.2 Raporti i kontrollit tatimor, pershkruan veprimtarine ekonomike e tregtare te personit te tatueshem, deklaratat, dokumentat, librat, regjistrat dhe regjistrimet e kontrolluara, te dhenat e shfrytezuara gjate kontrollit dhe burimet e tyre, menytrat e ushtrimit te kontrollit, etj. Raporti i kontrollit jep gjetjet e tij, problemet e dala, rezultatet e kontrollit, shkeljet e kryera nga personi i tatueshem me argumentimin perkates, shumen e vleresimit tatimor te propozuar dhe referencat ligjore ku e mbeshket ate. Raporti i kontrollit perben bazen per vleresimin tatimor pas kontrollit, per kontrole te mevonshme si dhe per vlersimin e punes se vete kontrollorit nga ana e drejtuesve te drejtorise rajonale te tatimeve.

83.3 Inspektori i kontrollit i jep urdheruesit te kontrollit nje kopje e raportit të kontrollit, kurse nje kopje tjeter ia dergon personit te tatueshem, me sherbimin postar rekomande.

83.4 Personi i tatueshem i kontrolluar ka te drejte te kundershtojë rezultatet e kontrollit tatimor brenda 5 diteve kalendarike nga data kur ai ka marre raportin e kontrollit apo kur vleresohet se ai ka marre kete raport.

83.5 Kundershtimi paraqitet me shkrim dhe ai i dergohet drejtorisë rajonale te tatimeve me sherbimin postar rekomande ose dorëzohet dorazi në drejtorinë rajonale përkundrejt marrjes së një konfirmimi me shkrim.

83.6 Inspektori/inspektoret e kontrollit tatimor, në bashkëpunim me eprorin direkt, brenda 5 diteve pune nga data e marrjes se kundershtimit te personit te tatueshem, shqyrtojnë kundershtimin e paraqitur dhe japin gjykimin e tyre per te, gjykim te cilin e perfshijne ne projektin e raportit perfundimtar te kontrollit tatimor. Per shembull, neqoftese raporti i kontrollit tatimor eshte marre nga ana e personit te tatueshem nepermjet sherbimit postar rekomande ne daten 5 te nje muaji, personi i tatueshem deri me date 10 te muajit duhet te dergoje kundershtimin e tij, nepermjet sherbimit postar rekomande, ne adresen e drejtorise rajonale te tatimeve. Duke supozuar qe drejtoria rajonale e tatimeve e ka marre kundershtimin ne daten 15 te muajit, inspektori/inspektoret e kontrollit do te kene 5 dite pune kohe per te shqyrtuar kundershtimin e personit te tatueshem, per te dhene gjykimin e tyre per kundershtimin dhe se fundi per ta perfshire kete gjykim ne projektin e raportit perfundimtar te kontrollit.

84. Raporti perfundimtar i kontrollit tatimor

84.1 Raporti perfundimtar i kontrollit tatimor duhet te pergatitet dhe te nenshkruhet nga inspektori/inspektoret e kontrollit tatimor dhe nga urdheruesi i kontrollit tatimor, brenda 14 diteve kalendarike nga data kur eshte marre apo vleresohet se eshte marre kundershtimi i personit te tatueshem nga ana e drejtorise rajonale te tatimeve.

84.2 Raporti perfundimtar i kontrollit duhet te pershkruajë detajet e veprimeve te kryera gjate kontrollit, deklaratat, dokumentat, librat, regjistrat dhe regjistrimet e kontrolluara, te dhenat e shfrytëzuara gjate kontrollit dhe burimet e tyre, menytrat e ushtrimit te kontrollit, gjetjet me kryesore te tij, problemet e dala, rezultatet e kontrollit, shkeljet e kryera nga personi i tatueshem me argumentimin perkates, shumen e vleresimit tatimor te propozuar dhe referencat perkatese ligjore.

84.3 Brenda 14 diteve kalendarike nga data kur eshte marre apo vleresohet se eshte marre kundershtimi i personit te tatueshem, drejtoria rajonale e tatimeve dergon me sherbimin postar rekomande ne adresen e personit, raportin perfundimtar te kontrollit dhe njoftimin e vleresimit perkates, nese ka nje te tille. Nje kopje e raportit perfundimtar mbahet nga drejtoria rajonale tatimore.

84.4 Nëse raporti përfundimtar i kontrollit tatimor propozon një vlerësim të ri, tatimpaguesi ka afat të paguajë ose apelojë njoftim-vlerësimin që lidhet me këtë raport kontrolli jo më vonë se 30 ditë kalendarike nga data e hyrjes në fuqi të njoftim-vlerësimit.

85. Rikontrolli tatimor

85.1.1 Rezultatet e kontrollit tatimor jane detyruese per administraten tatimore, gjë që do te thote se, njoftimi i vleresimit tatimor, mbetet ne fuqi ne çdo rast, perfshire ketu dhe rastin kur ai ka gabime qe jane ne disfavor te administrates tatimore. Ne kete rast per personin e tatueshem nuk mund te kete asnje pasoje tjeter, pervec detyrimit per te paguar detyrimet tatimore, gjobat dhe kamate-vonesat e percaktuara ne kete njoftim vleresimi tatimor.

85.1.2 Administrata tatimore nuk ka te drejte qe, pas perfundimit te nje kontrolli tatimor, te rikontrolloje perseri personin e tatueshem per te njejtin detyrim tatimor te te njejtës periudhe tatimore. Perjashtim nga ky rregull, behet vetem ne rastet kur :

a) Personi i tatueshem nuk ka bashkepunuar me kontrollin tatimor ose nuk ka vene ne dispozicion te tij informacionin dhe dokumentacionin e duhur per percaktimin e detyrimeve tatimore. Ne kete rast, administrata tatimore mund te beje vleresim tatimor nga zyra, nepermjet menyrave alternative te vleresimit, bazuar në informacionet që disponon ose mund të sigurojë nga palët e treta, duke patur parasysh edhe dispozitat e pikes 51.3 dhe 72 të këtij udhëzimi. Por, neqoftese personi i tatueshem, angazhohet me veprime konkrete per bashkepunim me administraten tatimore dhe per venjen ne dispozicion te saj te te gjithë dokumentacionit te duhur, mund te procedohet me tej nepermjet ushtrimit te nje rikontrolli tatimor.

b) Administrata tatimore ka prova konkrete dhe te besueshme, qe personi i tatueshem eshte perfshire ne evazion tatimor. Keto prova mund te sigurohen nga burime te ndryshme informacioni, nga kontrolle ne persona te tjere te tatueshem, etj.

c) inspektori, gjatë kontrollit tatimor, nuk ka vepruar në përputhje me procedurat ligjore dhe,

për këtë shkak, ndaj tij kanë filluar procedura disiplinore apo janë marrë masa disiplinore. Si kusht për te proceduar nepermjet nje rikontrolli tatimor ne kete rast eshte sigurimi i provave se inspektori tatimor ka kryer gabime serioze ne vleresim dhe per kete arsye veprimet e tij jane te denueshme me masa disiplinore. Ne kete rast, në përbërjen e grupit të rikontrollit tatimor nuk mund të bëjnë pjesë inspektorë, që kanë marrë pjesë në kontrollin tatimor të mëparshëm.

85.2 Për te kryer nje rikontroll tatimor, drejtoria rajonale e tatimeve duhet te marre miratimin e Drejtorit te Pergjithshem te Tatimeve. Te drejten per te kerkuar nga Drejtori i Pergjithshem i Tatimeve miratimin e nje rikontrolli e ka drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve si dhe drejtori i Drejtorise se Kontrollit Tatimor apo i Auditit të Brendshëm ne Drejtorine e Pergjithshme te Tatimeve. Kërkesa për rikontroll behet me shkrim dhe ajo duhet te permbaje fakte dhe argumente konkrete.

86. Bashkepunimi me specialiste te jashtem

86.1 Kur gjate nje kontrolli tatimor, inspektorit/inspektoreve te kontrollit i mungon ekspertiza e duhur për të kontrolluar dhe vlerësuar me korrektësi detyrimin tatimor të një personi te tatueshem, drejtoria rajonale e tatimeve mund te kërkojë asistencë teknike nga specialistë të jashtëm të fushave të veçanta. Për shembull, kur inspektori i kontrollit konstaton se kontabiliteti i personit te tatueshem eshte i kompjuterizuar, ai mund te kerkoje nga drejtori i drejtorise rajonale te tatimeve qe te angazhoje persona te specializuar ne kontrollin informatik. E njëjta gje mund te behet edhe ne rastet kur kontrollohen veprimtari specifike te tilla si ndertimi, telekomunikacionet, bankat, etj. Ne kete rast, personi i tatueshem informohet me shkrim per emrat dhe cilesite e personave te jashtem specialiste te fushes.

86.2 Specialistit të jashtëm, të kontraktuar nga administrata tatimore, mund t'i jepet vetëm informacioni teknik përkatës. Specialisti i jashtëm është subjekt i të njëjtave rregulla të ruajtjes së konfidencialitetit, si të gjithë nëpunësit e administratës tatimore. Specialisti i jashtëm paguhet nga administrata tatimore konform rregullave në fuqi për blerjen e shërbimeve nga palë të treta.

87. Asistenca e huaj

87.1 Administrata tatimore mund të kërkojë asistencën e një autoriteti tatimor të huaj, për zgjidhjen e çështjeve të veçanta tatimore, në përputhje edhe me dispozitat përkatëse të marrëveshjeve ndërkombëtare tatimore.

87.2 Asistenca e huaj kërkohet në bazë të marrëveshjeve tatimore ndërkombëtare. Në çdo rast:

a) informacioni i dhënë të jetë objekt i ruajtjes së konfidencialitetit në përputhje me dispozitat përkatëse të marrëveshjes tatimore ose i të njëjtave rregulla të ruajtjes së konfidencialitetit, sipas këtij Udhëzimi;

b) informacioni i marrë të përdoret vetëm në përputhje me dispozitat e marrëveshjes tatimore dhe dispozitave të legjislacionit tatimor.

KREU XI

MBLEDHJA ME FORCË E DETYRIMIT TATIMOR

88. Autoriteti dhe kompetencat për mbledhjen e detyrimit tatimor

88.1.1 Sipas nenit 88 te ligjit, paragrafi 1, administrata tatimore ka autoritetin për te mbledhur me force detyrimet tatimore te papaguara, kur konstaton se tatimpaguesi nuk ka paguar ne afat detyrimet e tij tatimore. Para se te filloje procedurat e mbledhjes me forcë te detyrimeve tatimore, administrata tatimore ka për detyre te verifikojë nëse personi ndaj te cilit ajo do te veproje sipas parashikimeve te Kreut XI te ligjit për procedurat tatimore, ka apeluar detyrimin tatimor në hallkën përkatëse të apelimit tatimor, konform kërkesave të këtij ligji. Ne rastet kur detyrimi tatimor nuk eshte apeluar ose është humbur e drejta e apelimit ose ekziston një vendim apelimi i formës së prerë, administrata tatimore është e detyruar te dërgoje ne adrese te tatim paguesit njoftimin për pagimin e detyrimeve tatimore, dhe te njoftoje atë për fillimin e procedurave te mbledhjes me force te detyrimeve tatimore.

88.1.2 Si date e mos paraqitjes se ankimit nga ana e tatim paguesit do te konsiderohet dita e pare e punës se administratës tatimore qe bie mbas datës se fundit te afatit te ankimit. Kështu psh, nëse një tatimpaguesi afati i ankimit i mbaron me date 30.06.2008, si date e cila do te konsiderohet qe ankimi nuk është paraqitur do te jete data 01.07.2008. Nëse kjo dite bie dite pushimi zyrtar apo dite pushimi javor, si date e mos paraqitjes së ankimit do te konsiderohet dita e pare e punës qe vjen pas

datës 01.07.2008.

88.1.3 Ne rastin kur tatimpaguesi për te kundërshtuar detyrimet tatimore, ka paraqitur në Drejtorinë e Apelimit Tatimor një ankim, procedurat e mbledhjes me forcë fillojnë, me mbarimin e procedurave te ankimit. Procedurat e ankimit konsiderohen se kane përfunduar ditën e pare te mbarimit te afatit ligjor qe ka tatimpaguesi për t'iu drejtuar gjykatës. Ne rast se tatim paguesi nuk i është drejtuar gjykatës kompetente për te vazhduar procedurën e ankimit, dita e nesërme e punës pas mbarimit te këtij afati do te konsiderohet si data qe administrata tatimore ka te drejte te filloje procedurën e mbledhjes me forcë te detyrimeve. Kështu, nëse mbas afatit 30 ditor te se drejtës se ankimit, tatimpaguesi nuk ka depozituar, apo ka paraqitur kërkesë padinë ne gjykate, organi tatimor fillon procedurat e mbledhjes me force te detyrimit tatimor ditën e nesërme mbas datës qe e drejta e personit për t'u drejtuar gjykatës është parashkruar.

88.1.4 Ne rast se tatimpaguesi i është drejtuar gjykatës kompetente, si date e fillimit te procedurave te mbledhjes me forcë te tatimit konsiderohet dita e pare e punës qe vjen mbas datës kur vendimi i gjykatës ka marre formën e prerë.

88.1.5 Pavarësisht nga sa me sipër, tatimpaguesi ne çdo rast kur ka filluar një procedure ankimi kundrejt aktit administrativ te administratës tatimore, duhet te njoftoje drejtorinë rajonale të juridiksionit, se ka paraqitur një ankim në Drejtorinë e Apelimit Tatimor ose ne gjykate.

88.2 Ne çdo rast administrata tatimore ne ushtrimin e kompetencave te saj, për mbledhjen me forcë te tatimeve, si dhe ne zbatimin e këtyre procedurave se pari duhet te marre ne konsiderate analizimin dhe vlerësimin e riskut, çka do te thotë te marre ne analize nëse tatimpaguesi do te paguaje detyrimin e tij, apo ai ka tendence t'i shmanget këtij detyrimi. Pra analiza e riskut nënkupton marrjen e masës shtërnguese më efektive, me koston më të ulët si për administratën edhe për tatimpaguesin, dhe që siguron mbledhjen e detyrimeve.

88.3 Administrata tatimore ne vlerësimin e riskut, për te bere te mundur arkëtimin e detyrimit, duhet te marre ne konsiderate edhe situatën financiare e pasurore te tatimpaguesit. Ne rradhe te pare, administrata tatimore vlerëson dhe analizon mundësinë reale të arkëtimit te tatimit prej tatimpaguesit. Në të njejtën kohë ajo vlerëson mundësinë apo tendencën e tatim paguesit për t'ju shmangur detyrimit tatimor. Administrata tatimore, për te bere te mundur arkëtimin e detyrimit tatimor te papaguar, duhet te veproje me shpejt dhe me pare tek tatimpaguesit, pasuria e te cilëve siguron përmbushjen e detyrimit tatimor te papaguar, të cilët kanë risk të lartë për kryerjen e transaksioneve të paligjshme për tjetërsimin e pasurisë se tyre, duke minimizuar mundësinë e aplikimit të masave shtërnguese.

89. Njoftimi dhe kërkesa për të paguar

89.1 Duke patur parasysh përmbushjen e dispozitave të pikës 88 më lart, kur administrata tatimore, arrin ne përfundimin se një detyrim tatimor nuk është paguar plotësisht, ajo menjëherë njofton tatimpaguesin për detyrimin e papaguar, nëpërmjet postes rekomande.

Njoftimi nga ana e administratës tatimore mund te behet edhe me forma te tjera te dërgimit te njoftimit, përveç postes, duke përfshire edhe dorëzimin dorazi te njoftimit kundrejt konfirmimit te marrjes se tij prej tatimpaguesit.

Njoftimi përmban shumën e detyrimit te papaguar, llojin e tatimit apo te sanksionit qe pason ne rast te mos pagimit, fillimin e aplikimit të masave shtërnguese.

Njoftimi i kërkesës për pagimin e detyrimit tatimor, nxirret nga personi përgjegjës, apo çdo person tjetër i cili e ka te drejtën e nxjerrjes se njoftimit, si e drejte e deleguar, apo si një e drejte e rrjedhur për shkak te funksioneve qe ai kryen.

Ne rastin kur detyrimet tatimore qe do te paguhen janë te pushtetit vendor, njoftimi nxirret nga Kryetari i Zyrës Tatimore te qeverisjes vendore. Njoftimi i tatimpaguesit për te paguar detyrimet tatimore, nxirret brenda 10 ditëve nga ana e administratës tatimore, dhe ky afat fillon te llogaritet nga data kur tatimpaguesi ka patur detyrimin për ta paguar atë.

Administrata tatimore duhet ta nxjerre njoftimin e kerkeses per pagim brenda tre diteve pune nga dita e parë e punës pas përfundimit të afatit ligjor për pagimin e detyrimeve. Njoftimi vendoset ne dosjen e tatimpaguesit brenda 5 ditëve nga data e dërgimit te tij me poste rekomande apo nga data kur njoftimi i është dorëzuar dorazi tatim paguesit kundrejt konfirmimit te këtij te fundit për marrjen e tij. Me kalimin e 10 ditëve nga data e nisjes me postë të këtij njoftimi ose brenda 3 ditëve nga data e dorëzimit tatimpaguesit të njoftimit, fillon zbatimi i procedurës për mbledhjen me force te detyrimeve tatimore.

89.2 Administrata tatimore përdor mënyrën me efikase dhe me te sigurtë për mbledhjen e

detyrimeve tatimore te papaguara nga ana e tatimpaguesit. Ne asnjë rast administrata tatimore nuk mbivlerëson një mënyre kundrejt një tjetre, si dhe nuk përjashton ekzekutimin mbi disa grupe pasurish te tatimpaguesit kundrejt te tjerave. Ajo, ne kuptim te nenit 91 te Ligjit për procedurat tatimore, nxjerr njoftimin sipas te cilit për pasuritë e tatimpaguesit do te fillojnë procedurat për vënien ne ekzekutim te tyre, me qellim përmbushjen e detyrimit tatimor te papaguar nga tatimpaguesi.

89.3 Kur administrata tatimore, nga provat e mbledhura prej saj, ose qe gjenden pranë saj, krijon bindjen se pagimi i detyrimeve tatimore është ne rrezik për tu paguar, ajo nuk pret dërgimin e njoftimit sipas paragrafit 1 te nenit 89 te ligjit për procedurat tatimore, por fillon menjëherë procedurën e mbledhjes me forcë te detyrimeve duke përdorur një ose te gjitha mënyrat e parashikuara nga Kreu XI i ligjit.

89.4 Kur të dhënat dhe provat e mbledhura nga administrata tatimore tregojnë se ndodhemi përpara rasteve të parashikuara në paragrafin 3 te nenit 89 te ligjit për procedurat tatimore, organi tatimor mund të bëjë kallëzim për ndjekje penale sipas nenit 131, paragrafi “2” të këtij ligji, dhe i kërkon organit të prokurorisë të kërkoje në gjykatë marrjen e masës së sigurimit personal sipas nenit 233 të Kodit të Procedurës Penale. Gjithashtu administrata tatimore, vetë ose nëpërmjet organit të prokurorisë, ka të drejtë t’i kërkoje edhe bankave me seli në Republikën e Shqipërisë, të mos lejojnë tatimpaguesin të kërkoje transferimin e shumave jashtë territorit te Republikës së Shqipërisë. Ky ndalim transferimi nuk kërkohet vetëm për tatimpaguesin, por edhe për te gjithë pronaret dhe/ose administratorët e tij.

90. Urdhëri i bllokimit të llogarive bankare të tatimpaguesit

90.1 Ne kuptim të paragrafit 1 të nenit 90 si afat i mospagimit në mënyre vullnetare i detyrimeve tatimore do te merret dita e pare e punës mbas datës se vendosur ne njoftimin e bere nga ana e administratës tatimore sipas paragrafit 1 te nenit 89 te ligjit. Në rast se ne këtë date nga ana e tatimpaguesit nuk është paguar detyrimi tatimor, Drejtori i Drejtorise Rajonale ose titullari i qeverisjes vendore detyrohet të nxjerrë Urdhër Bllokimin e llogarive bankare dhe te llogarive depozite të tatimpaguesit. Ky Urdhër Bllokimi i dërgohet bankave tek te cilat administrata tatimore ka dijeni se tatimpaguesi, ose administratori apo pronaret e shoqërisë tregtare, kane llogarite e tyre, si dhe te gjitha bankave te tjera me seli ne Republikën e Shqipërisë. Ne urdhër përshkruhet identiteti i personit llogarite e te cilit preken nga dalja e këtij urdhri, shkaku i nxjerrjes se tij, data kur tatimpaguesi duhej ta kishte paguar vete detyrimin tatimor si dhe shuma te cilen duhet qe bankat te bllokojnë (ne cdo rast, shuma qe kerkohet te bllokohet nga bankat është shuma me e vogël ndërmjet shumës qe administrata tatimore kërkon te marre me shumën qe rezulton ne llogarinë bankare te tatimpaguesit ne momentin e nxjerrjes se Urdhër Bllokimit), afatin se kur bankat do të bëjnë kalimin kësaj shume ne favor te administratës, si dhe numrin e llogarisë se administratës tatimore ne favor te se cilës do te behet kalimi i shumës. Mbi bazën e Urdhrit te Bllokimit banka menjëherë, brenda të njëjtës ditë pune vepron mbi llogarinë apo depozitën e tatimpaguesit duke ekzekutuar Urdhrin e Bllokimit të organit tatimor dhe duke kaluar nga llogaria apo depozita e tij në llogarinë e organit tatimor përkatës një shumë te barabarte me detyrimin e papaguar tatimor të tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Ekzekutimi i Urdhër Bllokimit bëhet jo më vonë se 5 ditë pune nga data e përfundimit të afatit prej 10 ditësh pune të lëshimit të Urdhër Bllokimit. Në rastin kur gjendja e llogarisë bankare është më e vogël nga detyrimi tatimor i papaguar, banka kalon në llogarinë e organit tatimor të gjithë shumën gjendje në llogarinë e tatimpaguesit dhe llogaria e tatimpaguesit mbetet e bllokuar deri sa të bëhet i mundur kalimi i të gjithë shumës së kërkuar në llogarinë e organit tatimor.

Në qoftë se tatimpaguesi ka më shumë se një llogari në të njëjtën bankë, banka, mbi bazën e urdhrin të organit tatimor, bllokoi llogarinë/llogaritë që kanë shumën e mjaftueshme të detyrimit të papaguar. Me marrjen e Urdhrit të mësipërm nga administrata tatimore, banka, brenda të njëjtës ditë pune në të cilën ka marrë Urdhrin e Bllokimit, bllokoi llogarinë apo depozitën e debitorit, në masën e detyrimit të papaguar dhe lajmëron menjëherë debitorin për bllokimin. Banka bën kalimin e shumës ne favor te administratës tatimore brenda 3 ditëve pune bankare nga data e marrjes së Urdhër Bllokimit prej administratës tatimore.

90.2 Me përjashtim të rasteve kur në ligj është parashikuar ndryshe, nëse në bankë, ku tatimpaguesi ka llogarinë bankare, ka edhe urdhra pagese të tjera, urdhri i lëshuar nga administrata tatimore ekzekutohet i pari.

91. Masa e sigurimit të detyrimit tatimor

91.1 Sipas nenit 91 te Ligjit, kur administrata tatimore konstaton se detyrimet tatimore nuk janë paguar prej tatimpaguesit ne afatin e caktuar, ajo kërkon sigurimin e pagimit te këtij detyrimi nëpërmjet vendosjes se masave te sigurisë për te gjithë pasurinë e tatimpaguesit. Ne këtë rast, me plotësimin e kërkesave të pikës 89 më lart, nëse detyrimi nuk është paguar, administrata tatimore është nxjerr njoftimin me ane te te cilit tatimpaguesi dhe çdo person tjetër marrin dijeni, se ndaj pasurive te tatimpaguesit administrata tatimore ka nxjerre Urdhrin për Bllokimin e tyre, dhe se kane filluar procedurat për ekzekutimin e detyrimeve tatimore te papaguara. Njoftimi sipas parashikimit me sipër behet për faktin, qe personat e trete te marrin dijeni për fillimin e këtyre procedurave, dhe qe organet apo institucionet te cilët kane regjistrime te pasurive te luajtshme apo te paluajtshme te tatimpaguesit debitor te regjistrojnë detyrimin tatimor te papaguar si barre mbi këto pasuri, dhe te mos lejojnë kryerjen e transaksioneve për transferimin e pasurive te tatimpaguesit debitor, deri ne momentin qe detyrimi tatimor i papaguar është arkëtuar. Ky urdhër për fillimin e procedurave për ekzekutimin me force te mbledhjes se detyrimit tatimor te tatimpaguesit nëpërmjet ekzekutimit mbi pasuritë e tij, publikohet ne faqen zyrtare te internetit te administrates tatimore. Si pasuri e tatim paguesit konsiderohen te gjitha pasuritë e luajtshme dhe te paluajtshme te tij, qe janë ne pronësi te tij, apo qe ndodhen ne përdorim, apo me te drejta te tjera tek persona te trete. Ne kuptim te pasurive mbi te cilat mund te vendosen masat e sigurisë përfshihen edhe pasuritë e personave te përcaktuar ne nenin 99 te ligjit “Për procedurat tatimore”, te cilat shërbejnë për pagimin e detyrimeve tatimore për pjesën qe atyre iu takon te paguajnë ne përpjesëtim me detyrimin tatimor.

91.2.1 Me qëllim sigurimin e pagimit te detyrimeve tatimore nga tatimpaguesit, administrata tatimore ne përputhje me nenin 91 te ligjit “Për procedurat tatimore”, vendos për marrjen e masave te sigurimit për ekzekutimin e detyrimit. Qëllimi i vendosjes se masave te sigurimit te detyrimit tatimor është mos humbja e pasurisë, apo mos tjetërsimi i saj tek te tretët, pa u paguar me pare detyrimet tatimore. Masat e sigurimit te pasurisë vendosen nëpërmjet barreve siguruese për pasuritë e luajtshme dhe hipotekës për pasuritë e paluajtshme te tatimpaguesit, apo te personave te cilëve ju drejtohet akti i cili bën vendosjen e tyre. Masat e sigurimit te pasurise, merren gjithmonë me ane te një vendimi me shkrim te Drejtorit te Drejtorise Rajonale ku tatim paguesi është i regjistruar për pagimin tatimeve te tij. Te drejtën për nxjerrjen e Vendimit për marrjen e masave për sigurimin e pasurisë me qëllim pagimin e tatimeve e ka edhe titullari i Zyrës tatimore te qeverisjes vendore, për rastin e mospagimit te detyrimeve tatimore vendore. Pavarësisht se vendimi për daljen e masave te sigurimit te pasurisë se tatimpaguesit behet nga Drejtori i Drejtorise Rajonale, apo titullari i Zyrës Tatimore Vendore, ato kane efekt për te gjithë territorin e Republikës se Shqipërisë, dhe çdo person juridik, publik a privat, si dhe persona fizike qe kanë te regjistruar pasuri te tatimpaguesit, janë te detyruar te ekzekutojnë vendimin e nxjerre për marrjen e masave te sigurisë mbi pasurinë e tatimpaguesit debitor.

91.2.2 Si masa qe mund te merren nga ana e administratës tatimore nëpërmjet vendosjes se masave te sigurimit te pasurisë, janë urdhri dhe njoftimi për vendosjen e barrës siguruese apo barrës hipotekore ndaj pasurive të tatimpaguesit.

91.2.3 Hipoteka si mjet i sigurimit te pagimit te detyrimeve tatimore, vendoset gjithnjë ne baze te vendimit te nxjerre nga Drejtori i Drejtorise Rajonale Tatimore, apo nga titullari i Zyrës Tatimore te qeverisjes vendore. Akti me ane të të cilit kërkohet te vendoset hipoteka, i dërgohet Zyrës Vendore te Regjistrimit te Pasurive te Paluajtshme, ku ndodhet pasuria e paluajtshme e tatimpaguesit, apo ku ndodhet selia e tij, si dhe Kryeregjistruesit te Zyrës Qendrore te Regjistrimit te Pasurive te Paluajtshme. Ne vendimin e vendosjes se hipotekës, nëse Dega Rajonale Tatimore apo Zyra Vendore e tatimeve nuk disponon te dhëna mbi pasurinë e paluajtshme te debitorit, se bashku me vendimin e saj, i kërkohet Zyrës Qendrore dhe asaj Vendore te Regjistrimit te Pasurive te Paluajtshme, qe brenda një afati kohor prej 5 ditëve pune te bejne identifikimin e këtyre pasurive, dhe te bejne vendosjen ne hipoteke te tyre ne favor te administratës tatimore, deri ne momentin qe detyrimi tatimor i papaguar prej tatimpaguesit te jete shlyer. Hipoteka vendoset jo vetëm mbi sendet e paluajtshme ne pronësi te tatimpaguesit, apo te personave te tjerë te parashikuar ne nenin 99 te Ligjit “Për Procedurat Tatimore”, por edhe mbi uzufruktet e këtyre sendeve, si dhe te drejtave te tjera mbi to, te drejta këto qe janë te lidhura me te ardhurat e pronarit te sendit te paluajtshëm. Administrata tatimore me vendimin e saj për vendosje hipoteke, kërkon vendosje hipoteke edhe për sendet e ardhshme te paluajtshme te tatimpaguesit apo personave te tjerë te parashikuar ne nenin 99 te ligjit “Për procedurat tatimore”. Kjo kerkese behet pavaresisht nese administrata tatimore disponon apo jo te dhena ne lidhje me faktin se tatimpaguesi gjate periudhës se mbledhjes me forcë te detyrimeve tatimore, mund te

marre ne pronësi te vet një pasuri te paluajtshme apo jo. Gjithnjë gjate gjithë periudhës se mbledhjes me force te detyrimeve tatimore, per çdo pasuri te re e cila vjen ne favor te tatimpaguesit debitor, ajo pasuri do te rëndohet me hipoteke ne favor te administratës tatimore, qe ka filluar procedurat e mbledhjes me force te detyrimit tatimor. Ne rastet kur këto sende te paluajtshme janë ne bashkëpronësi edhe me persona te tjerë ndaj te cilëve nuk mund te shtrihet procedura e mbledhjes me forcë te detyrimeve tatimore, administrata e cila ka nxjerre vendimin për vendosjen e hipotekës, duhet te beje veçimin e këtyre pjesëve, dhe te vendose hipotekën vetëm për pjesën qe i takon si pronësi tatimpaguesit apo personave te tjerë te parashikuar ne nenin 99 te ligjit “Për procedurat tatimore”.

91.2.4 Me hipotekimin e sendeve te paluajtshme, te uzufukteve, dhe te drejtave mbi këto sende, ne rast se tatimpaguesi ka një sigurim mbi to, atëherë edhe te gjitha te ardhurat qe mund te rrjedhin nga sigurimi i sendit, gjate periudhës se mbledhjes me forcë te detyrimeve tatimore, kalojnë ne favor te organit tatimor. Ne rastin kur sendet e siguruar janë ne bashkëpronësi me persona te tjerë ndaj te cilëve nuk shtrihet procedura e mbledhjes me forcë te tatimit, shoqëria e sigurimit ne ato raste kur ndodh ngjarja për te cilën sendi është i siguruar, do te kaloje ne favor te organit tatimor te ardhurat ne perpjestim me përqindjen e bashkepronesise se tatimpaguesit apo personave te tjerë te parashikuar ne nenin 99 te ligjit “Për procedurat tatimore”, ndaj te cilit ka dale vendimi.

91.2.5 Barra siguruese merret si mase sigurimi për te gjitha pasuritë e luajtshme te debitorit. Për vendosjen e barreve siguruese administrata tatimore do te veproje ne përputhje me ligjin Nr.8537 date 18.10.1999 “Për barrët siguruese”, Rregulloren e Barrëve Siguruese te miratuar nga Ministri i Ekonomisë, Energjetikes dhe Tregtisë Nr. 493, date 06.07.2006, si dhe ne përputhje me Udhëzimet e nxjerra nga Kryeregjistruesi i Barreve Siguruese. Për te bere identifikimin e pasurive te luajtshme ndaj te cilave mund te vendoset një barre siguruese, administrata tatimore, e cila është kompetente për nxjerrjen e vendimit për vendosjen e barrës siguruese, duhet t’i dërgoje njoftim te gjithë zyrave ne Republikën e Shqipërisë, te cilat janë te ngarkuara nga ligji për te bere regjistrimin e pasurive te luajtshme. Zyrat apo institucionet te cilat regjistrojnë pasuri te luajtshme ne Republikën e Shqipërisë, ne çdo rast bëjnë regjistrimin e barrës ne emër te administratës tatimore nga dita e parë e punës pas distës së publikimit te aktit për fillimin e këtyre procedurave, sipas nenit 91 te Ligjit për procedurat tatimore ne faqen zyrtare te Drejtorisë se Përgjithshme te Tatimeve. Barra siguruese mund te vendoset mbi pasuritë e mëposhtme:

a) Automjetet, ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete sipas përkufizimit të nenit 54 të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë Nr.8378, datë 22.7.1998

b) Ciklomotoret ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete sipas përkufizimit të nenit 52 të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë nr.8378, datë 22.7.1998.

c) Makinat bujqësore, ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete, sipas përkufizimit të nenit 57 të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë nr.8378, datë 22.7.1998.

ç) Makinat teknologjike, ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete, sipas përkufizimit të nenit 58 të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë nr.8378, datë 22.7.1998.

d) Mallrat me numër serie, ku si te tilla do te konsiderohen ato mallrat që renditen si vijon: automjete, ciklomotorë, makina bujqësore, makina teknologjike, mjete fluturimi, mjete lundrimi, motomjete, motorë mjete fluturimi, rimorkio, trolejbusë.

dh) Mjete fluturimi, ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete të ndërtuara për transportimin e personave dhe/ose mallrave nëpërmjet ajrit.

e) Mjet lundrimi, ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete te ndërtuara për të transportuar persona ose sende, nëpërmjet ujit dhe që vihen në lëvizje kryesisht nga çdo lloj tjetër force, përveç forcës së muskujve dhe që i kalon gjashtë metra gjatësi. Motomjet, ku si te tilla do te konsiderohen ato mjete, sipas përkufizimit të nenit 53 të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë nr.8378, datë 22.7.1998.

f) Metalet dhe gurët e çmuar.

g) Tituj pronësie mbi letrat me vlere publike, si bonot e thesarit, dhe private si aksione, kambiale, çeqe etj te parashikuara sipas ligjit [nr. 9879, datë 21.02.2008 "Për Titujt"](#).

Për vendosjen e barrës siguruese, ne rastet kur administrata tatimore ka dijeni për sende te luajtshme ne pronësi te tatimpaguesit apo te personave te tjerë ndaj te cilëve ajo ka nxjerre urdhrin, vendosja e barrës siguruese behet sipas Formularit “Njoftimi C – Regjistrimi i Pretendimeve Shtetërore” te Zyrës se Regjistrimit te Barreve Siguruese”, sipas modelit te përcaktuar ne Rregulloren e Barrëve Siguruese te miratuar nga Ministri i Ekonomisë, Energjetikes dhe Tregtisë Nr. 493, date

06.07.2006,

91.2.7 Ne qofte se, sendet mbi te cilat është vendosur barra siguruese, janë te siguruara, shpërblimi qe tatimpaguesi, apo personat ndaj te cilëve është vendosur barra siguruese, do te merrnin ne rastin e ndodhjes se ngjarjes se sigurimit, kalon ne favor te administratës tatimore, nëse ngjarja për te cilën ata janë siguruar ndodh gjate periudhës se zhvillimit te procedurave te mbledhjes me force te tatimeve.

91.2.8 Administrata tatimore i kërkon informacion zyrave te regjistrimit te pasurive, te mjeteve motorike, mjeteve lundruese, te regjistrimit te aksioneve, te regjistrimit te titujve shtetërore, metaleve dhe gurëve te çmuar, nëse ne emër te tatimpaguesit apo personave te tjerë ndaj te cilëve ajo ka nxjerre vendimin për marrjen e masave te sigurisë, figurojnë te regjistruara ne pronësi te tyre sende, te cilat ato janë te detyruara t'i regjistrojnë. Institucionet e mësipërme janë te detyruara brenda 5 ditëve pune nga data e marrjes se njoftimit, te informojnë administratën tatimore nëse tatimpaguesi apo personat ndaj te cilëve ka dale vendimi kane pasuri ne emër te tyre apo jo.

91.2.9 Kur mbas lajmërimit qe i ka bere tatimpaguesit apo personave te tjerë ndaj te cilëve rendon detyrimi për te paguar tatimin, administrata tatimore ka arritur ne përfundimin se duhet te mbledhë me force tatimet, ajo përgatit njoftimin përkatës për marrjen e masave te sigurisë mbi pasuritë e luajtshme apo te paluajtshme te tatimpaguesit, duke vendosur ndaj tyre barre siguruese apo hipoteke.

Ky njoftim përpilohet sipas pikës 91.4 të këtij Udhëzimi dhe i dërgohet zyrave te cilat kane te regjistruara pasuri te luajtshme apo te paluajtshme të tatimpaguesit, duke i njoftuar ato për fillimin e mbledhjes me force te detyrimeve tatimore.

91.3. Para vendosjes së një barre siguruese dhe/ose barre hipotekore mbi pasurinë e tatimpaguesit, ky i fundit duhet të njoftohet me shkrim. Njoftimi duhet të përmbajë të gjithë informacionin lidhur me to.

91.4 Njoftimi për marrjen e masave të sigurisë sipas pikës 91.2.9 më lart, do të përmbajë:

- a) Të dhënat identifikuese të tatimpaguesit;
- b) Selinë e regjistruar ne regjistrin tregtar;
- c) Vende te tjera te ushtrimit te veprimtarisë prej tatimpaguesit nëse ai ka;
- ç) NIPT-in;
- d) Shumën e detyrimit tatimor te papaguar;

dh) Faktin që të gjitha pasuritë e luajtshme dhe te paluajtshme te tatimpaguesit konsiderohen të rënduara me barrë siguruese apo hipotekore, pavarësisht nëse barrat e mësipërme janë të regjistruara ose jo;

e) Kërkesën për te identifikuar nëse ne emër te tatimpaguesit, apo personave te parashikuar ne nenin 99 te Ligjit "Për procedurat tatimore", ka apo jo te regjistruara pasuri te luajtshme dhe te paluajtshme;

ë) Kërkesën për te vendosur barre siguruese për pasuritë e luajtshme dhe hipoteke për pasuritë e paluajtshme;

91.5 Forma e njoftimit qe administrata tatimore iu drejton zyrave te cilat regjistrojnë pasuri te luajtshme dhe te paluajtshme ne Republikën e Shqipërisë, hartohet ne përputhje me formën e dhënë në Vendimin përkatës te Këshillit te Ministrave.

91.6 Ne rastet kur vendimi per vendosjen e masave te sigurise i drejtohet nje personi fizik i cili vdes gjate periudhës se nxjerrjes se vendimit, vendimi ngelet ne fuqi për pasurinë edhe nëse kjo pasuri kalon tek trashëgimtarët e tij.

92. Ankimimi i masës së sigurimit të detyrimit tatimor

92.1.1 Tatimpaguesi ndaj pasurise te te cilit ka dale një vendim për vendosjen e masave te sigurisë, qofte ne formen e barres siguruese apo te hipotekes, ka te drejte te paraqesë ankese tek Drejtori i Drejtorise Rajonale, vetëm ne ato raste kur zbatimi i masave te sigurisë nuk është ekzekutuar ne mënyre te rregullt. Me perjashtim te rastit kur detyrimi tatimor i pambledhur konsiderohet ne rrezik ne kuptim te nenit 92, paragrafi i pare i Ligjit. Konsiderohet se ekzekutimi i Vendimit për marrjen e masave te sigurisë nuk është kryer ne rregull ne rastet e meposhtme:

a) kur tatimpaguesi nuk ka patur njoftim me shkrim për sigurimin e detyrimit tatimor, brenda afateve kohore te parashikuara nga Ligji;

b) kur gjate periudhës se daljes se vendimit dhe ekzekutimit te tij detyrimi tatimor është paguar;

c) nëse pasuria e vendosur si barre siguruese apo hipoteke, është ne grupin e sendeve mbi te cilat nuk mund te shtrihet ekzekutimi sipas nenit 529 te Kodit te Procedurës Civile;

d) kur akti me ane te te cilit kërkohet te veprohet për ekzekutimin për mbledhjen me force te tatimeve ka dale jo ne emër te tatimpaguesit por kundrejt një personi tjetër.

92.1.2 Tatimpaguesi, ne rast se ka konstatuar parregullshmeri ne ekzekutimin e vendimit, e ushtron te drejten e ankimit brenda 30 ditëve nga data e konstatimit te tyre. Ne çdo rast ne ankesën e tij tatimpaguesi është i detyruar t'i provoje administratës tatimore momentin se kur ai ka marre dijeni për një parregullsi, gjë e cila duhet te provohet vetëm me ane te provave shkresore. Ne çdo rast, pavarësisht nga paraqitja e provave prej tatimpaguesit, kur rrethanat e çështjes tregojnë se ai kishte mundësi për te marre dijeni për njoftimin për ekzekutimin e vendimit me pare, ankesa e tatimpaguesit nuk merret ne konsiderate nga ana e administratës tatimore. Kërkesa, nëse nuk është paraqitur brenda afatit kohor prej 30 ditësh, konsiderohet e pavlefshme dhe nuk shqyrtohet.

92.2 Kur një parregullsi e pretenduar nga tatimpaguesi rezulton se është e vërtete, atëherë titullari i administratës tatimore qe ka nxjerre vendimin për marrjen e masave te sigurisë, i përcaktuar sipas paragrafit 2 te nenit 92 te Ligjit, ka te drejte qe ne baze te një vendimi me shkrim, te motivoje revokimin e vendimit dhe te çliroje nga barra sendet mbi te cilat është vendosur barra siguruese apo hipoteka. Ne çdo rast vendimi i revokimit dhe i pranimit te kërkeses ankimore te tatimpaguesit duhet te jete i arsyetuar dhe te jepet brenda afateve kohore te parashikuara ne rastin e kthimit te përgjigjes për një ankim tatimor. Ne çdo rast vendimi qe ka marre ne shqyrtim kërkesën për kundërshtim te vendimit te marrjes se masave te sigurisë për shkak te parregullshmerive ne ekzekutim ruhet ne dosjen e tatimpaguesit.

92.3 Tatimpaguesi ka te drejte te apeloje vendimin e Drejtorit te Drejtorise Rajonale, te Zyrës se Tatimeve te njësisë se qeverisjes vendore, brenda afateve dhe ne formën dhe mënyrën e kërkuar nga Kreu XIII i Ligjit dhe sipas procedurave te përcaktuara ne këtë udhëzim për ankimet tatimore.

93. Sekuestrimi i pasurisë

93.1 Sipas nenit 89 te ligjit, ne lajmërimin për pagimin e detyrimeve tatimore, administrata tatimore është e detyruar te njoftoje tatimpaguesin për afatin kohor qe ai ka ne dispozicion për te paguar vullnetarisht detyrimin e tij tatimor. Kur administrata tatimore konstaton se nga ana e tatimpaguesit nuk është paguar detyrimi brenda këtij afati kohor, ajo, ne përputhje me nenin 90 dhe 91 te ligjit, bllokoi llogarite bankare te tatimpaguesit, nxjerr njoftimin për fillimin e procedurave te mbledhjes me force te detyrimit tatimor, si dhe merr masat për sigurimin e pasurisë se tij duke vendosur mbi sendet ne pronësi te tatim paguesit, barre siguruese apo hipoteke. Me nxjerrjen e Urdhër Bllokimit sipas nenit 90 dhe Vendimit për marrjen e masave te sigurisë ne përputhje me nenin 91 te ligjit, administrata tatimore siguron ne favor e saj pagimin e detyrimit nëpërmjet tërheqjes se parave nga llogaria bankare e tatimpaguesit, ose nëpërmjet vendosjes se sekuestros per pasuritë mbi te cilat është vendosur barra siguruese dhe hipoteka. Sipas nenit 90 te Ligjit për procedurat tatimore bankat te cilave ju është dërguar Urdhër Bllokimi i llogarive dhe depozitave te kursimit te tatimpaguesit kalojnë, sipas parashikimeve te pikës 90.1 te këtij Udhëzimi, shumat ne favor te administrates tatimore, dhe nëse këto shuma nuk plotësojnë detyrimin tatimor te papaguar te tatim paguesit, administrata tatimore sekuestron ne favor te saj te gjitha sendet e luajtshme dhe te paluajtshme ne pronësi te tatimpaguesit, ndaj te cilave ajo ka vendosur me pare barrën siguruese apo hipotekën.

93.2 Administrata tatimore është organi përgjegjës për kryerjen e te gjitha veprime procedurale për te ekzekutuar sekuestron mbi sendet, mbi te cilat janë vendosur si barre siguruese dhe hipoteke. Për këtë qellim administrata tatimore e cila ka kompetencën e kryerjes se sekuestros, njofton zyrën ku ajo ka regjistruar barrën siguruese, dhe Zyrën Qendrore dhe Vendore te Regjistrimit te Pasurive te Paluajtshme ne rastin kur sendet janë ne hipoteke.

93.3. Urdhëri për Sekuestrim nxirret nga Drejtori i Drejtorisë Rajonale, ose titullari i Zyrës Tatimore te qeverisjes vendore. Sekuestrimi mbi te gjitha pasuritë e luajtshme dhe te paluajtshme dhe te drejtave mbi këto pasuri te tatimpaguesit debitor ekzekutohet duke filluar mbas 37 ditëve nga data e nxjerrjes se njoftimit te detyrimit tatimor te papaguar, me ane te te cilit tatimpaguesi është njoftuar për fillimin e procedurave për mbledhjen me force te detyrimeve tatimore. Procedurat për vendosjen ne sekuestro mbi pasuritë e tatimpaguesit debitor nuk pezullohen dhe nuk pushojnë, deri sa nga ana e tatimpaguesit te jete shlyer plotësisht detyrimi tatimor. Ne rastin e mallrave të cilat për nga natyra e tyre mund të prishen deri ne momentin e shitjes, organi tatimor bën shitjen e tyre te menjëhershme, me çmimin e tregut dhe arkëton menjëherë vlerën e tyre për efekt te shlyerjes së detyrimeve tatimore

të papaguara.

93.4.1 Administrata tatimore, e ushtron te drejtën e saj për nxjerrjen e Urdhrit për Sekuestrim, vetëm nëse ajo me pare kundrejt tatimpaguesit ka nxjerre Vendimin për masat e sigurimit te pasurisë se tatimpaguesit, sipas parashikimeve te nenit 91 te Ligjit. Ne çdo rast do te konsiderohet si akt për marrjen e masave te sigurisë kundrejt pasurisë se tatimpaguesit debitor, akti qe organi tatimor ka nxjerre ne kuptim te nenit 91 te Ligjit, me ane te se cilit njofton se ndaj tatim paguesit debitor kane filluar procedurat e mbledhjes me force te detyrimeve tatimore, dhe se te gjitha pasuritë te luajtshme apo te paluajtshme te debitorit janë te renduara ose rendohen me barre siguruese apo hipoteke. Çdo veprim i kryer për tjetërsim te pasurive te luajtshme apo te paluajtshme te të tretëve nga data e nxjerrjes se njoftim vlerësimit tatimor prej tatim paguesit do te konsiderohet prej administratës tatimore si i pavlefshëm, dhe detyrimi për arkëtimin e këtij detyrimi tatimor do te shtrihet edhe tek personat ne emër dhe për llogari te te cilëve ka kaluar kjo pasuri.

93.4.2 Sekuestrimi i pasurive te tatimpaguesit mbi te cilat me ane te Vendimit te marrjes se masave te sigurisë është vendosur barre siguruese apo hipoteke, behet nga administrata tatimore ditën e pare pasardhëse te punës qe llogaritet mbas 37 ditëve nga data kur administrata tatimore i ka dërguar tatimpaguesit, njoftimin për pagimin e detyrimeve tatimore te papaguara prej tij, dhe qe e ka njoftuar se ndaj tij do te fillojnë procedurat për mbledhjen me force te detyrimit tatimor. Njoftimi për pagimin e detyrimeve tatimore dhe per fillimin e procedurave për mbledhjen me force te detyrimeve tatimore, do te konsiderohet i marre nga tatim paguesi ditën e 37 te nisjes se tyre me poste apo me dorëzimin dorazi kundrejt konfirmimit për marrjen e tij nga ana e tatimpaguesit. Me kalimin e këtij afati, ditën e pare te punës mbas ditës se 37, administrata tatimore i konsideron te gjitha pasuritë e tatimpaguesit te siguruara me barre siguruese apo hipoteke, për efekt te arkëtimin te detyrimit tatimor te papaguar.

93.5 Administrata tatimore kur ka njoftime apo prova me ane te cilave provon se pagimi i detyrimit tatimor, megjithë marrjen e masave te sigurisë, është në rrezik, nuk respekton afatet për sekuestrimin e pasurisë nëpërmjet nxjerrjes se Urdhrit për Sekuestrim, sipas nenit 93 te Ligjit, por bën sekuestrimin e menjëhershëm te pasurive te tatimpaguesit në favor të administratës tatimore. Administrata tatimore vepron sipas paragrafit 5 te nenit 93 te Ligjit, në ato raste kur ajo ka te dhëna se tatimpaguesi, përpiket te tjetërsojë pasuritë e tija, apo te ulë vlerën e tyre, si dhe kur ai kërkon te largohet nga vendi. Ne cdo rast kur administrata tatimore gjykon se sipas analizës së riskut të kryer prej saj, megjithë marrjen e masave te sigurisë, detyrimi tatimor është ne rrezik për tu arkëtuar, ajo (administrata) vepron sipas paragrafit 5 te nenit 94 te Ligjit.

94. Urdhëri i sekuestrimit

94.1.1 Urdhëri i Sekuestrimit, është akti i vetëm me ane të të cilit administrata tatimore ka te drejte filloje procedurat e shitjes për pasuritë kundrejt të cilave më pare ishte vendosur masat e sigurisë. Urdhëri i Sekuestrimit behet me shkrim nga Drejtori i Drejtorisë Rajonale Tatimore apo Titullari i Zyrës Tatimore te Njësisë Vendore.

94.1.2 Urdhëri i Sekuestrimit përmban detyrimisht te dhënat e parashikuara ne nenin 94 te Ligjit.

Ne Urdhërin e Sekuestrimit pervecse sa parashikohet ne nenin 94 te Ligjit, duhet të përfshihet edhe informacioni i meposhtem:

- a) Emri i tatimpaguesit;
- b) NIPT-i;
- c) Selia e regjistruar, dhe ne rastin personave te parashikuar ne nenin 99 te ligjit, nëse ata janë persona fizike edhe adresa e vendbanimit te tyre;
- ç) Numri dhe data e njoftimit te vlerësimit tatimor.

95. Pasuria, objekt i sekuestrimit

95.1 Administrata tatimore për efekt të arkëtimin të detyrimeve tatimore të papaguara, sipas Kreut XI te ligjit, ka të drejtë të sekuestrojë pasurinë e tatimpaguesit debitor dhe ta shesë atë sipas parashikimeve të këtij Kreu. Por ajo (administrata tatimore) sipas nenit 95 te Ligjit nuk mund te sekuestroje dhe te kaloje ne favor të saj për te shitur me vone me qellim arkëtimin e detyrimeve tatimore te papaguara pasuritë siç janë përcaktuar ne nenin 529 te Kodit te Procedurës Civile. Sipas këtij neni administrata tatimore nuk mund te sekuestroje pasuritë e mëposhtme:

- a) sendet e përdorimit personal të debitorit dhe të familjes së tij si: veshjet, shtresat, mbulesat, mobiljet për aq sa ato janë të nevojshme për jetesën e tyre;
- b) ushqimet dhe lëndët djegëse që i nevojiten debitorit dhe familjes së tij për tre muaj;

- c) dekoratat dhe sende kujtimi, letra, shkresa të familjes dhe librat profesionalë;
- ç) librat, veglat muzikore, mjetet e artit që nevojiten për veprimtarinë shkencore dhe artistike të debitorit dhe të familjes së tij;
- d) deri 3 dynymë tokë, 2 kafshë për punimin e tokës, 1 lopë, 6 dele ose 6 dhi, fara për mbjelljet e ardhshme, si dhe ushqimi i këtyre kafshëve për 3 muaj për personat që jetojnë me punë bujqësore ose blegtorale;
- dh) ndihma që u jepet nënave me shumë fëmijë ose të vetme, pensionet e pleqërisë, të invaliditetit ose familjare ose bursa e studimit përveç kur detyrimi është për ushqim. Në këtë rast nuk mund të sekuestrohet më shumë se 1/2 e shumës së pensionit ose të bursës;
- e) frutat natyrore një muaj para se ato të piqen.

96. Shitja e pasurisë së sekuestruar

96.1 Me qëllim arkëtimin e detyrimit tatimor, të gjitha sendet e paluajtshme ose të luajtshme të sekuestruara nga administrata tatimore, prej tatimpaguesit, i nënshtrohen procesit të shitjes së tyre, nëse nga ana e tatimpaguesit nuk është shlyer detyrimi tatimor. Në këtë rast administrata tatimore vepron në përputhje me të gjitha rregullat e parashikuara në Ligjin “Për ankandin Publik”. Në zbatim të procedurave të shitjes, administrata tatimore e cila ka nxjerrë urdhrin e sekuestrimit është edhe Autoriteti Shitës, i cili është përgjegjës për realizimin e ankandit publik. Gjate procesit të shitjes ajo mban procesverbal dhe dokumentacion të plote për procedurat e kryera nga fillimi i ankandit deri në përfundimin e tij. Në të gjitha procedurat e saj duke vepruar si Autoriteti Shitës, ajo është përgjegjëse në përputhje me Ligjin “Për ankandin publik”.

96.2.1 Me përfundimin e procesit të shitjes së sendeve të sekuestruara, të ardhurat e arkëtuara nga procesi do të përdoren nga ana e administratës tatimore sipas rradhës së parashikuar nga neni 79 i Ligjit dhe që janë si më poshtë:

- a) kostot administrative, të cilat përbehen nga të gjitha kostot administrative të papaguara me pare për marrjen e masave të sigurisë, sekuestrimit të tyre, vlerësimit, transportit, të publikimit, si dhe ato të zhvillimit të ankandit publik. Kostot e tjera administrative për këtë proces janë sipas parashikimeve të këtij Udhëzimi në zbatim të nenit 79 të Ligjit “Për Procedurat Tatimore”;

- b) gjokat e vlerësuara dhe të papaguara nga tatimpaguesi;

- c) kamatëvonesat për pagimin e detyrimeve tatimore; dhe

- ç) tatimi.

96.2.2 Në ato raste kur nga shitja realizohen me shume të ardhura se sa ka qene detyrimi tatimor i papaguar prej tatimpaguesit, këto shuma administrata tatimore është e detyruar t’ia kthejë tatimpaguesit brenda 5 ditëve pune nga data e përfundimit të arkëtimin të parave të realizuara nga shitja në favor të administratës tatimore. Në këtë rast administrata tatimore njofton me shkrim tatimpaguesin, si dhe i kërkon atij të japë numrin e llogarisë bankare në mënyrë që të bëhet kalimi i këtyre shumave në favor të tatimpaguesit. Në rast se tatimpaguesi nuk ka llogari bankare, atëherë këto shuma depozitohen në një bankë me seli në Republikën e Shqipërisë, në vendin ku tatimpaguesi ka selinë apo vendbanimin e tij, në emër dhe për llogari të këtij të fundit.

96.3 Shuma e mbetur i kthehet tatimpaguesit brenda pesë ditëve pune nga data e përfundimit të ankandit.

97. Transferimi i detyrimit tatimor palës së tretë

97.1.1 Administrata tatimore, gjithnjë niset nga qëllimi kryesor, ai i mbledhjes së detyrimeve tatimore të papaguara. Për arritjen e këtij qëllimi ajo kryen të gjitha veprimet e parashikuara nga nenet 89-96 të këtij ligji, dhe në rast se, edhe me përfundimin e këtyre veprimeve që përfundojnë me shitjen e sendeve të sekuestruara prej saj, nuk arrihet të arkëtohet detyrimi tatimor i papaguar, apo nuk është e mundur që të ndërmerren masat e parashikuara në këto nene, ajo ka të drejtë të kërkojë përmbushjen e këtij detyrimi edhe nga personat e trete, nëpërmjet transferimit të detyrimit të tatimpaguesit tek këta persona. Sipas nenit 97, paragrafi 1 i Ligjit, persona të trete të cilëve administrata tatimore u transferon detyrimin, konsiderohen ata persona, të cilët gjate periudhës së mbledhjes me force të detyrimeve kundrejt një tatimpaguesi, kanë përfutur prej tij pasuri të ndryshme. Në kuptim të zbatimit të ligjit për procedurat tatimore, pasuritë e përfutura mund të jene si sende të luajtshme ashtu edhe të paluajtshme. Paragrafi i parë i nenit 97 të Ligjit “Për Procedurat Tatimore”, kërkon domsdoshmerisht përmbushjen e dy kriterëve për transferimin e detyrimit. Se pari detyrimi tatimor i tatimpaguesit të mos jete arkëtuar plotësisht edhe pas shitjes së pasurive të tatimpaguesit, pasuri ndaj të cilave me pare

ishin marre masat e sigurimit te detyrimit, dhe se dyti qe personi i trete t'i ketë fituar këto pasuri prej tatimpaguesit debitor, gjate periudhës se fillimit dhe zbatimit te procedurave te mbledhjes me force te detyrimit tatimor te papaguar. Vetëm ne këto raste administrata tatimore transferon detyrimin e papaguar tek personi i trete.

97.1.2 Nese administrata tatimore ndodhet përpara rastit te dhëne ne paragrafin 97.1.1 më lart, ajo është e detyruar t'i njoftoje personit te trete, detyrimin tatimor te transferuar. Ne këtë njoftim administrata tatimore njofton personin e trete, se tek ai është transferuar detyrimi tatimor i një tatimpaguesi, nga i cili ky person ka përfituar pasuri gjate periudhës se sekuestrimit te pasurive te tatimpaguesit debitor. Njoftimi i këtij detyrimi behet gjithmonë me shkrim, dhe përmban:

a) Emrin tregtar apo emrin ne rastin e personit fizik, apo individ, dhe ne rastin e fundit gjeneralitetet e këtij te fundit, te personit te trete qe i transferohet detyrimi;

b) NIPT-in, nëse ka;

c) Selinë e regjistruar apo adresën e vendbanimit te tij;

ç) Shumën e detyrimit qe atij i transferohet si detyrim tatimor;

d) Vlerësimin e shumës qe i takon te paguaje, dhe se ku është mbështetur për llogaritjen e saj;

dh) Pasurinë e përfituar prej tij nga tatimpaguesi debitor gjate periudhës se procedurave te sekuestrimit te pasurisë se tatimpaguesit debitor;

e) Afatin e pagimit te kësaj shume ne favor të administratës tatimore;

f) Bankën dhe numrin e llogarisë se ku do te kryeje pagesën;

g) Emrin tregtar, apo emrin e regjistruar te tatimpaguesit, detyrimi i te cilit nuk është arkëtuar edhe pas shitjes se pasurive te tij;

gj) NIPT-in e tatimpaguesit debitor;

h) Selinë e regjistruar apo adresën e tatimpaguesit debitor.

97.1.3 Administrata tatimore konsideron si afat maksimal te pagimit te shumës se detyrimit tatimor qe i transferohet personit te trete ditën e 14, dite e cila llogaritet duke filluar nga data e marrjes dijeni te njoftimit te parashikuar ne paragrafin e mësipërm. Si vlerësim se njoftimi ka mbërritur, ne ato raste kur administrata nuk ka konfirmim për marrjen e tij, do te merret afati maksimal postar qe llogaritet nga data e nisjes se njoftimit me poste deri ne mbërritjen ne adresën e personit te trete. Njoftimi për personin e trete mund te behet edhe me forma te tjera te dërgimit te tij si dhe me dhënien dorazi te tij kundrejt konfirmimit për marrjen e tij për personin qe i adresohet njoftimi. Personi i trete te cilit i drejtohet njoftimi duhet te paguaje detyrimin brenda afatit 14 ditor nga data e marrjes dijeni për njoftimin. Ne rast se dita e 14 bie dite pushimi, ky afat shtyhet deri ne ditën e pare te punes qe vjen mbas këtij afati.

97.2 Detyrimi tatimor qe do te perlllogaritet per personin e trete ndaj te cilit eshte transferuar detyrimi, do te behet mbi bazen e vleres se tregut te pasurise e cila i eshte transferuar personit te trete. Ne asnjë rast organi tatimor, nuk mund te llogarise detyrimin per personin e trete me shume sesa eshte vlera reale e tregut per pasurinë e përfituar prej tij. Për te llogaritur vlerën e tregut administrata tatimore mbështetet ne te dhëna qe mund te marre prej INSTAT-it, në te dhëna qe ajo disponon prej tatimpaguesve te tjerë për te njëjtin transaksion të kryer ne kushte dhe vend te njëjte me atë qe ka kryer tatimpaguesi dhe personi i trete, në çmime qe mund te kenë zyra te ndryshme qe merren me regjistrimin e pasurive dhe në çmimet ne rastet e kryerjes se transaksioneve për kalimin e pronesise se tyre, në çmimet qe mund te ketë nxjerre vete administrata tatimore nga hulumtimi i tregut.

97.3 Ne çdo rast kur detyrimi tatimor i transferohet një te tretë, administrata tatimore kryen te gjitha veprimet e parashikuara nga neni 88 e vijues i ligjit dhe ne këtë udhëzim, pasi personi i trete qe i eshte transferuar detyrimi tatimor, konsiderohet si tatim pagues debitor dhe njoftohet për transferimin e këtij detyrimi. Ne çdo rast njoftimi përveç sa është parashikuar ne nenin 89 te Ligjit, dhe ne këtë Udhëzim, duhet te përmbaje te arsyetuar edhe shkakun e transferimit te këtij detyrimi tatimor tek personi i trete. Personit te cilit i transferohet detyrimi, i jepen te gjitha te drejtat qe ai ka për ta kundërshtuar këtë transferim, dhe për t'i provuar administratës tatimore, se detyrimi tatimor nuk mund t'i transferohet këtij personi. Nëse personi qe i transferohet detyrimi, edhe pas njoftimit te bere nga administrata tatimore, nuk e kundërshton atë brenda afateve kohore te parashikuara ne ligj për tatimpaguesin, administrata tatimore është e detyruar te filloje te gjitha masat shtrënguese qe i jep ligji për mbledhjen me force te tatimit prej tij.

98. E drejta për të kërkuar detyrimet nga pala e tretë

98.1 Administrata tatimore, ne ato raste kur ka dijeni qe pale te treta kane per te paguar shuma te caktuara ne favor te tatimpaguesit debitor, mund te kërkoje nga këta persona qe detyrimet e tyre monetare kundrejt tatimpaguesit, ti derdhin ne favor te administratës tatimore. Palët e treta për të kryer këto pagesa ne favor te administratës tatimore, duhet te jene njoftuar prej kësaj te fundit me shkrim, dhe detyrimi i tyre fillon brenda 30 ditëve nga data e marrjes se njoftimit, por jo me vone se sa 37 dite prej datës se nisjes se njoftimit nga organit tatimor.

98.2 Ne çdo rast administrata tatimore është e detyruar te njoftoje palën e trete sipas afateve te përcaktuara ne nenin 69 te ligjit për procedurat tatimore, çka do te thotë qe ajo brenda 10 ditëve nga data e marrjes dijeni për pagesat qe kane për te kryer palët e treta kundrejt tatimpaguesit duhet te përgatisë njoftimin për palën e trete. Si rregull administrata tatimore duhet te nxjerre njoftimin qe ditën e pare te marrjes dijeni te detyrimeve qe palët e treta i kane tatimpaguesit, detyrimi tatimor i te cilit nuk është paguar.

98.3.1 Nëse me kalimin e 37 ditëve nga data kur është nxjerre njoftimi për pagimin e detyrimeve nga pala e trete, prej kësaj te fundit nuk janë kryer pagesat, administrata tatimore mund te filloje te gjitha procedurat e parashikuara nga nenet 88 e vijues te ligjit

98.3.2 Kur tatimpaguesi nuk e ka paguar detyrimin e tij brenda afatit 30 ditor te njoftuar sipas paragrafit te pare te nenit 98, dhe kur njoftimi i është dërguar brenda te gjitha afateve te parashikuara ne nenin 98, paragrafi 2 te Ligjit, administrata tatimore fillon mbledhjen me force te këtij detyrimi ndaj personit te trete. Procedura e mbledhjes me force te detyrimit tatimor ndaj nje personi te trete është e njëjte me procedurën për mbledhjen e detyrimeve tatimore te papaguara nga tatimpaguesit debitorë.

99. Përgjegjësia e ortakut, aksionerit dhe administratorit

99.1 Ne rastin e personave juridike, kur pas shitjes se pasurive te personit tatimpagues debitor, administrata tatimore nuk ka arritur ta mbledhë detyrimin tatimor te papaguar kundrejt saj, ajo e transferon detyrimin tatimor te personit juridik tek ortakët, aksionerët dhe tek administratorët e personit juridik. Si te tille do te konsiderohen vetëm ata persona qe figurojnë me cilësitë e mësipërme ne regjistrin tregtar apo ne regjistrat e tjerë ku personi juridik është i regjistruar, mbas datës se daljes se njoftimit te detyrimit tatimor për tatim paguesin. Transferimi i detyrimeve personave te parashikuar me sipër lejohet vetëm ne rastet e parashikuara ne nenin 16 te Ligjit “Për sipërmarrjet dhe shoqëritë tregtare”. Për këtë qellim, se pari administrata tatimore duhet te ketë analizuar nëse personi juridik, përgjegjësia e te cilit për mospagimin e detyrimit tatimor u transferohet personave, ndodhet vërtete ne kushtet e nenit 16 te ligjit “Për sipërmarrjet dhe shoqëritë tregtare”.

99.2 Ne çdo rast, kur detyrimi tatimor i papaguar u kalon personave sipas parashikimeve te nenit 99, paragrafi 1 i Ligjit “Për procedurat tatimore”, administrata do t'i konsideroje ata si debitorë solidarë. Kjo do te thotë qe te gjithë janë përgjegjës për përmbushjen e detyrimit tatimor te papaguar, por ne çdo rast kjo përgjegjësi individuale do te jete e njëjte me pjesën qe ortakë apo aksioneri zotëron ne kapitalin themeltar te shoqërisë. Ne ato raste kur debitor është edhe administratori i shoqërisë, administrata tatimore duhet te kontrolloje nëse administratori i shoqërisë, është ortak apo aksioner ne kapitalin themeltar te shoqërisë. Ne ato raste kur administratori është ortak apo aksioner ne kapitalin themeltar te shoqërisë, përgjegjësia e tij është njëjte me atë te ortakeve apo aksionereve te tjerë te shoqërisë. Ne rastin kur administratori nuk ka cilësinë e ortakut administrata tatimore duhet ta trajtojte atë si debitor solidar, bashke me ortakët apo administratorët e tjerë te shoqërisë. Ne çdo rast administrata tatimore nuk bën ndarjen e detyrimit tek personat me cilësinë e ortakut, aksionerit apo administratorit, por vetëm njofton këta për transferimin detyrimit, dhe janë këta te fundit te detyruar bashkërisht për përmbushjen e tij. Administrata tatimore nuk i ndan këta persona nga njeri tjetri por kërkon prej tyre përmbushjen e detyrimit. Ne çdo rast administrata tatimore duhet te mbaje ne konsiderate Kodin Civil, nenet 423 e vijues te tij, për përmbushjen e detyrimit nga personat e mësipërm te cilët konsiderohen si solidarë ne përmbushjen e tij.

99.3 Ne rast se personi juridik tatimpagues i cili ka detyrime tatimore te papaguara, nuk arrin t'i paguaje keto detyrime edhe pas perfundimit te procesit te likuidimit apo falimentimit, detyrimi tatimor i papaguar, iu transferohet si solidarë personave qe kane patur cilësinë e ortakut, aksionerit apo te administratorit/administratoreve ne momentin e kryerjes se procesit te likuidimit apo falimentimit te personit tatimor debitor për detyrimet tatimore. Ne këtë rast administrata tatimore e transferon detyrimin e saj te tretëve, duke respektuar te njëjtën mënyre dhe rregulla si kur transferon

detyrimin tek këta, sipas paragrafit 1 dhe 2 te nenit 99.

99.4.1 Ne çdo rast kur administrata tatimore transferon detyrimin tatimor te papaguar prej personit juridik, ajo e njofton aktin e transferimit te këtij detyrimi, personave te parashikuar ne paragrafin 1 te nenit 99 te Ligjit “Për procedurat tatimore”, duke i njoftuar ata. Rregullat e parashikuara ne kapitullin XIII “Mbledhja me force e tatimeve” duhet te respektohen nga administrata tatimore për kryerjen njoftimeve te saj. Ne çdo rast, edhe kundrejt personave qe kane cilësinë ortakut, aksionerit apo te administratoreve te personit juridik detyrimi tatimor i te cilit nuk është paguar, janë te vlefshme për te arkëtuar detyrimin, te gjitha veprimet e parashikuara nga nenet 88 e vijues te Ligjit “Për procedurat tatimore”, çka nënkupton qe administrata tatimore ne momentin e transferimit te këtij detyrimi, i konsideron ata si tatimpagues, detyrimi i te cilëve nuk është arkëtuar dhe ndaj tyre do te filloje me force mbledhjen e detyrimeve tatimore. Ne çdo rast kundrejt këtyre personave detyrimi do te jete i përbashkët dhe ne çdo rast ata janë solidare, çka nënkupton se për arkëtimin e detyrimeve do te trajtohen njësoj si debitorët solidare sipas nocioneve te dhëna ne Kodin Civil nenet 423-435 te tij.

99.4.2 Ne çdo rast kur administrata tatimore fillon mbledhjen e detyrimeve tatimore te papaguara nga personat qe kane cilësinë ortakut, aksionerit apo administratorit te personit juridik tatimpagues, detyrimi i te cilit eshte i pambledhur dhe iu eshte transferuar këtyre te fundit, ajo i merr masat shtrënguese vetëm nëse është përpara kushteve te parashikuara nga neni 88 i Ligjit “Për procedurat tatimore”. Një gjë e tille do te thotë qe detyrimi tatimor i transferuar këtyre personave ka marre forme te prere dhe është ne fuqi.

100. Parashkrimi i së drejtës për fillimin e procedurave për zbatimin e masave shtrënguese

100.1 Procedurat për mbledhjen me force te tatimeve, qe janë procedurat për zbatimin e masave shtrënguese te parashikuara nga ligji, janë ne te drejtën e organit tatimor për tu filluar brenda 5 viteve nga data kur detyrimi tatimor duhej te paguhej. Detyrimi per te paguar tatimin eshte dita kur vlerësimi tatimor eshte hedhur zyrtarisht ne regjistrat apo sistemet elektronike te administratës tatimore. Një gjë e tille do te thotë, qe e drejta e administratës tatimore për te filluar zbatimin e masave shtrënguese parashkruhet me kalimin e 5 viteve nga data e mesiperme.

100.2 Afati parashkrues për te drejtën e administratës tatimore për zbatimin e masave shtrënguese, ndërpritet vetëm nëse gjate periudhës 5 vjeçare kane ndodhur njëra nga ngjarjet e mëposhtme:

a) Periudha kohore kur detyrimi tatimor është kundërshtuar nga ana e tatimpaguesit. Si periudhe gjate se cilës ndërpritet afati parashkrues për nxjerrjen dhe zbatimin e masave shtrënguese do te konsiderohet koha nga data kur tatimpaguesi ka paraqitur një ankim ne organin administrativ dhe deri ne përfundimin e shqyrtimit te ankimit te tij ne rruge gjyqësore. Periudha e ankimit mbaron ditën qe akti i organit tatimor me ane te te cilit është vendosur tatimi ka marre forme te prere. Ne ketë rast afati i llogaritjes se parashkrimit te se drejtës se administratës tatimore për zbatimin e masave shtrënguese fillon ditën e nesërme nga data e marrjes se aktit tatimor forme te prere.

b) Kur detyrimi tatimor është objekt i një kontrolli ose hetimi zyrtar nga ana administratës tatimore. Ne ketë rast si date ne te cilën ndërpritet afati do te merret data ne te cilën administrata tatimore, ka marre një vendim qe për detyrimin tatimor te zhvilloje kontrollin apo te ketë nisur një hetim tatimor. Data ne te cilën do te rifilloje llogaritja e afatit parashkrues do te merret dita e nesërme e datës ne te cilën kontrolli tatimor apo hetimi zyrtar i administratës tatimore ka përfunduar, dhe data e vendosur ne aktin zyrtar, me ane te cilin mbyllet kontrolli apo hetimi zyrtar i administratës tatimore.

c) Kur detyrimi tatimor është objekt i një çështjeje penale. Si date për fillimin e ndërprerjes se afatit parashkrues te parashikuar ne nenin 100 paragrafi 1 do te merret data kur organi i ndjekjes se veprës penale ka regjistruar fillimin e procedimit penal, dhe ky afat do te filloje te llogaritet nga dita e nesërme e datës kur ceshtja penale është mbyllur me një vendim te vlefshëm dhe te formës se prere te organit te ndjekjes penale apo te gjykatës qe ka shqyrtuar ceshtjen penale.

101. Detyrimi për t'u paraqitur

101.1 Me qellim për te zbatuar ne mënyre te rregullt dhe te plote legjislacionin tatimor, si dhe për te marre te dhëna te nevojshme për çështje te cilat i kërkohen administratës tatimore për zbatimin e ligjit, ajo ka të drejtë te thërrasë dhe te dëgjoje çdo person i cili ka dijeni për ceshtjen e cila është ne objektin e punës se organit tatimor brenda kufijve te dhëne nga ligji.

101.2 Thirrja e personave pranë administratës tatimore behet ne ato raste kur personi i cili thirret ka ne zotërim dokumente apo regjistrime te ndryshme te te dhënave, te cilat kane interes për

organin tatimor, për përcaktimin sa me të drejte të detyrimit tatimor, ose kur bëhet në funksion të masave shtrënguese për mbledhjen e detyrimeve tatimore, me qëllim marrjen e informacioneve për pasuri apo transaksione të kryera nga tatimpaguesi.

101.3 Flete thirrja mundëson administratën tatimore të ushtrojë funksionet e saj në ato raste kur ajo nuk arrin të sigurojë bashkëpunimin vullnetar të tatimpaguesve. Kjo metode përdoret për të detyruar paraqitjen e personave, me apo pa dokumenta, si dhe deklarimin e tyre mbi ceshtje që lidhen me hetime të kryera nga administrata tatimore. Informacioni i kërkuar në një fletë thirrje mund të jetë i natyrës dokumentare ose dëshmuuese.

Informacioni që kerkohet të merret duhet t'i përshtatet qëllimit të hetimit të ceshtjes dhe është e arsyeshme të supozohet se ky informacion është në zotërim të personit të cilit i drejtohet fletë thirrja.

Fletë thirrja nxirret që të sigurohet informacioni që nuk është dhënë në mënyrë të vullnetshme nga tatimpaguesi ose nga një palë të tretë. Gjithashtu fletë thirrja mund të nxirret kur pala e tretë kërkon nxjerrjet e saj për të justifikuar dhënien e informacionit.

Në rast se fletëthirrja synon të sigurojë marrjen e të dhënave ose dokumenteve të posaçme, atëherë fletëthirrja duhet të përmbajë një përshkrim të qartë të të dhënave apo dokumentave që kerkohen. Për shembull, në rast se qëllimi i fletë thirrjes është marrja e informacionit që i nevojitet administratës tatimore për vlerësimin e detyrimit të TVSH-se për periudhën tatimore mars 2008, atëherë në fletë thirrje duhet të shkruhet "të gjithë regjistrat dhe të dhënat në zotërimin tuaj ose brenda kontrollit dhe aksesit tuaj në lidhje me detyrimin e TVSH-se të tatimpaguesit për periudhën tatimore Mars 2008".

Në rast se fletë-thirrja synon të sigurojë marrjen nga administrata tatimore të të dhënave ose dokumenteve të ndryshme nga persona të tretë, atëherë fletëthirrja duhet të përmbajë një përshkrim të qartë të transaksioneve që personi i tretë mund të ketë kryer me tatimpaguesin debitor, përfshirë të dhëna apo dokumenta të tjera që kerkohen.

Personi që thirret duhet të paraqitet personalisht. Ai/ajo nuk mund të dërgojë një përfaqësues por mund të shoqërohet nga një i tillë.

Administrata tatimore dhe personi i thirrur për t'u paraqitur mund të bien dakort për ndryshimin e datës dhe orës së paraqitjes. Asnjë ndryshim nuk mund të bëhet në mënyrë të njëanshme nga i thirruri në lidhje me datën dhe orën e takimit. Kjo do të përbente shkas për penalizimin e personit të thirrur në përputhje me ligjin.

Në paraqitjen e tij, dëshmitari mund të pyetet në lidhje me regjistrat dhe të dhënat e tjera të tatimpaguesit të cilat ekzistojnë në formë shkresore. Nëse thirrja përmban kërkesën për dokumenta specifike, personi i thirrur duhet t'i paraqesë ato dokumenta sigurisht kur ato janë nën zotërimin apo aksesin e tij/saj.

Në rastet kur nuk është e qartë për administratën tatimore se cilat dokumenta specifike mund të zotërojë tatimpaguesi apo një palë e tretë, fletë thirrja mund të nxirret vetëm për tu paraqitur dhe për të dëshmuar. Një fletë thirrje e dytë mund të nxirret duke përshkruar me hollësi të mjaftueshme të dhënat apo dokumentat që nevojiten.

101.4 Fletë thirrja dërgohet me postë rekomandë, të paktën 15 ditë kalendarike para datës së caktuar për paraqitje ose dërgim informacioni. Nëse një tatimpagues ose palë e tretë merr një fletë thirrje nga administrata tatimore dorazi, një kopio e fletë thirrjes duhet t'i dërgohet edhe me postë rekomandë.

101.5 Kur administrata tatimore kërkon të thërrasë një person për tu paraqitur, ajo e bën këtë duke pasur parasysh kohën që personi ka me të përshtatshme për tu paraqitur, normalisht gjatë orëve zyrtare të punës, me përjashtim të rasteve kur për nevoja urgjente thirrja bëhet jashtë orarit zyrtar dhe për këtë bëhet dakort me personin e thirrur. Një fletë thirrje për paraqitje urgjente mund të bëhet kur administrata tatimore ka bindjen se tatimpaguesi ose pala e tretë mund të humbasin, manipulojnë apo zhdukin dokumentat që disponojnë.

101.6 Kur personi i thirrur nuk paraqitet në vendin dhe orën e kërkuar nga ana e administratës tatimore, dhe nuk ka paraqitur shkaqe të arsyeshme për pamundësinë objektive të paraqitjes së tij, administrata tatimore ka detyrimin e aplikimit të sanksioneve ndëshkuese në përputhje me nenet 126 dhe 127 të Ligjit.

101.7 Në ato raste kur tatimpaguesi ose pala e tretë janë në pamundësi objektive për tu paraqitur, ato njoftojnë administratën tatimore e cila shtyn takimin për një datë tjetër, dhe për këtë

qellim duhet te njoftoje përsëri personin sipas formës dhe procedurës te parashikuar ne nenin 105 te ligjit. Si shkaqe objektive te cilat e detyrojnë personin të mos paraqitet, mund te merren ne konsiderate, sëmundja e personit apo e familjareve te tij ne ato raste kur këta te fundit kane nevojë për kujdesin e personit qe është thirrur, kur nuk ndodhet përkohësisht brenda territorit te Republikës se Shqipërisë, ose ne ato raste kur ditën dhe orën e takimit ai është thirrur nga ndonjë gjykatë e çdo shkalle për pjesëmarrje me cilësi te ndryshme procedurale ne gjykim, dhe raste te tjera te ngjashme me to. Ne çdo rast administrata tatimore duhet te kete te provuara prej personit arsyen e mosparaqitjes para organit tatimor. Ne rastin e mos paraqitjes se shkaqeve për pamundësi objektive për tu paraqitur, administrata tatimore ndërmer sanksionet përkatëse sipas neneve 126 dhe 127 të ligjit. .

102. Ndërprerja e procedurave të mbledhjes me forcë të detyrimit tatimor

102.1 Administrata tatimore i ndërpret masat shtrënguese për sigurimin e pagimit te detyrimit tatimor ne rast se:

a) Tatimpaguesi e ka paguar te gjithë detyrimin e tij tatimor.

b) Në përputhje me nenin 100 të ligjit është parashkruar e drejta e administratës tatimore për fillimin e procedurave të zbatimit të masave shtërnguese, duke patur parasysh edhe rastet e ndërprerjes së afatit të parashkrimit sipas pikës 2 të nenit 100 të ligjit. Procedurat e mbledhjes me forcë të detyrimit tatimor që kanë filluar përpara skadimit të afatit të parashkrimit e spostojnë këtë afat deri në përfundim të procedurës. P.sh. nëse në zbatim të procedurave të mbledhjes me forcë është konfiskuar një sasi malli apo një automjet, një ditë para afatit të parashkrimit, ky afat do të shtyhet deri në datën e përfundimit të procedurës, pra të shitjes së mallit apo automjetit.

c) Kur nga ana e autoriteteve te parashikuara ne nenin 103 te Ligjit “Për procedurat tatimore” është vendosur dhe shpallur detyrimi tatimor i pambledhshem. Ne këtë rast ndërprerja e procedurave fillon nga dita e nxjerrjes se aktit për deklarimin e tatimeve si te pambledheshme, dhe kjo evidentohet dhe regjistrohet ne dosjen e tatim paguesit.

ç) Ne te gjitha ato raste kur tatimet janë falur me ligj nga ana e Kuvendit te Republikës se Shqipërisë. Ne këtë rast procedurat ndërpriten ditën e hyrjes ne fuqi te ligjit me ane te cilit është vendosur falja e detyrimeve tatimore, dhe kjo gjithë regjistrohet ne dosjen e tatim paguesit. Ne ato raste kur detyrimi tatimor përbehet nga detyrime qe falen dhe detyrime qe nuk falen administrata tatimore bën zbritjen e detyrimeve te falura dhe i regjistron ato ne dosjen e tatimpaguesit, dhe për pjesën e mbetur te detyrimit ajo mban ne fuqi masat shtrënguese për sigurimin e pagimit te detyrimit.

103. Procedurat për deklarimin e detyrimit tatimor si të pambledhshëm

103.1 Deklarimi si i pambledhshem i detyrimeve tatimore, është procesi i cili kryhet vetëm ne raste ekstreme, dhe vetëm ne ato raste kur administrata tatimore ka zbatuar te gjitha masat e mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore te parashikuara nga nenet 88- 101 te Ligjit, dhe nuk është arritur te mblidhet dhe te arkëtohet detyrimi tatimor. Detyrimi tatimor mund te deklarohet i pambledhshem vetëm ne rastet e mëposhtme:

a) Kur megjithëse eshte bere shitja e investimeve likuide dhe aktiveve te tjera, nuk eshte bere i mundur arketimi i detyrimit. Sipas këtij parashikimi administrata tatimore ne çdo rast duhet te ketë te evidentuara dhe te provuara qe ajo ka kryer te gjitha veprimet e kërkuara nga ligji për vendosjen e masave te sigurisë mbi te gjitha pasuritë e subjektit. Tatimpaguesi duhet gjithashtu të provojë se nuk disponon pasuri të tjera të çdo forme dhe kudo që të ndodhen të cilat mund të përdoren për shlyerjen e detyrimeve,

b) Tatimpaguesi dhe administrata tatimore provojnë me evidencë të saktë se tatimpaguesi nuk disponon asnjë lloj pasurie apo të ardhure që do mund të përdorej për shlyerjen qofte edhe me këtë te detyrimit tatimor te papaguar, dhe se edhe veprimtaria e ardhshme e tatimpaguesit, nuk mund te gjeneroje, apo te sjelle te ardhura, te cilat te jene te vlefshme për përmbushjen e detyrimit tatimor.

c) Kur administrata tatimore nga analiza e situatës financiare dhe pasurore te subjektit tatimpagues arrin ne përfundimin se edhe nëse ndaj tatimpaguesit do te fillonte nje procedure likuidimi apo falimentimi, shumua e detyrimit tatimor nuk mund te mblidhej edhe sikur ky proces te përfundonte dhe se pasuria ne pronësi te tatimpaguesit, debitorit qe gjendet pranë tij apo ne përdorim tek personat e trete, nuk është ne gjendje te përmbushe edhe pagimin e kostove administrative te këtij procesi.

Që detyrimi tatimor të konsiderohet i pambledhshëm duhet që të plotësohen të gjitha kushtet e dhëna në paragrafët a), b) dhe c) më lart.

103.2 Ne çdo rast tatimi do te deklarohet si i pambledhshem me ane te nje vendimi te nxjerre

nga titullari qe e ka ketë te drejte sipas nenit 103, paragrafi 5 dhe 6 te Ligjit. Vendimi për deklarimin e tatimit te pambledhshem duhet te jete i arsyetuar, dhe mbështetur ne prova. Vendimi duhet te arsyetoje se megjithë masat e marra për sigurimin e aseteve te tatimpaguesit dhe ekzekutimin e tyre, nuk ka asnjë mundësi reale për te bere te mundur pagimin e detyrimit. Administrata tatimore duhet te argumentojë se edhe sikur nga ana e saj te merren veprime te tjera, ne asnjë rast nuk është e mundur te arkëtohet detyrimi tatimor. Ne pjesën arsyetuese administrata tatimore duhet te jape nje vlerësim te gjendjes reale pasurore te tatimpaguesit, marrëdhëniet te tij me tretet, për aq sa i përket detyrimeve qe te tretet mund ti kenë tatimpaguesit, apo pasurive te cilat janë ne përdorim apo ne zotërim nga persona te trete, si dhe mundësive te ardhshme për mbledhjen e detyrimit tatimor. Ne arsyetimin e vendimmarrjes për deklarimin e tatimit si te pambledhshem, duhet te parashtrohet edhe argumentimi i mos eficenses për vazhdimin e procedurave te tjera për mbledhjen e detyrimit tatimor. Si arsyetim për një mos eficence ne mbledhjen e tatimit duhet te behet një përshkrim i përlllogaritjes se shpenzimeve qe administrata tatimore është e detyruar te kryeje, ne krahasim me shumën qe ajo do te përfitojë si pjese e detyrimit tatimor te papaguar, nga kryerja e veprimeve te saj, ne ato raste kur shuma e kostove administrative dhe shpenzimeve te tjera qe administrata tatimore është e detyruar te kryeje për mbledhjen e detyrimit, është me e vogël se sa shuma qe do te përfitohet nga arkëtimi i detyrimit tatimor te papaguar. Por ne çdo rast administrata tatimore është e detyruar te arsyetoje se ajo ndodhet ne rastin e parashikuar ne piken 103.1 te këtij udhëzimi, dhe pasi me pare, ajo ka kryer dhe evidentuar veprimet e saj për mbledhjen e detyrimit tatimor. Gjithashtu vendimi për deklarimin e detyrimit tatimor si te pambledhshem, duhet te jete i shoqëruar edhe me provat konkrete ne te cilat administrata tatimore mbështet arsyetimin e saj.

103.3 Procedura për deklarimin e tatimit si te pambledhshem, fillon gjithnjë me kërkesë me shkrim te tatimpaguesit. Ne asnjë rast kjo procedure nuk fillon me iniciative te administratës tatimore. Kërkesa ne forme shkresore i drejtohet vetëm Drejtorit te Përgjithshëm te Tatimeve. Kërkesa, si e drejte e tatimpaguesit për te kërkuar deklarimin si te pambledhshem te tatimit, lejohet te behet vetëm pasi nga ana e administratës tatimore kane filluar dhe janë ekzekutuar masat për sigurimin e detyrimit tatimor te papaguar. Kërkesa per deklarimin si te pambledhshem te tatimit duhet te përmbaje:

a) Emrin tregtar te personit fizik apo juridik qe e paraqet atë, ose ne rastin e personit fizik kur nuk ka emër tregtar, gjeneralitetet e kërkuessit;

b) NIPT-in;

c) Adresën e sakte te tatim paguesit, si dhe te selisë se regjistruar te tij;

ç) Aktin me ane te cilit i është njoftuar detyrimi tatimor i papaguar, dhe qe ai i detyrohet për ta paguar.

d) Një përshkrim te masave te marra nga ana e administratës tatimore ne kuptim te kreut XIII te Ligjit “Për procedurat tatimore”, dhe nëse ato janë ekzekutuar apo jo, duke i dhënë edhe shpjegime mbi aktet administrative te nxjerra për ketë qellim nga administrata tatimore.

Kërkesa e mësipërme duhet te ketë te bashkangjitur te gjithë dokumentacionin e plote te aktiveve dhe pasiveve te tatipaguesit, dokumentacion ky qe duhet te jete ne mënyre te përmbledhur dhe analitik, duke qene minimalisht te përfshira te dhenat e mëposhtme:

a) Një përshkrim te hollësishëm te te gjithë te ardhurave dhe shpenzimeve te tij, duke përshkruar me hollësi çdo te ardhur te pasqyruar dhe çdo shpenzim te pasqyruar;

b) Parashikimin e fluksit te parave qe do te thotë mënyrën e lëvizjes se mjeteve financiare te cilat kane dale, janë te detyruara te dalin ne te ardhmen për kryerjen e pagesave te ndryshme, dhe ato qe kane hyre dhe pritet te hyjnë ne llogaritë e tatimpaguesit;

c) Te gjitha deklaratat e fitim humbjeve dhe pasqyrat përkatëse te tyre, si dhe bilancin e tij për një periudhe kohore duke filluar nga data e nxjerrjes se aktit administrativ qe i ka vendosur detyrimin tatimor apo te aktit administrativ qe e ka konsideruar tatimpaguesin si person qe ka detyrime tatimore te papaguara;

ç) Listën e plote te debitorëve te tij duke treguar shumat qe ata i detyrohen, shkakun e lindjes se detyrimit si dhe adresat e sakta te tyre, dhe periudhën e maturimit te detyrimit, apo humbjes se te drejtës për te kërkuar përmbushjen e tyre, duke treguar hapat e hedhura prej tij për mbledhjen e detyrimeve dhe duke dhënë mundësitë qe janë reale për mbledhjen e detyrimeve;

d) Listën e plote te kreditorëve te tij, shumat qe ai iu detyrohet, shkakun e lindjes se detyrimit, dhe cilat prej tyre janë te kundërshtueshme dhe nuk qëndrojnë, afatin e maturimit te detyrimit dhe afatin e parashkrimit te detyrimit;

dh) Listën e aktiveve që disponon tatimpaguesi.

103.4 Kur administrata tatimore ka të dhëna dhe zotëron prova se tatimpaguesi i cili ka paraqitur kërkesë për deklarimin si të pambledhshëm të detyrimit të tij tatimor, përpiqet të shmangët pagimit të detyrimeve të tij tatimore të papaguara duke bërë evazion fiskal, ose ka elemente të plote që e bëjnë administratën tatimore të dyshojë se ndodhet përpara rastit të mashtrimit të situatës financiare me qëllim mospagimin e detyrimeve tatimore, ajo refuzon kërkesën dhe kërkon prej tatimpaguesit pagimin e detyrimeve si dhe merr të gjitha masat për sigurimin e pagimit të detyrimeve tatimore, duke ia kaluar rastin drejtorisë së investigimit.

103.5 Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve ka kompetencë për të deklaruar tatimin si të pambledhshëm, për shumat nën 5.000.000 (pesemilion) leke. Në çdo rast tatimi deklarohet i pambledhshëm me Vendim të shkruar të Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve, , në përputhje dhe me dispozitat e pikave 103.1 – 103.4 të këtij Udhëzimi.

103.6 Për shumat mbi 5.000.000 leke e drejta për të deklaruar detyrimin tatimor si të pambledhshëm është kompetencë e Ministrit të Financave dhe behet me urdhër të tij. Në çdo rast dalja e Urdhrit për deklarimin tatimor si të pambledhshëm për shumat mbi 5.000.000 leke behet kur administrata tatimore, i ka dërguar informacionin e kërkuar sipas parashikimeve të pikave 103.1. deri në pikat 103.4 të këtij udhëzimi dhe të parashikimeve të nenit 103 të Ligjit “Për procedurat tatimore”.

103.7 Në faqen zyrtare të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve si dhe mënyra të tjera të gjykuara si të domosdoshme nga ana e administratës tatimore, në fillim të çdo viti do të behet publikimi i vlerës totale të tatimeve të deklaruara sipas nenit 103 të Ligjit si të pambledhshme. Publikimi duhet të përfshijë edhe numrin e përgjithshëm të kërkesave të paraqitura nga tatimpaguesit për të kërkuar deklarimin si të pambledhshme të detyrimeve të tyre tatimore, dhe sa kërkesa janë pranuar nga ato që i janë paraqitur administratës tatimore.

104. Fillimi i procedurave të falimentimit

104.1 Në rastet kur tatimpaguesit që janë të krijuar në një nga format e shoqërive tregtare të parashikuara nga ligji gjenden në një nga situatat e mëposhtme:

a) Kane kaluar mbi 2 vjet të regjistruar me status pasivi në Qendrën Kombëtare të Regjistrimit, date e cila fillon të llogaritet nga e nesërmyja e datës së regjistrimit të këtij statusi,

b) Sipas parashikimeve të nenit 103 të Ligjit “Për procedurat tatimore” tatimi i tij është deklaruar si i pambledhshëm;

c) Veprimtaria e tyre ka rezultuar me humbje për të paktën tre vite të njëpasnjëshme;

ç) Nuk kanë kryer veprimtari tregtare për një periudhë kohore për të paktën 2 vite të njëpasnjëshme duke filluar nga dita e nesërme e hyrjes në fuqi të Ligjit “Për procedurat tatimore”, me të cilën do të kuptohet mos kryerja e furnizimeve të mallrave apo shërbimeve të cilat ai i ka si objekt i veprimtarisë së tij tregtare, si dhe nuk kanë realizuar transaksione me të tretet në përputhje me objektin e veprimtarisë së tyre;

d) Kane detyrime tatimore të papaguara për të paktën një periudhë kohore 2 vjeçare nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji, duke filluar të llogaritet ky afat nga e nesërmyja e hyrjes në fuqi të ligjit.

Administrata tatimore në juridiksionin e të cilës është regjistruar tatimpaguesi, ose administrata tatimore në juridiksionin e të cilës ushtrohet veprimtaria ekonomike e tatim paguesit dhe në favor të se cilës paguhen detyrimet tatimore prej tatimpaguesit, ka detyrimin të kërkojë në gjykatën kompetente, fillimin e procedurave të falimentimit.

104.2 Për të gjithë ata tatimpagues ndaj të cilëve administrata tatimore ka kërkuar fillimin e një procedure falimentimi, duhet të jenë të publikuara prej saj në faqen zyrtare të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve informacionet përkatëse. Për këtë qëllim zyra tatimore, Drejtoria Rajonale, e cila ka kërkuar në gjykatë fillimin e një procedure falimentimi, është e detyruar që të dërgojë në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, një informacion për subjektin tatim pagues ndaj të cilit ajo ka kërkuar fillimin e një procedure falimentimi. Informacioni duhet të përmbajë, emrin e shoqërisë tregtare, si dhe emërtimin e saj të shkurtuar, NIPT-in, adresën e selisë së regjistruar, emrin e administratorit apo të administratorëve të shoqërisë, si dhe datën dhe numrin e regjistrimit të kërkesës në gjykatë, dhe gjykatën ku është depozituar kërkesa për fillimin e procedure së falimentimit. Në rastet e hedhjes së të dhënave gabim, administrata tatimore është e detyruar të korrigjojë menjëherë listën e publikimeve sipas kësaj pike, si dhe të verë shënimin në faqen e saj për arsyen e heqjes së publikimit.

104.3 Në çdo rast punonjësi i administratës tatimore, i cili ka detyrimin për të kërkuar në

gjykatë fillimin e një procedure falimentimi kundrejt një tatimpaguesi, është i detyruar që pas verifikimeve të bëra, nëse ndodhet në një nga rastet e kërkuara nga neni 104, paragrafi 1 i Ligjit të Procedurave Tatimore, të paraqesë në gjykatë kërkesën për fillimin e procedurave të falimentimit. Mos paraqitja e kërkeses për një periudhë 6 muajore nga data kur ajo duhej bërë perben shkelje disiplinore dhe ligjore për punonjës të kishte këtë detyrim.

KREU X II HETIMI TATIMOR

105. Struktura dhe funksionet e njësive të hetimit tatimor

105.1 Strukturat e hetimit tatimor në përberje të administratës tatimore qendrore janë njësi të specializuara hetimi dhe zbatimi.

105.2.1 Strukturat e hetimit tatimor janë të organizuara në nivel qendror si Drejtori e Hetimit Tatimor në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve dhe në nivel rajonal si njësi të hetimit tatimor në drejtoritë rajonale të tatimeve.

105.2.2 Drejtoria e Hetimit Tatimor në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, së bashku me njësitë e hetimit tatimor në drejtoritë rajonale të tatimeve, kanë për objekt kryesor të marrin masa për të parandaluar, luftuar dhe zbuluar shkeljet penale që lidhen me tatimet si dhe për t'i çuar ato para drejtësisë. Ato ushtrojnë funksionet e tyre mbikqyrese dhe zbatojnë masat shtrenguese në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi. Drejtoria e Hetimit Tatimor në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve drejtohet, mbikqyret dhe varet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve nëpërmjet Nendrejtorit të Përgjithshëm Operacional. Ajo jep llogari dhe përgjigjet para Drejtorit të Përgjithshëm dhe Nendrejtorit të Përgjithshëm, i cili ushtron kompetencat e tij kontrolluese e mbikqyrese mbi aktivitetin dhe veprimet e drejtorisë së hetimit tatimor dhe punonjësve të saj.

105.2.3 Strukturat e hetimit tatimor në nivel qendror dhe rajonal, përbehen nga :

- a) Sektori i mbledhjes së informacionit tatimor
- b) Sektori i hetimit të krimeve tatimore
- c) Sektori i ndjekjes dhe zbatimit të masave shtrenguese

105.3 Punonjësit e njësive të hetimit tatimor gëzojnë atributet e Policisë Gjyqësore, në përputhje me Kodin e Procedurës Penale dhe ligjin për organizimin dhe funksionimin e Policisë Gjyqësore.

105.4 Punonjësit e strukturave të hetimit tatimor, që ushtrojnë funksionet e ndjekjes dhe të ekzekutimit të masave shtrënguese, pajisen me armë, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

105.5 Detyrat dhe funksionet e drejtorisë së hetimit tatimor, në zbatim të këtij neni, përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU X III ANKIMIMI ADMINISTRATIV TATIMOR

106. Objekti i ankimit administrativ tatimor

106.1. Objekti ankimit

106.1.1 Sipas nenit 106 të Ligjit të Procedurave Tatimore, tatimpaguesi mund të ankimojë kundër:

- a) çdo akti administrativ të administratës tatimore,
- b) i cili ka të bëjë me tatimpaguesin, dhe
- c) ndikon në detyrimin e tij tatimor.

Këto tre kërkesa duhet të plotësohen detyrimisht të gjitha.

106.1.2 Për qëllime të këtij neni, akti administrativ konsiderohet të gjitha aktet (jo vetëm ato me shkrim) të nxjerra nga organet e administratës tatimore që shkaktojnë efekte ligjore për çdo tatimpagues individualisht.

Shembuj të vendimeve administrative që mund të ankimohen lidhur me tatimpaguesin dhe detyrimin e tij tatimor përfshijnë:

- a) çdo njoftim vlerësimi (për shembull një vlerësim tatimor i nxjerrë pas një kontrolli tatimor (neni 84(5) e Ligjit);
- b) çdo akt tjetër administrativ që ndikon në detyrimin tatimor të tatimpaguesit përfshirë

kërkesën për kompensim (kur, për një tatim ose disa lloje tatimesh, tatimpaguesi ka një detyrim por gjithashtu gëzon edhe të drejtën e kreditimit ose rimbursimit,

c) çdo akt që ndikon kërkesën e tij për rimbursim,

ç) çdo akt që ndikon kërkesën e tij për lehtësim tatimor,

d) gabimet në llogaritjen e përqindjes së kamatëvonesës (neni 76 (4) e Ligjit),

dh) vendosjen ose gabimet në llogaritjen e shumave dhe llojeve të gjobave,

106.1.3 Aktet administrative që nuk kanë të bëjnë me tatimpaguesin ose që nuk ndikojnë detyrimin e tij tatimor, nuk mund të bëhen objekt ankimi. Te tilla raste, por pa u kufizuar vetëm në to, janë:

a) Aktet administrative për fillimin e kontrollit të një deklarate tatimore,

b) Aktet administrative të refuzimit të kërkesës për kontroll të bërë nga tatimpaguesi.

c) Aktet administrative që lidhen me mbledhjen e detyrimeve.

106.1.4 Aktet e Drejtorisë së Apelimit Tatimor që rezultojnë nga procedura e ankimit nuk mund të jenë objekt ankimi administrativ. Këto vendime mund të ankimohen vetëm në gjykatë.

106.1.5 Ankimi mund të bëhet vetëm nga tatimpaguesi (tatimpagues është personi ose individi që me ligj detyrohet të paguajë tatime, taksa ose kontribute të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore), nga përfaqësi i tatimpaguesit, si edhe agjenti tatimor.

106.1.6 Ankimi mund të bëhet edhe kundër një mosveprimi, d.m.th. një mosveprimi nga ana e administratës tatimore që ndikon në detyrimin tatimor të tatimpaguesit (p.sh. një akt që nuk është miratuar brenda periudhës së përcaktuar në ligj pavarësisht nëse tatimpaguesi ka bërë kërkesë në lidhje me të.

106.1.7 Nëqoftëse administrata tatimore ka nxjerrë disa vendime administrative lidhur me të njëjtin tatimpagues, për secilin prej tyre mund të bëhet ankim më vete. Tatimpaguesi mund të apelojë dy vendime apo akte në të njëjtin apelim kur ato plotësojnë kërkesat për apelim në bazë të këtij Udhëzimi. Gjatë procedurës së ankimit, Drejtoria e Apelimit Tatimor ka të drejtë të grupojë së bashku disa ankime me kusht që kjo gjë të çojë në uljen e kostos dhe rritjen e efektivitetit të procedurës së ankimit.

106.1.8 Masat administrative të parashikuara në Kreun XI (dhe në kapituj të tjerë të këtij ligji) që kanë të bëjnë me masat e mbledhjes me forcë nuk janë objekt apelimi administrativ pranë Drejtorisë së Apelimit Tatimor. Te tilla raste, por pa u kufizuar vetëm në to, janë:

a) Urdher-bllokimi i llogarive bankare dhe kërkesa për shlyerjen e detyrimeve tatimore të papaguara (neni 90)

b) njoftimi për një palë të tretë sipas nenit 97 të Ligjit (Transferimi i Detyrimit Tatimor Palës së Tretë), ose

c) njoftimi për një palë të tretë sipas nenit 98 të Ligjit (E Drejta për të Kërkuar Detyrimet nga Pala e Tretë), etj.

Në raste të tilla akti apo vendimi nuk mund të bëhet objekt ankimi administrativ sepse këto vendime kanë të bëjnë me menyrën me të mirë të mbledhjes së detyrimeve tatimore siç parashikohet në Kreun XI (nenet nga 88 deri në 104).

106.1.9 Akti administrativ i marrë sipas nenit 121 të Ligjit, që lejon konfiskimin e mallrave në rrethana të caktuara (Mallrat e pashoqëruar me Dokumente Tatimore), është një akt administrativ i krahasueshëm me një masë të mbledhjes me forcë, kështu që nuk mund të ankimohet.

106.1.10 Akti administrativ për vendosjen e masës së sigurisë sic parashikohet në nenin 92 ankimohet në Drejtorinë e Apelimit Tatimor. Ankimi bëhet vetëm në ato raste kur vendimi i ekzekutimit të masave të sigurisë nuk është ekzekutuar në mënyrë të rregullt. Neni 92 parashikon fillimisht ankimin tek Drejtoria e Drejtorisë Rajonale dhe me pas, nëse tatimpaguesi nuk pranon vendimin e tij, lejon ankim në Drejtorinë e Apelimit Tatimor sipas Kreut XIII të Ligjit. Kërkesa drejtuar Drejtorit të Drejtorisë Rajonale Tatimore mund të mos merret parasysh dhe të bëhet ankim drejtpërdrejt në Drejtorinë e Apelimit Tatimor vetëm nëqoftëse Drejtoria e Drejtorisë Rajonale Tatimore nuk nxjerr aktin brenda 15 ditëve kalendrike nga dita e marrjes së kërkesës.

106.1.11 Tatimpaguesi ka të drejtë të bëjë vërejtje për menyrën e punës së administratës tatimore dhe të punonjësve të saj. Këto vërejtje dëgjohen nga Drejtoria e Drejtorisë Rajonale Tatimore dhe nga zyrtarët e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve. Në këto raste nuk mund të bëhet ankim administrativ.

106.2 Dorëzimi i ankimit administrativ tatimor

106.2.1 Ankimi bëhet në Drejtorinë e Apelimit Tatimor dhe mund të dorëzohet dorazi ose dërgohet me postë rekomande. Datë e marrjes së ankimit nga Drejtoria e Apelimit Tatimor konsiderohet data e protokollimit në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve për ankimet e dorëzuara dorazi. Për rastet e ankimeve të derguara me poste rekomande, data e dorëzimit të ankimit nga ana e tatimpaguesit konsiderohet data e dorëzimit në postë.

106.2.2 Nëqoftëse ankimi dorëzohet pranë një organi jokompetent (për shembull në zyrën tatimore rajonale ose në Ministrinë e Financave), ai konsiderohet i pranueshëm vetëm nëqoftëse merret nga Drejtoria e Apelimit Tatimor brenda afatit të caktuar. Nëse Drejtoria e Apelimit Tatimor nuk e merr ankimin brenda afatit 30 ditësh, afati mund të zgjatet në përputhje me nenin 109 (pika 4) të Ligjit për Procedurat Tatimore. Rivendosja në afat të cilës i referohet neni 109 i Ligjit për Procedurat Tatimore përcaktohet në nenet 64 dhe 65 të Kodit të Procedurave Administrative.

106.2.3 Ankimi bëhet me shkrim dhe nënshkruhet nga ankimesi. Gabime jo materiale, ortografike, apo mungesa që nuk prekin vlefshmerinë apo thelbin, të cilat nuk çenojnë mundësinë e trajtimit efikas të apelimit, nuk përbëjnë arsye për mos-marrjen në shqyrtim të apelimit. Kushti i paraqitjes së ankimit me shkrim plotësohet nëse ankimi dërgohet me faks, por nuk plotësohet nëse ankimi dërgohet me postë elektronike.

106.2.4 Ankimi me shkrim dhe dokumentacioni që i bashkëngjitet duhet të përfshijë informacionin e mëposhtëm:

- a) emrin dhe adresën e tatimpaguesit,
- b) numrin e regjistrimit të tatimpaguesit (NIPT),
- c) aktin administrativ, të nxjerrë ose të panxjerrë nga organi tatimor, që është objekt ankimi duke përfshirë periudhën tatimore përkatëse dhe shumën e detyrimit tatimor,
- ç) vertetimin e pagesës së detyrimit tatimor që ankimohej,
- d) arsyet për ankimin e tij,
- dh) informacion në mbështetje të ankimit (Aktin e kontrollit, proces-verbalet, etj.)
- e) çdo dokument tjetër që ankimesi e gjykon të rëndësishëm,
- ë) nënshkrimin e tij.

106.2.5 Nëqoftëse nuk plotësohet ndonjë prej kërkesave të përmendura në paragrafin më lart, Drejtoria e Apelimit Tatimor i kërkon tatimpaguesit ta ridërgojë ankimin e tij të plotësuar si duhet me informacionin e kërkuar brenda 15 ditëve kalendarike. Kjo Dispozite i jep ankimesit mundësinë për t'i korrigjuar dhe kompletuar të gjitha mungesat formale (me përjashtim të pagesës). Periudha prej 90 ditësh për shqyrtimin nga autoritetet fillon vetëm nëqoftëse plotësohen si duhet të gjitha kërkesat (d.m.th. periudha do të zgjatet deri në më pak se një muaj kur ankimi nuk është plotësuar si duhet).

106.2.6 Nëse tatimpaguesi nuk përbush kërkesat dhe procedurat sipas pikës 106.2.5 më lart, Drejtoria e Apelimit Tatimor ka të drejtë të refuzojë ankimin.

106.3 Afati i ankimit tatimor

106.3.1 Ankimi duhet të bëhet brenda 30 ditëve kalendarike nga data kur akti administrativ është marrë ose konsiderohet të jetë marrë; afati shtyhet në ditën pasardhëse të punës nëqoftëse dita e fundit e afatit bie në ditë pushimi apo festë zyrtare. Administrata tatimore gjykon që tatimpaguesi e merr njoftimin që i dërgohet tatimpaguesit brenda shtatë ditëve kalendarike pas ditës së dërgimit. Data e dërgimit konsiderohet data e pranimit të dokumentit nga shërbimi postar (neni 23 paragrafi (3) i Ligjit).

106.3.2 Nëqoftëse, në kundërshtim me ligjin, në aktin administrativ mungon njoftimi që informon tatimpaguesin për të drejtën e tij për të ankimuar aktin administrativ, përfshirë afatin dhe hallkën e apelimit, tatimpaguesi mund të ankimojë brenda tre muajve nga data kur akti administrativ është marrë, ose konsiderohet të jetë marrë.

106.3.3 Në rast mosveprimi të administratës tatimore (refuzimi për të nxjerrë një akt), procedura e ankimit fillon tre muaj pas ditës së dorëzimit të kërkesës fillestare për nxjerrjen e aktit administrativ.

106.3.4 Nëqoftëse ankimi pranë Drejtorisë së Apelimit Tatimor nuk bëhet brenda afatit të caktuar, ai konsiderohet i papranueshëm dhe refuzohet, përveç kur afati zgjatet në përputhje me nenin 109 (paragrafi 4) të Ligjit për Procedurat Tatimore. Rivendosja në afat të cilës i referohet neni 109 i Ligjit përcaktohet në nenet 64 dhe 65 të Kodit të Procedurave Administrative.

106.4 Dorëzimi i dokumentacionit të ankimit

106.4.1 Tatimpaguesi dorëzon dy kopje të ankimit pranë Drejtorisë së Apelimit Tatimor.

106.4.2 Drejtoria e Apelimit Tatimor i dërgon një kopje të ankimit organit të administratës tatimore që ka nxjerrë ose nuk ka nxjerrë aktin administrativ në fjalë.

107. Paguesa e tatimit objekt ankimi administrativ tatimor

107.1. Kur një detyrim tatimor është objekt ankimi, ankimi pranohet vetëm nëqoftëse ankimuesi, në përputhje me nenin 107 (1) të Ligjit:

a) paguan shumën e plotë të detyrimit tatimor objekt ankimi të përcaktuar në aktin administrativ që ankimohet, dhe

b) vërteton pagesën duke paraqitur një kopje të dokumentit të pagesës së tatimit. Si vërtetimi i pagesës ashtu edhe pagesa janë kërkesa të detyrueshme.

107.2.1 Shuma e detyrimit për t'u paguar përfshin vetëm shumën e tatimit dhe interesin, nëse ka, në aktin administrativ që ankimohet, që është i pagueshëm në momentin e ankimit, duke përfshirë gjokat e përfshira në aktin administrativ objekt ankimi.

107.2.2 Tatimpaguesi paiset nga Drejtoria Rajonale tatimore me urdher pagese ku pasqyrohen saktësisht tatimi i pagueshëm dhe interesat. Kur tatimpaguesi është në procedurë apelimi nuk lejohet përfundimi i një marrëveshje për pagesën me këste të detyrimit që apelohej.

107.3.1 Nëqoftëse tatimpaguesi nuk paguan shumën e caktuar para skadimit të afatit të ankimit, ankimi konsiderohet i papranueshëm dhe refuzohet. Pra nëse tatimpaguesi ka paraqitur ankimin, dhe pas këtij momenti, por para skadimit të afatit të apelimit, ka paguar tatimin dhe interesat perkatese, Drejtoria e Apelimit Tatimor (DAT) duhet ta shqyrtojë ankimin. Në këtë rast, afati i shqyrtimit të ankimit nga DAT fillon nga data e pagesës së detyrimit. Drejtoria e Apelimit Tatimor nuk është e detyruar që, para refuzimit të apelimit, ta informojë tatimpaguesin që ankimi i tij është i papranueshëm.

107.3.2 Nëqoftëse tatimpaguesi bën ankim kundër një detyrimi tatimor dhe në të njëjtën kohë ka paraqitur një kërkesë për kompensim detyrimi (nepërmjet se cilës ka argumentuar kompensimin e detyrimit tatimor që ankimohet me tatime të paguara teprë apo tepricë kreditore nga periudha të mëparshme), në zbatim të nenëve 75 dhe 107 të Ligjit, Drejtoria rajonale tatimore është e detyruar që brenda një periudhe jo më shumë se 15 ditë kalendarike, të konfirmojë me shkrim në Drejtorinë e Apelimit Tatimor kompensimin e detyrimit objekt apelimi.

107.4 Tatimpaguesi nuk mund të apelojë në gjykatë një akt administrativ që është objekt ankimi në Drejtorinë e Apelimit Tatimor, pa patur një Vendim të kësaj drejtorie lidhur me këtë akt administrativ.

108. Veprimet e ndërmarra nga drejtoria e apelimit tatimor lidhur me ankimin

108.1 Drejtoria e Apelimit Tatimor shqyrton dhe merr vendime të pavarura për ankimet e paraqitura nga tatimpaguesit. Ajo i bazon vendimet e saj në provat dhe argumentet e paraqitura nga tatimpaguesi dhe administrata tatimore.

108.2.1 Drejtoria e Apelimit Tatimor mund të kërkojë informacion shtesë, p.sh. dokumente të tjera nga tatimpaguesi, nga administrata tatimore dhe nga palë të treta, si dhe mund të kërkojë ose të bëjë verifikime që ndihmojnë në shqyrtimin dhe zgjidhjen e drejtë të çështjes.

108.2.2 Drejtoria e Apelimit Tatimor mund të marrë masa të tjera për qartësimin e fakteve, p.sh. ata mund të takohen me ankimuesin për qartësimin e fakteve.

108.3.1 Gjatë shqyrtimit të ankimit Drejtoria e Apelimit Tatimor nuk ka të njëjtat të drejta me ato të organit që ka bërë vlerësimin fillestar të detyrimit tatimor. Drejtoria e kufizon shqyrtimin vetëm në çështjet e ngritura gjatë ankimit. Nëqoftëse gjatë procedurës zbulohen fakte të reja që provojnë se detyrimi tatimor i përcaktuar nuk është i mjaftueshëm, Drejtoria e Apelimit Tatimor nuk mund ta rrisë vetë detyrimin tatimor. Kjo drejtori i dërgon shkresë organit administrativ që ka nxjerrë vendimin objekt ankimi me të cilën vë organin në dijeni për rrethanat e reja.

108.3.2 Drejtoria e Apelimit Tatimor ka të drejtë të gjykojë gjoka që nuk lidhen me detyrime tatimore në të njëjtat rrethana që gjykon për detyrimin tatimor të lidhur me të ose shkeljen tatimore të lidhur me të. Ky gjykim bazohet në analizimin e plotë të arsyeve që kanë shkaktuar dhe rrethanave në të cilat është kryer shkelja, duke evidentuar faktet dhe argumentat mbi bazën e të cilave bëhet gjykimi dhe merret vendimi.

Drejtoria e Apelimit Tatimor ka të drejtë të anullojë gjoka, plotësisht apo pjesërisht, pavarësisht nga vlefshmëria e detyrimit tatimor, në rastet e parashikuara në përputhje me nenin 111 të Ligjit.

Drejtoria e Apelimit Tatimor heq detyrimet apo gjokat që lidhen me gabime në llogaritje apo

gabime të administratës tatimore apo të sistemit kompiuterik tatimor, dhe një gjë e tillë provohet nga Drejtoria e Apelit Tatimor, nga tatimpaguesi ose nga Drejtoria Rajonale e Juridiksionit.

108.3.3 Vendimi i Drejtorisë së Apelit Tatimor duhet të nënshkruhet dhe vulozet nga Drejtori i Drejtorisë së Apelit Tatimor ose personi i autorizuar prej tij. Vendimi duhet të përfshijë një shpjegim me shkrim të bazës së tij, duke përfshirë mënyrën e arsyetimit si parashikohet në nenin 108 të Ligjit të Procedurave Administrative. Për të gjithë pjesëmarrësit në procedurën e ankimit duhet të jetë e qartë pse Drejtoria e Apelit Tatimor ka marrë një vendim të caktuar. Arsyetimi duhet të jete:

a) I qartë dhe të përfshijë shpjegimin e bazës ligjore dhe faktike të aktit. Kur arsyetimi është bërë në informacionet apo propozimet e mëparshme, mund të mjaftojë si arsyetim pranimi i tyre nga ana e organit përgjegjës për marrjen e vendimit përfundimtar. Në këto raste informacionet dhe propozimet janë pjesë përbërëse e vendimit përfundimtar.

b) Përdorimi për arsyetim i të dhënave të paqarta, kontradiktore ose të pasakta është i barazvlefshëm me mungesën e arsyetimit.

Në rastet e çështjeve analoge mund të përdoren arsyetimet e bëra në çështjet e mëparshme.

108.3.3 Pas shqyrtimit të çështjes, Drejtoria e Apelit Tatimor vendos ta:

a) refuzojë ankimin për shkak se e konsideron ankimin të papranueshëm;

b) rrëzojë ankimin;

c) anullojë aktin administrativ objekt ankimi duke pranuar ankimin ose

ç) pranojë ankimin (pjesërisht ose plotësisht) dhe ta ndryshojë aktin administrativ objekt ankimi.

108.3.4 Drejtoria e Apelit Tatimor e rrëzon një ankim nëqoftëse gjykon që ankimi është i pabazuar pasi procedura është ndjekur sipas rregullit dhe akti administrativ ka qenë i drejtë dhe ligjërisht korrekt, ndërsa ankimi është i pabazuar.

Drejtorja e Apelit Tatimor e rrëzon një ankim edhe nëqoftëse zbulon që ka pasur mosveprime (ose gabime të administratës tatimore), por që ato kanë qenë aq të parëndësishme sa që nuk mund ta kenë ndikuar vendimin e administratës tatimore.

Nëqoftëse Drejtoria e Apelit Tatimor zbulon që akti administrativ është bazuar në ligj por për arsye të tjera nga ato të shprehura në akt, ajo duhet të shpjegojë këto arsye në vendim dhe të rrëzojë ankimin.

108.3.5 Ankimuesi mund të heqë dorë nga ankimi para nxjerrjes së vendimit të ankimit. Nëqoftëse tatimpaguesi heq dorë nga ankimi, procedura e ankimit ndërpritet me një vendim për mbylljen e procedurës së ankimit. Heqja dorë nga një ankim nuk i heq të drejtën tatimpaguesit për të ankimuar përsëri me kusht që ankimi të bëhet brenda afatit të caktuar.

108.3.6 Nëqoftëse Drejtoria e Apelit Tatimor konstaton që faktet në procedurë janë përcaktuar me mungesa dhe gabime, që procedura nuk ka mbajtur parasysh rregullat procedurale që mund të kenë ndikuar aktin administrativ, ose që përmbajtja e aktit administrativ të kundërshtuar është e paqartë ose bie ndesh me shpjegimet e tij, Drejtoria plotëson procedurën dhe eliminon mungesat vetë ose mund t'ia kërkojë këtë gjë administratës tatimore. Administrata tatimore duhet ta pranojë dhe zbatojë këtë vendim nëqoftëse ajo nuk mendon të bëjë ankim kundër vendimit në gjykatë.

108.3.7 Nëqoftëse Drejtoria e Apelit Tatimor konstaton që, duke marrë parasysh faktet e vërtetuara gjatë procedurës, vendimi i administratës tatimore duhet ndryshuar, Drejtoria e anullos aktin administrativ dhe vendos vetë për çështjen ose i kërkon administratës tatimore ta zgjidhë atë. Administrata tatimore duhet ta pranojë dhe zbatojë këtë vendim nëqoftëse ajo nuk mendon të bëjë ankim kundër vendimit në gjykatë.

108.3.8 Nëqoftëse gjatë procedurës, Drejtoria e Apelit Tatimor konstaton që organi i administratës tatimore i ka vlerësuar provat gabimisht, ka nxjerrë konkluzion të gabuar nga faktet e parashtruar, që ligji në bazë të të cilit është marrë vendimi është zbatuar gabimisht, ose nëqoftëse ajo është e mendimit që duhej marrë një vendim i ndryshëm nga ai i marrë, Drejtoria e anullos aktin e administratës tatimore dhe vendos vetë për çështjen ose i kërkon administratës tatimore ta zgjidhë atë. Administrata tatimore duhet ta pranojë dhe zbatojë këtë vendim nëqoftëse ajo nuk mendon të bëjë ankim kundër vendimit në gjykatë.

108.3.9 Nëqoftëse gjatë procedurës zbulohen fakte të reja që provojnë se detyrimi tatimor i përcaktuar nuk është i mjaftueshëm, Drejtoria e Apelit Tatimor nuk mund ta rrisë vetë detyrimin tatimor. Përkundrazi, ajo i dërgon shkresë organit administrativ që ka nxjerrë vendimin objekt ankimi

me të cilën e vë organin në dijeni për rrethanat e reja.

108.4 Ankimuesi ka të drejtë të paraqitet vetë ose me përfaqësues në Drejtorinë e Apelit Tatimor për të dhënë argumenta dhe sqarime që ndihmojnë në trajtimin dhe zgjidhjen e drejtë të akimit.

108.5. Në procedurën e ankimit, barra e provës për të provuar që akti (ose mosveprimi) administrativ është i gabuar bie mbi ankimuesin.

108.6 Drejtoria e Apelit Tatimor duhet të arësyejojë, argumentojë dhe të krijojë evidencë të plotë, në përputhje edhe me nenin 108 të Kodit të Procedurave Administrative, për arritjen e një vendimi të drejtë dhe të mbështetur në dispozitat ligjore dhe nënligjore përkatëse.

109. Vendimi i drejtorisë së apelit tatimor

109.1. Vendimi përmban një dispozitë që vë në dijeni tatimpaguesin dhe administratën tatimore për të drejtën e tij për ankimin e vendimit në gjykatë dhe i dërgohet tatimpaguesit dhe organit të administratës tatimore që ka bërë vlerësimin ose ka nxjerrë vendimin objekt ankimi.

109.2 Tatimpaguesi mund të bëjë ankim gjyqësor por jo ankim administrativ kundër një akti administrativ të ndryshuar të Drejtorisë së Apelit Tatimor sipas paragrafit 108.3.3 d) dhe vendimeve të tjera. Vendimet e Drejtorisë së Apelit Tatimor mund të ankimohen vetëm në gjykatë.

109.3 Drejtoria e Apelit Tatimor vendos për ankimin brenda tre muajve nga dita e marrjes së ankimit të plotësuar si duhet. Nëqoftëse dita e fundit e këtij afati bie në ditë pushimi apo feste zyrtare, afati shtyhet në ditën pasardhëse të punës. Nëqoftëse ankimi nuk përmbush formalitetet e përcaktuara në nenin 6, afati tre mujor fillon një ditë pas plotësimit të kërkesave formale nga ankimuesi por jo më vonë se 30 ditë kalendarike pas marrjes së ankimit. Pra në asnjë rast koha e e shqyrtimit të ankimit nga Drejtoria e Apelit Tatimor nuk mund të kalojë kater muaj kalendarike nga data e marrjes së ankimit.

109.4 Nëqoftëse Drejtoria e Apelit Tatimor nuk nxjerr vendim brenda tre muajsh nga marrja e ankimit të plotësuar si duhet, tatimpaguesi mund të fillojë një ankim gjyqësor edhe në mungesë të vendimit të Drejtorisë së Apelit Tatimor.

109.5 Nëqoftëse vendimi i ankimit varet plotësisht ose pjesërisht nga një çështje e mëparshme që është subjekt i procedurave gjyqësore ose është nën juridiksionin e një organi tjetër publik, Drejtoria e Apelit Tatimor mund të nxjerrë një vendim të përkohshëm për pezullimin e procedurës deri në zgjidhjen e çështjes së mëparshme.

109.6 Gjithashtu, në rastin e pezullimit të një procedure sipas paragrafit 109.2.4, vendimi përfundimtar i Drejtorisë së Apelit Tatimor duhet të nxirret brenda gjashtë muajsh nga data e marrjes së ankimit të plotësuar si duhet. Përndryshe ankimuesi mund të ankimojë drejtpërsëdrejti në gjykatë.

109.7 Çdo palë ka të drejtë të bëjë ankimim në rrugë gjyqësore kundër vendimit të Drejtorisë së Apelit Tatimor brenda 30 ditëve kalendarike nga data e marrjes dijeni të këtij vendimi. Megjithatë, nëqoftëse tatimpaguesi nuk është njoftuar korrektësisht ose nuk është njoftuar fare për të drejtën e tij për të ankimuar vendimin e Drejtorisë së Apelit Tatimor, ankimi në gjykatë duhet të bëhet brenda tre muajsh nga data kur vendimi është marrë, ose konsiderohet të jetë marrë.

109.8 Mund të bëhet ankim në rrugë gjyqësore në mungesë të një vendimi të Drejtorisë së Apelit Tatimor vetëm nëqoftëse:

a) Vendimi administrativ nuk mund të jetë objekt ankimi sipas nenit 106 të Ligjit, ose

b) Drejtoria e Apelit Tatimor nuk nxjerr vendim brenda tre muajsh pas marrjes së ankimit të plotësuar si duhet, ose në rast pezullimi, nuk nxjerr vendim brenda gjashtë muajsh pas marrjes së ankimit të plotësuar si duhet. Nëqoftëse ankimi administrativ nuk plotëson kërkesat formale sipas pikes 106.2.4 me lart, periudha tre mujore fillon një ditë pasi ankimuesi të ketë plotësuar si duhet këto kërkesa formale, por jo më vonë se 30 ditë kalendarike pas marrjes së ankimit.

109.9 Ankimi në rrugë gjyqësore nga ankimuesi pranohet vetëm nëqoftëse ankimuesi ka qenë pjesërisht ose plotësisht i pasuksesshëm në ankimin e tij administrativ sipas vendimit të Drejtorisë së Apelit Tatimor. Për një akt administrativ objekt ankimi nuk mund të kapërcehet faza e ankimit administrativ dhe të bëhet ankim drejtpërsëdrejti në gjykatë (neni 107 (4) i Ligjit).

109.10 Ankimi në rrugë gjyqësore nga administrata tatimore pranohet vetëm nëqoftëse administrata tatimore ka qenë pjesërisht ose plotësisht e pasuksesshme në procedurën e ankimit administrativ sipas vendimit të Drejtorisë së Apelit Tatimor.

110. Rimbursimi i detyrimit tatimor, pagesa e kamatvonesës dhe gjobës

110.1. Nëse vendimi i drejtorisë së apelimit tatimor është në favor të tatimpaguesit dhe administrata tatimore e pranon vendimin, detyrimi tatimor, i paguar më tepër nga tatimpaguesi dhe kamatëvonesa për tatimet e paguara më tepër, të llogaritura nga data e pagesës së detyrimit tatimor deri në datën e rimbursimit, i rimbursohen tatimpaguesit brenda 30 ditëve kalendarike nga data kur është marrë ose vlerësohet të jetë marrë vendimi i drejtorisë së apelimit tatimor.

110.2. Nëse drejtoria e apelimit tatimor lë në fuqi vendimin e administratës tatimore, kamatëvonesa, e llogaritur nga data e nxjerrjes së vlerësimit tatimor fillestar, dhe çdo gjobë paguhen nga tatimpaguesi, brenda 30 ditëve kalendarike nga data kur vendimi i kësaj drejtorie është marrë ose vlerësohet të jetë marrë.

110.3. Njësitë e administratës tatimore, të përfshira në shqyrtimin administrativ të aktit, mund të ankohen në gjykatë kundër vendimit të drejtorisë së apelimit tatimor, sipas afateve të parashikuara në nenin 107, të këtij ligji.

KREU XIV SANKSIONET

111. Denimet administrative

111.1 Çdo veprim ose mosveprim i tatimpaguesit, agentit tatimor apo përfaqësuesit të tatimpaguesit, që bie në kundërshtim me ligjin, dhe që nuk është veper penale, përbën shkelje tatimore administrative dhe denohet administrativisht.

Për shkeljet që konstatohen, pas hyrjes në fuqi të Ligjit nr.9920 datë 19.5.2008 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, do të zbatohen nivelet e dënimeve administrative që parashikon ky ligj, pamvarësisht nga koha kur ka ndodhur shkelja.

111.1.1 Në rastet kur shkeljet e konstatuara janë pasoje e njera tjetres, të rrjedhura nga një shkelje baze, për një lloj tatimi, vendoset një dënim i vetëm që është dënimi me gjobën më të lartë i njërës nga shkeljet e mësipërme. P.sh., nëse një tatimpagues nuk ka lëshuar faturë tatimore ai do të dënohet sipas nenit 116 të Ligjit. Në të njëjtën kohë ky tatimpagues ka shkelje që lidhen ose janë pasoje e moslëshimit të kësaj fature, si mosregjistrimi i faturës në librin e shitjeve, mosdeklarimi dhe mos-pagesa e tvsh-së që i takon kësaj fature, etj. Në këtë rast do të aplikohet dënimi sipas nenit 116 të Ligjit, i cili përmban dënimin më të lartë krahasuar me rastet kur shkeljet e tjera do kishin ndodhur të veçuara. Ose, p.sh., nëse një tatimpagues nuk instalon pajisjen fiskale atëherë ai nuk leshon as kupon tatimor. Moslëshimi i kuponit është pasoje e mosinstalimit të pajisjes fiskale, kështu që në këtë rast mund të vendoset një gjobë e vetme.

111.1.2 Në rastet kur gjoba nuk është fikse por me diapazon (me kufi minimal dhe maksimal), madhësia e gjobes brenda diapazonit të përcaktuar nga ligji vendoset duke përdorur gjykimin më të mirë bazuar në:

- a) Rendesinë e shkeljes
- b) Arësyet e shkeljes
- c) Historia e rregullshmerisë në plotësimin e detyrimeve tatimore nga tatimpaguesit
- d) Rrethanat konkrete të tatimpaguesit në kohën e shkeljes;
- e) Madhësia e biznesit dhe vendndodhja
- f) A është e përsitur shkelja dhe a ka qenë i informuar tatimpaguesi
- g) Pasojat lidhur me tatimin e papaguar

111.2 Shkeljet e ligjit, që parashikohen për lëvizjen e mallrave, nëpërmjet kufirit doganor të Republikës së Shqipërisë, dënohen në përputhje me legjislacionin doganor në fuqi. Në këtë rast organet doganore janë përgjegjëse për konstatimin e shkeljes dhe aplikimin e dënimeve administrative.

111.3 Shkeljet e ligjit, që parashikohen për mallrat e akcizës, zbatohen në përputhje me ligjin në fuqi për akcizat. Çdo shkelje tatimore, e karakterizuar si e tillë nga ligji për akcizat, denohet sipas përcaktimeve të bera në këtë ligj. Nga ana tjetër, çdo shkelje tjetër, që nuk përmendet në ligjin për akcizat por karakterizohet si shkelje në bazë të ligjit për procedurat tatimore, denohet sipas përcaktimeve të bera në këtë ligj.

111.4.1 Gjobat e vendosura për shkeljet tatimore administrative të parashikuara në Kren XIV të ligjit për procedurat tatimore, mund të hiqen tërësisht ose pjesërisht në rrethanat e paragrafit 4 të nenit 111 të Ligjit dhe në piken 108.3.2 të këtij Udhëzimi, me përjashtim të gjobave të parashikuara

në nenet 116 dhe 121 të Ligjit.

111.4.2 Per rastet e vdekjes ose semundjes, mund te hiqet penaliteti per subjektet e meposhtme ne rastet e meposhtme:

a) Individet - nese ka ndodhur nje vdekje ose semundje serioze e tatimpaguesit ose rrethane tjetër e pashmangeshme mungese e tatimpaguesit per shkak te vdekjes ose semundjes serioze te pjestareve te afert te familjes te tatimpaguesit si bashkeshorti, motra, vellai, prindi, gjysh/e, femije qe ka penguar deklarimin e tatimit ose pagesen e tij.

b) Per tatimpaguesit qe ushtrojne veprimtari ekonomike - nese ka ndodhur nje vdekje ose semundje serioze ose rrethane tjetër e pashmangeshme mungese e tatimpaguesit ose e pjestareve te afert te familjes si bashkeshorti, motra, vellai, prindi, gjysh/e, femije, qe ka penguar deklarimin e tatimit ose pagesen e tij kur ky tatimpagues ka autoritet te vetem perkundrejt plotesimit, deklarimit dhe pagesave te deklaratave tatimore. Me fjale te tjera justifikohet heqja e sanksionit ne rastet kur incidenti i ka ndodhur personit pergjegjes per deklarimin dhe pagesen.

Nese dikush tjetër pervec tatimpaguesit eshte pergjegjes per te permbushur detyrimet tatimore duhet te konsiderohen arsyet pse tatimpaguesi nuk i permbushi detyrimet kur te shqyrtohet rasti.

Informacioni qe duhet te shikohet ne kete rast do te jete:

- Lidhjet e tatimpaguesit ose personave te tjere pergjegjës te perfshire
- Data e vdekjes
- Data, kohezgjatja dhe serioziteti i semundjes
- Data dhe arsyet e mungeses

111.4.2 Gjohet mund te hiqen edhe ne rastin kur tatimpaguesi ka marre nje udhezim me shkrim nga organet tatimore lidhur me ceshtjet e tatimeve dhe ka vepruar në përputhje me te.

Ne shqyrtimin e ketyre rasteve administrata tatimore merr ne konsiderate, faktoret e meposhtem:

- Faktin nese keshilla qe kishte marre tatimpaguesi ishte ne pergjigje te kerkeses specifike qe ai kishte bere dhe ishte e lidhur me faktet qe paraqiste kerkesa;

- Faktin nese tatimpaguesi kishte vepruar apo jo ne baze te keshilles ne fjale;

Çdo faktor tjetër qe ndihmon administraten tatimore ne marrjen e nje vendimi te bazuar.

112. Mungesa e ekzekutimit te detyrimit per regjistrim

112.1.1 Kur organet tatimore konstatojne sipas nenit 41 (1) te ligjit per procedurat tatimore se tatimpaguesi ushtron veprimtari ekonomike-tregtare pa qene i regjistruar me pare ne perputhje me ligjin nr 9723, date 3.5.2007 per Qendren Kombetare te Regjistrimit (QKR), e denon ate me gjobe 25 000 leke pervec gjobes se parashikuar per kete qellim ne ligjin per QKR.

112.1.2 Kur organet tatimore konstatojne se Organizatat Jofitimpruese nuk regjistrohen ne organet tatimore sipas nenit 42(1), i denon ato me gjobe 25 000.

112.1.3 Kur organet tatimore konstatojne se tatimpaguesit nuk respektojne kerkesat e nenit 43(2) lidhur me perditesimin e te dhenave i denon ata me gjobe 25 000 leke.

112.1.4 Kur organet tatimore konstatojne se organizatat jofitimpruese nuk respektojne kerkesat e nenit 43(3) lidhur me perditesimin e te dhenave i denon ato me 25 000 leke gjobe.

113. Mosdeklarimi ne afat

113.1 Personi i tatueshem, i cili nuk dorezon ne afatet e percaktuara ne ligjet e vecanta tatimore deklaraten tatimore, denohet me 10 mije leke gjobe per cdo deklarate tatimore te padorezuar ne afat. Kjo gjobë vendoset vetëm një herë për çdo deklaratë tatimore, pamvarësisht nga zgjatja e vonesës, dhe ajo nuk ndikon në gjobën për pagesë të vonuar e cila llogaritet në bazë të pikës 114 më poshtë.

113.2 Gjoha për mosdeklarim në afat, nuk vendoset ne rastin kur personi i tatueshem ka njoftuar drejtorine rajonale te tatimeve per pamundesine e deklarimit dhe zgjatjen automatike te afatit te deklarimit, sipas kushteve te nenit 66(1). Kur personi i tatueshem, i cili ka njoftuar per pamundesine e deklarimit ne afat, nuk ka arritur qe te dorezoje deklaraten e tij tatimore edhe pasi kane kaluar 30 dite te tjera nga afati i fundit te deklarimit te percaktuar ne ligjin e vecante tatimor, ai denohet me 10 mije leke gjobe per mosdeklarim ne afat.

114. Mospagimi ne afat i detyrimit tatimor apo i kontributit te sigurimeve shoqerore e shendetesore

114.1.1 Personi i tatueshem, i cili nuk paguan brenda afatit të parashikuar në ligjet e vecanta

tatimore, shumën e detyrimit tatimor a të kontributit të sigurimeve shoqërore, detyrohet të paguajë një gjobë prej 5% të shumës së detyrimit të papaguar për çdo muaj apo pjesë të muajit gjatë gjithë kohës vonësës deri e momentin e pagimit të tatimit. Në asnjë rast kjo gjobë në total nuk duhet të jetë më e vogël se 10.000 lekë dhe më e madhe se 25% e detyrimit të papaguar.

Shembull: një person i tatueshem, i cili detyrimin e tij tatimor të TVSH duhet ta paguante me 14 janar 2008 e paguan me datë 5 mars, konsiderohet se e ka paguar atë detyrim, 3 muaj me vonese dhe për këtë arsye denohet me 15 përqind gjobe mbi shumën e detyrimit të papaguar në afat (5% x 3 muaj). Nëse i njëjti person, detyrimin e tij tatimor të datës 14 janar e paguan me 20 korrik, do të thote se ai ka paguar detyrimin e tij me 7 muaj vonese dhe për këtë denohet vetëm me 25 përqind gjobe mbi shumën e detyrimit të papaguar në vend të 35% (5% x 7 muaj).

114.1.2 Nëse tatimpaguesi bën një marrëveshje për pagimin me kështu të detyrimit sipas nenit 77(3) të ligjit për procedurat tatimore gjatë kohës për mospagimin në afat të detyrimit tatimor nuk vendoset deri në afatin që përcakton neni 77(4). Pas kësaj afati nëse tatimpaguesi vazhdon të mospaguajë vendoset gjoba sipas paragrafit të parë të nenit 114 të ligjit për procedurat tatimore.

Shembull: tatimpaguesi lidh një marrëveshje për pagimin me kështu të TVSH se detyruar për t'u paguar me 14 Qershor 2008, sipas se cilës ky detyrim duhet të paguhet me kështu deri më 31 Dhjetor 2009. Nëse në këtë rast TVSH e detyrueshme për t'u paguar nuk paguhet tërësisht brenda 31 Dhjetor 2009, për muajin janar zbatohet denimi prej 5% i shumës së tatimit të mbetur pa paguar, duke respektuar kufijtë e përcaktuar në pikën 114.1.1. më lart.

114.2 Për qëllime të kësaj neni, shumën e papaguar e detyrimit tatimor ose kërkesës së pasaktë të rimbursimit është diferenca ndërmjet detyrimit tatimor, që duhet paguar, ose shumës së saktë të rimbursimit dhe shumës së tatimit të paguar apo rimbursimit të marrë në datën e caktuar.

115. Plotesimi i pasakte i deklarates tatimore dhe kerkesa e pasakte per rimbursim

115.1 Nëse tatimpaguesi dorëzon një deklaratë tatimore të pasakte ose një kërkesë për rimbursim të pasakte denohet me një gjobë të barabartë me 5% të shumës së detyrimit të papaguar për çdo muaj apo pjesë të muajit gjatë gjithë kohës vonësës deri e momentin e pagimit të tatimit. Në asnjë rast kjo gjobë në total nuk duhet të jetë më e vogël se 10.000 lekë dhe më e madhe se 25% e detyrimit të papaguar.

115.2 Për qëllime të kësaj neni, shumën e papaguar e detyrimit tatimor është diferenca ndërmjet detyrimit tatimor që duhet paguar, dhe shumës së tatimit të paguar. Po kështu, shumën e pasaktë e rimbursimit të marrë tepër do të konsiderohet diferenca ndërmjet shumës së rimbursimit të marrë dhe shumës së rimbursimit që duhet të merret bazuar në dokumentacionin, faktet dhe rrethanat konkrete të biznesit.

115.1.2 Një deklaratë tatimore ose kërkesë për rimbursim quhet e pasakte kur nuk është e plotësuar me të dhënat reale financiare të subjektit. Deklarata tatimore ose kërkesa për rimbursim do të quhet e saktë kur detyrimi përkatës tatimpaguesit ose i organit tatimor në rastin e rimbursimit është llogaritur në mënyrë absolutisht korrekte dhe për të cilën nuk është bërë asnjë gabim aritmetik ose llogjik.

Nëse pasaktësia është bërë me dashje, gjë që mund të arsyetohet dhe provohet bazuar në dokumentacionin, faktet dhe rrethanat konkrete, konsiderohet evazion.

115.1.3 Në rastet kur, sipas nenit 67 të ligjit për procedurat tatimore, tatimpaguesi dorëzon një deklaratë të re me ndryshime në vend të një deklarate të pasakte, neni 115 i ligjit nuk zbatohet.

P.sh. Në muajin Dhjetor 2008 tatimpaguesi konstaton se ka harruar të regjistrojë në Librin e Shitjeve të TVSH dhe të deklarojë në FDP-ne e muajit Shtator 2008, një faturë me vlerë të tatueshme 10.000 lekë dhe tvsh të llogaritur 2.000 lekë. Në këtë rast tatimpaguesi do të dorëzojë një deklaratë të re për periudhën tatimore Shtator 2008, ku të ketë reflektuar gabimin e sipër-përmendur. Në të njëjtin moment tatimpaguesi paguan diferencën e papaguar, pra 2.000 lekë tvsh, si dhe interesin për këtë shumë.

116. Evazoni fiskal

116.1 Fshehja e detyrimeve tatimore, nëpërmjet dorëzimit të dokumenteve false, deklaratave të pavërteta apo informacioneve joreale, vlerësimi i të cilave çon në përlllogaritjen e pasaktë të shumës së tatimit, taksës apo kontributit, përbën evazion fiskal dhe dënohet me gjobë të barabartë me 100 përqind të diferencës së shumës së përlllogaritur nga ajo që duhet të ishte në fakt.

Në kuptim të kësaj neni termi “evazion fiskal” përfshin fshehjen me dashje të detyrimeve tatimore, mos deklarimin e shitjeve dhe të ardhurave të realizuara, falsifikimin e dokumentacionit

kontabël dhe tatimor, marrjen e dokumentave të falsifikuara për të rritur fiktivisht shpenzimet e biznesit. Klasifikimi i një shkelje si evazion fiskal duhet të jetë i argumentuar dhe i mbështetur në prova konkrete.

117. Dënimet për agjentët e mbajtjes së tatimit në burim

Agjenti i mbajtjes së tatimit në burim apo agjenti i taksave, që nuk arrin të mbajë, të llogarisë, të raportojë dhe të transferojë në Buxhetin e Shtetit tatimin në burim apo tatimet dhe taksat e mbledhura, apo i shmanget mbledhjes së tyre, detyrohet të paguajë gjobë të barabartë me 50 për qind të shumës së plotë të tatimit të pambledhur apo të shmangur.

118. Mosmbajtja e saktë e librave, regjistrave dhe dokumentacionit

Tatimpaguesi, që nuk arrin të mbajë regjistrat dhe dokumentacionin tatimor, të kërkuar sipas këtij ligji, detyrohet të paguajë një gjobë me 10 000 lekë, për çdo shkelje, në rastet kur është klasifikuar si biznes i vogël, dhe me 50 000 lekë për çdo shkelje, në rastet kur është klasifikuar si lloj tjetër biznesi.

Kjo gjobë aplikohet për mosmbajtjen e librave, regjistrave apo dokumentacionit tatimor. Gabime jo materiale, që nuk cenojnë në thelb përmbajtjen e dokumentacionit dhe nuk kanë efekt në llogaritjen e sakte të detyrimeve tatimore, nuk denohen me gjoben e mesipërme. Por, penalteti do të aplikohet kur gabime të tilla jo materiale janë të shumta, të persëritura dhe tatimpaguesi nuk merr masa për ndreqjen e tyre.

119. Mosdeklarimi i të punësuarve

119.1 Tatimpaguesi punëdhënës, i cili nuk ka deklaruar në organin tatimor çdo të punësuar rishtazi, të paktën 48 orë përpara fillimit të punës, përveç detyrimit për pagimin e shumës së kontributeve të papaguara, detyrohet të paguajë edhe një gjobë 10 000 – 20 000 lekë për çdo rast.

Për efekte të zbatimit të këtij dënimi, date e deklarimit në organin tatimor të të punësuarve rishtazi konsiderohet data e protokollimit në Drejtorinë Rajonale Tatimore të formularit përkatës.

120. Pagesat ose arkëtimet me para në dorë mbi 300 000 lekë

Tatimpaguesit, që janë persona fizikë apo juridikë, tregtarë, që kryejnë transaksione shitjeje apo blerjeje me para në dorë, për shuma, që tejkalojnë 300 000 lekë, denohen me gjobë, në masën 10 për qind të vlerës së secilit transaksion.

Dënimi nuk aplikohet ndaj individëve jo-tregtarë, por aplikohet ndaj shitesit person juridik ose fizik tregtar i cili pranon pagesa me para në dorë nga individët në shuma mbi 300.000 lekë. Në të tilla raste individit jotregtar duhet të paguajë blerjen në llogarinë bankare të shitësit person juridik ose fizik tregtar.

Ky dënim do të aplikohet si për blerësin edhe për shitësin, nëse të dy janë persona juridikë dhe/ose fizikë tregtarë, dhe blerësi ka paguar direkt shitësin me para në dorë. Në rast se blerësi ka paguar me para në dorë në llogarinë bankare të shitësit, dënimi aplikohet vetëm ndaj blerësit.

121. Mallrat e pashoqëruara me dokumente tatimore

121.1 Tatimpaguesi, që mban në ruajtje, përdor ose transporton mallra të pashoqëruara me dokumentet e duhura tatimore, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, dënohet me konfiskim të të gjithë sasisë së mallit, që mbahej në ruajtje, përdorej apo transportohej, i pashoqëruar me dokumente tatimore.

Për zbatimin e këtij dënimi punonjësit e administratës tatimore duhet të evidentojnë me saktësi faktin që mallrat janë pa dokumentat e kërkuar ligjorë dhe gjykojnë se këto mungesa kanë shkaktuar ose kanë për qëllim shmangien e tatimeve, duke patur parasysh edhe dispozitat e pikës 58 të këtij Udhëzimi.

121.2 Me kërkesë të tatimpaguesit, masa e konfiskimit zëvendësohet me pagesën e menjëhershme të një gjobe, të barabartë me vlerën e tregut të mallit të konfiskuar, në përputhje me kriteret e dhëna në pikat 51.3 dhe 58 të këtij Udhëzimi.

122. Kundërvajtjet administrative në përdorimin e pajisjeve fiskale

Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 781 datë 14.11.2007 “Per karakteristikat teknike e funksionale te pajisjeve fiskale, sistemit te integruar te kompjuterizuar per transferimet periodike, automatike te deklarimeve financiare, sistemit te komunikimit per proceduren e dokumentacionin per miratimin e tyre dhe per kriteret per pajisjen me autorizim te shoqerive te autorizuar per ofrimin e pajisjeve fiskale” rregullon administrimin e pajisjeve fiskale dhe kuponave tatimorë.

Kundërvajtjet administrative lidhur me përdorimin e pajisjeve fiskale dënohen bazuar në

dispozitat që vijon:

122.1 Tatimpaguesi, person juridik ose person fizik tregtar, dënohet me gjobë nga 20 000 deri në 100 000 lekë nëse, për shkeljet e listuara në paragrafin 1 të nenit 122 të Ligjit.

Për percaktimin e nivelit të gjobës së mësipërme, Drejtoria Rajonale e Tatimeve bazohet në kriteret e dhëna në pikën 111.1.2 të këtij Udhëzimi.

122.2 Për kundërvajtjet e parashikuara në paragrafin 1 të nenit 122 të Ligjit, drejtori përgjegjës i tatimpaguesit dënohet individualisht me gjobë nga 10 000 deri në 30 000 lekë.

122.3 Për kundërvajtjet e parashikuara në paragrafin 1 të nenit 122 të Ligjit, të kryera më shumë se një herë, mund të vendoset pezullimi i veprimtarisë deri në tre muaj. Gjykimi për këtë dënim gjithashtu duhet të gjykohej me kujdes bazuar në kriteret e pikës 111.1.2 të këtij Udhëzimi.

122.4 Për kundërvajtjet e parashikuara në paragrafin 1 të nenit 122 të Ligjit, të kryera më shumë se tre herë, mund të vendoset mbyllja e veprimtarisë.

122.5 Konstatimi, shqyrtimi dhe dënimi i shkeljeve të parashikuara në këtë nen bëhen nga organet tatimore të juridiksionit, ku tatimpaguesi ushtron veprimtarinë ose kryen shkeljet. Në rastet kur strukturat qendrore të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve disponojnë informacione ose ndermarrin verikime në terren, verifikime dhe kontrole të tilla duhet të ushtrohen në bashkëpunim me strukturat përkatëse të organeve tatimore të juridiksionit.

123. Dënimet për shoqëritë e autorizuar

123.1 Shoqëritë e autorizuar, që tregtojnë pajisje fiskale, dënohen me gjobë 50 000-100 000 lekë, për shkeljet që listohen në paragrafin 1 të nenit 123 të Ligjit.

123.2 Shoqëritë e autorizuar të mirëmbajtjes së pajisjeve fiskale, dënohen me gjobë 30 000-60 000 lekë, për shkeljet që listohen në paragrafin 2 të nenit 123 të Ligjit.

Për percaktimin e nivelit të këtyre dënimeve, Drejtoria Rajonale Tatimore bazohet në kriteret e dhëna në pikën 111.1.2 të këtij Udhëzimi dhe në veçorite, kushtet dhe rrethanat konkrete të shkeljes.

124. Kundërvajtjet për mos leshimin e faturës tatimore

124.1 Kur një tatimpagues i regjistruar në TVSH konstatohet se nuk leshon fature tatimore, ose leshon fature tatimore pa TVSH, ai detyrohet të paguajë përveç shumës së TVSH që lidhet me atë furnizim dhe interesave, dhe një dënim të barabartë me shumën e TVSH së pallogaritur. Përveç këtij penaliteti, do të aplikohet edhe një gjobë në masën 10% të vlefës së faturës pa tvsh (ose 100% e tatimit mbi të ardhurat që lidhet me atë faturë).

124.1 Kur një tatimpagues i biznesit të vogël konstatohet se nuk leshon fature të thjeshtë tatimore, ai detyrohet të lëshojë menjëherë faturën dhe të paguajë një gjobë në masën 10% të shumës së faturës (ose 100% e nivelit të tatimit mbi të ardhurat që lidhet me atë faturë).

125. Mosmarrja e kuponit tatimor

125.1 Blerësi ose përfituesi i shërbimit, i cili gjatë kontrollit rezulton se nuk disponon kupon tatimor për mallrat ose shërbimet e blera, në një distancë jo më shumë se 30 metra nga vendi i daljes së njësisë së shitjes së mallit ose shërbimit, dënohet me një gjobë prej 1 000 lekë.

125.2 Konstatimi, shqyrtimi dhe dënimi i shkeljes së parashikuar në këtë nen bëhet nga organet e administratës tatimore të juridiksionit, ku kryhen shkeljet.

126. Mosdhënia e informacionit

126.1.1 Kur personat e percaktuar në nenet 60, 61, 62 dhe 101 të këtij ligji, refuzojnë të japin informacionin e kerkuar nga organet tatimore, dënohen në përputhje me nenin 126 të këtij ligji. Për percaktimin e nivelit të këtyre dënimeve, Drejtoria Rajonale Tatimore bazohet në kriteret e dhëna në pikën 111.1.2 të këtij Udhëzimi dhe në veçorite, kushtet dhe rrethanat konkrete të shkeljes.

127. Pengimi i kontrollit ose i hetimit tatimor

127.1 Tatimpaguesi, i cili, në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë, pengon ushtrimin e të drejtave të administratës tatimore për kontrollin apo hetimin tatimor, dënohet me një gjobë prej 100 000 lekë, për biznesin e vogël dhe 1 000 000 lekë për bizneset e tjera.

127.2 Të drejtën për miratimin e masës së gjobës, të parashikuar në pikën 1 të këtij neni, e ka drejtori i drejtorisë rajonale apo titullari i njësisë së ngjashme me të. Për tatimpaguesit e klasifikuar si biznes i vogël, kjo e drejtë i takon titullarit të zyrës së tatim-taksave të qeverisjes vendore.

128. Leshimi i fatures tatimore të pasakte

128.1 Tatimpaguesi që leshon një faturë tatimore të pasakte me pasoje uljen e detyrimit tatimor apo rritje të shumës për tu kredituar dënohet në përputhje me nenin 128 (1) të ligjit për

procedurat tatimore.

Fatura quhet e pasakte kur nuk eshte e plotësuar me të dhënat reale financiare të subjektit dhe ndikon në detyrimin tatimor që lidhet me atë faturë.

Fature e sakte eshte ajo ku detyrimi tatimor i llogaritur eshte absolutisht korrekt dhe per te cilen nuk eshte bere asnje gabim aritmetik ose llogjik.

128.2 Ne se nje tatimpagues leshon nje fature tatimore te pasakte ne lidhje me informacionin qe kerkohet te permbaje ne baze te dispozitave te ligjit per procedurat tatimore ose te ligjeve te tjera tatimore ne fuqi, por qe eshte e sakte persa i perket detyrimit tatimor, denohet sipas paragrafit 2 te nenit 128 te ligjit per procedurat tatimore.

128.3.1 Nese nje tatimpagues nuk eshte i regjistruar ne TVSH leshon fature me TVSH denohet sipas paragrafit 3 te nenit 128 te ligjit per procedurat tatimore.

128.3.2 Nese nje tatimpagues i regjistruar ne TVSH leshon fature me TVSH pa qene i detyruar nga ligji te beje keshtu denohet sipas paragrafit 3 te nenit 128 te ligjit per procedurat tatimore. Nese ky tatimpagues leshon gabimisht fature tatimore me TVSH pa qene i detyruar por ka paguar ne organet tatimore TVSH lidhur me keto fatura, atehere nuk penalizohet.

129. Dënimet për tatimpaguesit, që janë banka apo institucione financiare

Shkeljet e bera nga bankat apo institucionet financiare lidhur me zbatimin e detyrimeve që atyre i rrjedhin nga dispozitat e legjislacionit tatimor lidhur me dhënien e informacionit, bllokimin e llogarive të tatimpaguesit apo mbajtjen dhe transferimin e detyrimeve tatimore të tatimpaguesve, dënohen sipas nenit 129 të ligjit për procedurat tatimore.

130. Mosafishimi i çmimeve të shitjes

130.1 Mosafishimi i çmimeve të shitjes së mallrave apo shërbimeve dënohet me gjobë me 35 000 lekë, për tatimpaguesit e klasifikuar si biznes i vogël dhe 65 000 lekë për tatimpaguesit e tjerë. Në aplikimin e këtij dënimi mbahen parasysh edhe faktet dhe rrethanat konkrete të shitjes së mallrave dhe shërbimeve.

131. Veprat penale

131.1. Konsiderohen veper penale dhe denohen në përputhje me dispozitat e Kodit Penal veprat e përkufizuara në nenin 131 të ligjit për procedurat tatimore.

131.2 Administrata tatimore bën kallëzim penal në prokurori për çdo shkelje të parashikuar në pikën 1 të nenit 131 të ligjit.

132. Ndjekja e dyfishtë

132.1 Vendosja e dënimit administrativ, sipas këtij ligji ose një ligji tjetër tatimor, nuk e ndalon administratën tatimore për të paraqitur kallëzim penal në prokurori, për vepra penale tatimore.

132.2 Përfundimi i një çështjeje penale kundër tatimpaguesit nuk ndalon vendosjen, për të njëjtin tatimpagues, të një dënimi administrativ, sipas këtij ligji ose një ligji tjetër tatimor.

KREU XV

DISPOZITA TRANZITORE DHE TË FUNDIT

133. Efekti në detyrimet tatimore dhe vlerësimet ekzistuese

Pas hyrjes në fuqi të Ligjit nr.9920 datë 19.5.2008 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”:

1. Çdo vlerësim tatimor i kryer pas hyrjes në fuqi të ligjit duhet detyrimisht të jetë i bazuar në dispozitat e ligjit, pamvarësisht nga periudha tatimore me të cilën lidhet njoftim vlerësimi.

2. Për shkeljet që konstatohen, pas hyrjes në fuqi të Ligjit, do të zbatohen nivelet e dënimeve administrative që parashikon ky ligj, pamvarësisht nga koha kur ka ndodhur shkelja. P.sh. gjobat për mosdeklarim në afat për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore që i njoftohen tatimpaguesit pas datës së hyrjes në fuqi të ligjit të ri, duhet të llogariten bazuar në nenin 113 të Ligjit, pra me 10.000 lekë për çdo deklaratë tatimore të padorëzuar, pamvarësisht nga periudhat e mosdeklarimit. Po kështu, gjobat për pagesë të vonuar që i njoftohen tatimpaguesit pas datës së hyrjes në fuqi të ligjit do të llogariten në bazë të nenit 114 të Ligjit. Pra gjoba për pagesë të vonuar do të jetë 5% e shumës së detyrimit të papaguar për çdo muaj apo pjesë të muajit gjatë kohës që pagesa nuk është kryer, por jo më pak se 10 mijë lek dhe jo më shumë se 25% e detyrimit të papaguar.

3. Çdo apelimi i paraqitur në Drejtorinë e Apelitit Tatimor pas hyrjes në fuqi të këtij ligji do të shqyrtohet bazuar në procedurat e ligjit të ri.

134. Komisioni i Apelimeve Tatimore

134.1. Komisioni i Apelimit Tatimor pranë Ministrisë së Financave pushon së ekzistuari 60 ditë kalendarike pas hyrjes në fuqi të Ligjit të Procedurave Tatimore.

134.2 Nëqoftëse, për çfarëdo arsyeje, Komisioni i Apelimit Tatimor nuk nxjerr vendim brenda kësaj periudhe prej 60 ditësh, ankimi gjykohet i refuzuar dhe tatimpaguesi mund të bëjë ankim drejtpërsëdrejti në gjykatë brenda 30 ditësh nga data në të cilin Komisioni i Apelimit Tatimor pushon së ekzistuari.

134.3. Komisioni i Apelimit Tatimor shqyrton të gjitha praktikat e depozituara në Sekretarinë e Komisionit brenda 60 ditëve kalendarike pas hyrjes në fuqi të Ligjit të Procedurave Tatimore.

134.4 Apelimet kundër vendimeve të nxjerra nga Drejtoria e Apelimit Tatimor mund të bëhen në Komisionin e Apelimit Tatimor vetëm:

a) brenda 15 ditësh pas hyrjes në fuqi të Ligjit të ri të Procedurave Tatimore (nëqoftëse dita e fundit e periudhës 15 ditore është ditë pushimi, afati shtyhet në ditën pasardhëse të punës) dhe

b) brenda periudhës 30 ditore referuar në Ligjin e mëparshëm të Procedurave Tatimore në lidhje me ankimet e bëra në Komisionin e Apelimit Tatimor pranë Ministrisë së Financave.

134.5 Nëqoftëse afatet e mësipërme nuk respektohen, ankimi në Komisionin e Apelimit Tatimor gjykohet i papranueshëm dhe refuzohet pa u shqyrtuar.

135. Nxjerrja e akteve nënligjore

135.1 Ngarkohet Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve që të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të nenit 29 pika 2 të ligjit dhe të miratojë manualin teknik, manualin e vlerësimit, të investigimit, të shërbimit të tatimpaguesit dhe të masave shtrënguese, si dhe manuale apo rregullore të tjera në zbatim të Ligjit dhe të këtij Udhëzimi.

135.2 Aktet nënligjore dhe manualin botohen edhe në buletin tatimor dhe janë detyruese për administratën tatimore dhe tatimpaguesit.

135.3 Buletini tatimor është publikimi zyrtar i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

136. Shfuqizime

Shfuqizohen të gjitha aktet nënligjore që rrjedhin prej ligjit 8560 datë 22.12.1999 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë” dhe Ligjit 7758 datë 12.10.1993 “Për Dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet”, të shfuqizuar në bazë të nenit 136 të ligjit për procedurat tatimore.

137. Hyrja në fuqi

Ky udhëzim hyn në fuqi mbas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCAVE

Ridvan Bode